

Saksbehandler: Per Dehlin

Referanser:

Saksdokumenter

Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2005 (*vedlagt*)

SKR 04/06

KR 06/06

Årsmelding for de sentralkirkelige råd 2005

Sammendrag

Kirkemøtet 2004 vedtok at myndighet til å godkjenne melding fra Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd delegeres til Kirkerådet. Det vil si at Kirkerådet godkjenner meldingen for alle tre råd og sender den til orientering til Kirkemøtet og til departementet.

Mellomkirkelig råd bes spesielt merke seg de avsnittene som gjelder avdeling for økumenikk og internasjonale spørsmål, nemlig s. 8-9 og kapitlene 7 og 8.

Forslag til vedtak Kirkerådet

1. Kirkerådet godkjenner meldingen om virksomheten i Kirkerådet, Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd i 2005 med de merknader som er fremkommet i møtet.
2. Årsmeldingen oversendes Kultur- og Kirkedepartementet og Kirkemøtet til orientering.

Forslag til vedtak Mellomkirkelig råd

Mellomkirkelig råd godkjenner meldingen om Mellomkirkelig råds virksomhet i 2005 med de merknader som er fremkommet i møtet. Meldingen oversendes Kirkerådet til godkjenning.

Forslag til vedtak Samisk kirkeråd

Samisk kirkeråd godkjenner meldingen om Samisk kirkeråds virksomhet i 2005 med de merknader som er fremkommet i møtet. Meldingen oversendes Kirkerådet til godkjenning.

Saksorientering

Årsmeldingen er lagt opp som en samredigert melding for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd og blir lagt fram til godkjenning for Kirkerådet. Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd godkjenner meldingen for sine felter før den sendes til Kirkerådet for endelig godkjenning.

Kirkemøtet tok tidligere Kirkerådets årsmelding til orientering, mens meldingen for Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd ble godkjent. Fra og med Kirkemøtet 2004 har Kirkemøtet delegert til Kirkerådet å godkjenne meldingen fra Samisk kirkeråd og Mellomkirkelig råd. Meldingen går som en orienteringssak til Kirkemøtet.

Kirkerådet vedtok i sak KR 11/04, punkt 4: *Kirkerådet ber om at "Årsmelding for de sentralkirkelige råd for 2004" skrives inn i "Årsplan for 2004"*. Meldingen som nå legges fram for rådene har en slik form. Dette gir rådene en klar oversikt over hva som har blitt gjennomført, og hvilke felter der manglende ressurser har hindret tilfredsstillende løsninger. På denne måten kan rapporteringsdokumentet bli et styringsredskap i forhold til budsjett og årsplan, og gi grunnlag for beslutninger og strategiske veivalg. Innledningene fra direktør og generalsekretærer gir også et helhetlig bilde av arbeidet i de sentralkirkelige råd og er ment som en overordnet rapportering fra rådernes arbeid.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Forslag til vedtak medfører ingen økonomiske konsekvenser.

ÅRSMELDING 2005

Kirkerådet
Samisk kirkeråd
Mellomkirkelig råd

INNHOLD

ÅRSMELDING 2005	1
INNLEDNING	4
RAPPORT FRA KIRKERÅDET	4
RAPPORT FRA SAMISK KIRKERÅD	5
RAPPORT FRA MELLOMKIRKELIG RÅD	8
1. RÅDSARBEID	9
2. GUDSTJENESTELIV	10
3. BARN OG UNGE	14
4. DIAKONI	20
5. KIRKEMUSIKK OG KULTUR	27
6. VOKSENUNDERVISNING	28
7. ØKUMENIKK, RELIGIONSIALOG, MISJON, EVANGELISERING	29
8. KIRKE OG SAMFUNN	38
9. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON	49
10. KIRKELIGE SAMARBEIDSPARTNERE	54
11. ANSATTE – STILLINGER – FRIVILLIGE	54
12. KIRKEORDNINGSSPØRSMÅL – KIRKENS ORGANISASJON OG LEDELSE	58
13. KIRKELIGE REGISTRE	63
14. KIRKELIG STATISTIKK	65
15. KIRKENS ØKONOMI	67
16. INTERN ORGANISERING OG ADMINISTRASJON	68
VEDLEGG 1: RAPPORT FRA PROSJEKT 102: KIRKELIG REFORMARBEID	71
VEDLEGG 2: RAPPORT FRA TROSOPPLÆRINGSREFORMEN	73

Innledning

Rapport fra Kirkerådet

Trosopplæringsreformen har preget arbeidet sterkt i 2005. Forsøkene er kommet godt i gang. Delrapport 3: "Oppstart og utforming av forsøkene" konkluderer med at trosopplæringen har ført til en vitalisering av det kirkelige liv i forhold til økt bevisstgjøring, engasjement, deltakelse og bredde. Breddeperspektivet er godt ivaretatt også gjennom utstrakt samarbeid med de frivillige organisasjonene. Den livshjelpsorienterte trosopplæringsprofilen står sterkt i svært mange av forsøkene, og viser at de sentrale målsetningene for Trosopplæringsreformen i stor grad er integrert i forsøkernes tenkning. Dette gjelder også i stor grad for den kirke- og fellesskapsorienterte trosopplæringsprofilen. Den evangeliserende og opplæringsorienterte trosopplæringsprofilen, som representerer en mer tradisjonell trosopplæringsforståelse, på sin side skiller mye mer mellom forsøkene og står svakt mange steder. Dette er interessante funn som i følge evalueringsrapporten sier noe om at det kan ha foregått en markant dreining i trosopplæringsstenkning på kort tid.

Kirkestatistikken viste at tallet på unge som blir døpt, stadig øker. Unge tar selvstendige valg, og oppslutningen om konfirmasjonen viser at det nytter å satse på gode pedagogiske tilbud og fellesskap. Utfordringen for Den norske kirke er å hjelpe flere av kirkens medlemmer til å bevege seg lenger inn i troens landskap og finne et fellesskap i sin lokale menighet. Gudstjenestebesøket viser også en liten økning, og arbeidet med å fornye kirkens gudstjenesteliv har vært høyt prioritert i 2005.

Helse- og omsorgsdepartementet og Den norske kirke ved Kirkerådet har fra 1996 hatt felles drøftinger om hvordan kirken og helsetjenesten sammen kan møte utfordringene i lokalsamfunnet. Som et ledd i dette arbeidet ble det gjennomført en kartlegging av menighetsdiakonien i Den norske kirke. Halvparten av menighetene i Den norske kirke leverte svar som dokumenterer et bredt samarbeid mellom menighetsdiakonien og det offentlige. Den dimensjonen menighetene tillegger størst betydning, er den omsorgsorienterte profilen med besøksjeneste, sorggruppe, ungdomsdiakoni og arbeid blant rusbelastede.

Kirkerådet har arbeidet offensivt i forhold til de politiske myndigheter når det gjelder kirkens økonomi og manglende vedlikehold av kirkene. Det var også gjenstand for debatt rundt de politiske valg, men de nødvendige politiske grep ble ikke festet i løpet av året, verken av ny eller gammel regjering. Her er det behov for fortsatt politisk dugnad på tvers av politiske skillelinjer.

Menighetsrådsvalget viste et sterkt engasjement i de menighetene som hadde valg samtidig med stortingsvalget. Valgprosenten i disse menighetene økte gjennomsnittlig fra 3 til 10 prosent. Det blir en utfordring for kirken i tiden fremover å arbeide for å styrke demokratiet ved de kirkelige valg.

To bispevalg ble i løpet av 2005 gjennomført ut i fra ny prøveordning. Det foreligger evalueringer fra de to valgene gjennomført av KIFO (Borg) og Diakonhjemmets høyskole (Oslo).

Arbeidet med kirkens kulturmelding har stått sentralt i 2005. Kirkemøtet knyttet kultursatsingen til kirkens strategidokument for 2005 – 2008. På alle de fire satsingsområdene – trosopplæring, diakoni, gudstjeneste og ung i kirken – kan kunstneriske uttrykk være med å gi forsterket bærekraft. For de ulike aktører på feltet var Kirkemøtets vedtak et viktig gjennombrudd for kultur i kirken, når Kirkemøtet oppfordrer landets menigheter til å arbeide videre med meldingen om Kunsten å være kirke, bygge nettverk og gi rom for det kulturelle mangfold i kirken, slik at kirken kan bli en offensiv kulturbærer, som tar et bredt spekter av kunstformer og medier i bruk.

Med utgangspunkt i Kirkemøte-dokumentet "Identitet og oppdrag" og prosjektet "Menighet i bevegelse" har det vært arbeidet systematisk med kirke- og misjonsforståelsen i 2005. Kirkemøtet 2005 ga hovedtemaet "En misjonerende kirke" en god behandling. I dokumentene til Kirkemøtet 2005 utdypes misjonsoppdraget på flere måter:

- Misjon er å være kirke i møte med menneskenes dypeste spørsmål, lengsler og håp.
- Misjon er å utvide fellesskapet, lokalt og globalt.
- Misjon uttrykker det å krysse grenser og dele evangeliet om Guds kjærlighet i Jesus Kristus.

Sett i dette perspektivet blir misjon ikke bestemte handlinger og aktiviteter som kirken kan velge å gjøre, eller la være å gjøre. Likesom det er Guds vesen å gå innenfra og ut, er det kirkens vesen å krysse grenser for å dele tro. Grensene som krysses er geografiske, religiøse, kulturelle, sosiale og generasjonsbestemte – og de går gjennom kirken selv som grenser mellom tro og vantrø. Det er først og fremst denne identitet som uttrykkes gjennom å være en misjonerende kirke. Det misjonerende er et dynamisk element som må komme til uttrykk som en dimensjon i alt kirken gjør. Kirken bekjenner sin tro på Gud ved å dele og tjene. Både misjon og diakoni handler om handlingsmønstre og aktiviteter som er misjonerende eller tjenende i sin intensjon. Kirken trenger slike tydelige handlingsmønstre for å utføre sitt oppdrag effektivt. Like nødvendig er det å diskutere hvilke konkrete aktiviteter og handlingsmønstre som til enhver tid best ivaretar kirkens misjon.

Rapport fra Samisk kirkeråd

Rådsmøter.

Samisk kirkeråd (SKR) holdt i 2005 sine rådsmøter i henholdsvis Oslo, Kautokeino og Majavatn. Stedet for møtet bestemte i noen grad innhold og profil. Rådet har ikke tidligere holdt møte i Oslo, men en viktig grunn for dette var et fellesmøte med Mellomkirkelig råd (MKR) i forbindelse med at Kirkenes Verdensråds (KV) generalsekretær Dr. Samuel Kobia besøkte Norge. I arbeidet nasjonalt og regionalt som gjelder det samiske folk, og internasjonalt i spørsmål som gjelder andre urfolk, er det prinsipielt avgjørende for Den norske kirke at samiske / urfolks perspektiver er førende for all virksomhet. I Kautokeino la SKR i samarbeid med menighetsråd til rette for et temamøte med hovedtema rekruttering og forutsetningene for rekruttering blant samer for kirkelig tjeneste. I Majavatn i grenseland mellom Sør-Hålogaland og Nidaros, nord i det sørsamiske området har en lokalt i mange år vært opptatt av å revitalisere samisk kirke- og kulturliv blant annet gjennom et samisk

Kirkebyggingsprosjekt. SKR fortsetter å holde sine rådsmøter på steder med ulik samisk tilknytning for å fange opp bredden og mangfoldet i samisk kirkeliv.

Arbeid med strategiplanen 2005-2008.

Rådet arbeidet i løpet av 2005 nærmere med hva Strategiplan Den norske kirke 2005-2008 innebærer for samisk kirkeliv, som SKR legger til grunn i sitt arbeid med visjon og hovedmål. Det er viktig for SKR å se sammenhengen mellom de fire satsingsområdene trosopplæring, gudstjenesteliv, diakoni og ung i kirken.

Samiske perspektiver skal gjennomgå alle fire satsingsområder. Hovedmålet innenfor alle fire felt kan sammenfattes med begrepene *styrking av identitet* og *stedegengjøring*. Tiltakene for å oppnå målene varierer, men grunnelementene er de samme: Kunnskap om egen kultur og bakgrunn, rekruttering blant samer, muligheter for møteplasser.

Ung i kirken.

I 2005 etablerte SKR et eget ungdomsutvalg, en tanke som vokste fram gjennom rådets prosjekt "Ung i Sápmi" 2001-2004. Samisk ungdom ønsket selv å legge grunnlaget for kirkens arbeid blant samisk ungdom.

Ved at voksne etablerte slipper tøylene, men samtidig med grundig og kontinuerlig veiledning og støtte, bidrar unge mennesker til å åpne nye muligheter og måter for utvikling. Ungdomsutvalgets arbeid har gjennom bare et knapt års virksomhet bekreftet at det er bruk for de unge innen samisk kirkeliv. Spesielt markerer unge seg ved å våge å tenke utradisjonelt om samisk kristendomsforståelse. Ungdomsutvalget har bekreftet at de spørsmål som ble stilt gjennom rådets studieprosjekt 1997-99 "Samisk teologi og kristendomsforståelse" er vesentlige for utvikling innenfor samisk kirkeliv; nemlig behovet for å ivareta en virkelighetsforståelse fundert på åndelige og materielle verdier i den samiske kultur.

Konsekvensene vil være økt behov for forskning innenfor feltet "samisk teologi og kristendomsforståelse". I 2005 skjedde da også det historiske at en ung samisk teolog fikk tildelt Olavsstipendet for å arbeide nettopp med temaet samisk teologi og kristendomsforståelse, med en praktisk tilrettelegging for samiske unge i alderen 16/17 - 19/20 år. Muligens kan noe av tilretteleggingen anvendes også innenfor samisk trosopplæring, i fasen 15-18 år.

Samisk kirkeråd startet også opp arbeid med et hefte om "Samisk identitet og kristen tro" hvor formålet er å gi ideer til hvordan man kan drive et identitetsbyggende leirarbeid blant samisk ungdom med basis i erfaringer fra Ung i Sápmi prosjektet. Heftet vil bli trykket i 2006.

Samisk trosopplæringsreform.

Reformen innen trosopplæring på samisk viser at det åpenbart er behov for materiell, og det av et slag som kommuniserer i dag. Ett av materiellutviklingsprosjektene på samisk innenfor reformarbeidet nasjonalt, er utvikling av samisk trosopplæring på internett. Arbeidet forutsetter grundig bakgrunn i samiske forhold på feltet, og det kan heller ikke gjennomføres uten økte økonomiske ressurser.

Materiellutviklingsprosjektet innenfor samisk trosopplæring, med økonomi fra den nasjonale trosopplæringsreformen, men drevet av SKR

opplæringskonsulent var i 2005 i sitt nest siste år. Møteplassene for de fire studentene som danner et nettverk, er betydningsfulle sett også fra SKR's ståsted: Møtesteder for formidling av kunnskap, for erfarings- og meningsutveksling er i dag nødvendige for en utvikling der samiske perspektiver blir prioritert. Tre ulike samiske områder er representert ved studentene/deltakerne i materiellutviklingsprosjektet, samt ulike samisk kirkelige tradisjoner. Prosjektet lærer mye om hvordan en best rekrutterer til samisk kirkeliv. Det må være en trygghet til stede for studenter/hos dem som rekrutteres om at kirken har bruk for akkurat deres kompetanse, som kan bestå av både real- og formalkunnskap. Dette har SKR lagt stor vekt i arbeidet med rekruttering. SKR sluttførte i 2005 et arbeid, i

samarbeid med Samisk høgskole med å ta ansvar for en studieplan for et begynerstudium i temaet samisk teologi og kristendomsforståelse. Planene om studiestart i løpet av 2006 er foreløpig utsatt på grunn av mangel på finansiering.

Trosopplæringsprosjektet i Indre-Finmark gjennomførte en verdikonferanse i Karasjok høsten 2005. SKR bidro gjennom planlegging og gjennomføring av konferansen. Målgruppen var kirkelige ansatte og folkevalgte innen prostiet samt fra naboprostier. Engasjementet var stort blant deltakerne både når det gjaldt presentasjon av eget trosopplæringsarbeid og for utveksling av ideer. Igjen viste konferansen hvor viktig det er med møteplasser, og det er verdt å merke seg at i landets geografisk største fylke er møter og konferanser mer kostnadskravende enn for eksempel i Oslo-området.

Gudstjenesteliv.

Sälbmagirji II.

Den store begivenheten var ferdigstillelsen av Sälbmagirji II, et arbeid som har pågått siden 1994, da SKR utformet mandatet for salme- og liturgiarbeidet. Den nordsamiske salmeboka med vel 400 salmer, alle notesatt og transkribert til ny rettskrivning, inneholder salmer brukt i læstadianske forsamlinger, salmer for barn og unge, noen salmer fra internasjonal urfolkstradisjon samt Taize-salmer. Men boka inneholder bare noen ganske få originale samiske salmer. Sälbmagirji II er utvilsomt et viktig løft for nordsamisk gudstjenesteliv. Mange nyttige erfaringer er høstet for videre arbeid med salmer. Salmeboka ble lansert i Tromsø i regi av Nord-Hålogaland biskop, og i Karasjok i regi av Indre-Finmark prosti i november/desember 2005. SKR's lansering nasjonalt foregår i Alta i februar 2006.

Salmebok på lulesamisk.

Høsten 2005 gav svensk Verbum ut salmebok på lulesamisk, et arbeid som har pågått siden 1995, og som SKR over en periode på 6-7 år ytte økonomiske bidrag gjennom ovf-tildelinger. Sør-Hålogaland bispedømmeråd bidro til lanseringen av salmeboka i Tysfjord, mens SKR kjøpte hele opplaget som av svensk Verbum var beregnet for det norske lulesamiske markedet. Kjøpet av salmeboka var ikke planlagt på SKR's budsjett 2005, men ble gjort mulig på grunn av en lavere progresjon enn forventet i det nordsamiske liturgiarbeidet. Saken avslørte Den norske kirkes manglende arbeid med salmer og liturgier på lulesamisk og også på sørsamisk. De mangler som er registrert siden midten av 1990-tallet når det gjelder målrettet arbeid på lulesamisk har sine naturlige og for mange kjente årsaker. Men disse må ikke hindre ønsket om å inkludere alle tre språkgrupper når SKR fra 2006 av starter et prosjekt med tittelen "fortsatt styrking av gudstjenesten på samisk".

Hefte "En deltakende gudstjeneste på samiske premisser"

Høsten 2005 ble arbeid med en hefte om gudstjenestearbeid påbegynt. Samisk kirkeråd har gjennom de siste årene gjort gode erfaringer med gudstjenesteverksted som en måte å engasjere flere samer i arbeidet med gudstjenesten. Målet med heftet er å gi ideer til hvordan man kan arbeide med gudstjenesten på samiske premisser, dvs. skape gudstjenester som bidrar til gjenkjennelser og identitetsbygging. Heftet vil bli ferdigstilt og utgitt våren 2006.

Den kirkelige kulturmelding.

Kirkemøtet vedtok i punkt 7 i vedtak om "Kunsten å være kirke" (KM 07/05) at Kirkerådet og Samisk kirkeråd utfordres til å arbeide videre med en kulturstrategi for samisk kirkeliv og til å fremme forslag om hvordan samisk spiritualitet og samiske kulturuttrykk kan farge gudstjenester og utfordre kirken over hele landet. Samisk kirkeråd vedtok også at " ... en eventuell opprettelse av et senter for skapende og utøvende kunst må være tilknyttet Den norske kirke. Senteret må tilføres samisk kulturell kompetanse om det skal dekke kirkens behov."

En misjonerende kirke; KM-2005

Samisk kirkeråd gav innspill til saken "En misjonerende kirke" KM-2005.

SKR refererte til at det i læstadiansk, samisk/kvensk tolking av ordet misjon, ligger i misjonsbefalingen en befaling om å gå ut med evangeliet, uten å ta hensyn til den kulturelle stedsenhet hvor ordet forkynnes.. Det viktige er å holde fast på Luthers lære om å skille mellom det verdslige og det åndelige regiment, og at de to regiment ikke blandes sammen. Samisk kirkeråd vektlegger at den positive dreining i norsk samepolitikk i moderne tid gir muligheter for å skape en samisk kirke, av og for samene. Den norske kirkes virksomhetsplan og misjon (som er kirkens oppdrag og motivasjon) skal sees i sammenheng. Samisk kirkeråd vil ha fokus på at misjon blant annet er trosopplæring, diakoni og satsing på ungdom, med vektlegging på stedsenhet og kontekstualitet.

Oppfølging av Samiske kirkedager 2004.

De to samiske kirkeråd (Den svenske kirke og Den norske kirke) hadde et fellesmøte i Oslo 10-11. mars 2005, med det mål å forme en strategi for oppfølgingsarbeidet, Begge råd uttalte nemlig 21.juni 2004 at samiske kirkedager måtte få sin oppfølging. I mars 2005 registrerte en fra svensk side at mangelen på menneskelige ressurser spesielt var den viktigste årsak til at en måtte ha svært nøysomme og realistiske mål for det videre samarbeidet om å følge opp intensjonen om nye samiske kirkedager. Fellesvedtaket i mars 2005 vedrørende oppfølging inneholdt da også bare et nytt møte i 2005, og da på sekretariatsnivå. Fra SKR's side skulle generalsekretær delta på et fellesmøte med to fra Samisk kirkeråd i Den svenske kirke. En greide å få til bare et møte over telefon, hvor strategier for videre oppfølging overhodet ikke ble berørt. Kort tid etter gikk hovedkontakt og koordinator i Sverige på grunn av sykdom inn i halv stilling, og signaler derfra er fortsatt mangel på menneskelige ressurser.

SKR ser seg om etter nye måter for oppfølging, eksempelvis gjennom delprosjekt innenfor "styrking av gudstjenesten på samisk". Metoden kunne føre til flere fellesprosjekt med svenske samer, som til slutt kan munne ut i et større felles prosjekt; Samiske kirkedager.

Økt bemanning i SKR's sekretariat sentralt.

SKR ba i møtet i mai 2005 kirkerådet om økt bemanning i SKR's sekretariat. Ledige lønnsmidler på grunn av reduserte stillinger i sekretariatet muliggjorde fra 1. juli 2005 en økt bemanning i Samisk avdeling i Kirkens Hus. Oppdraget til personen som ble engasjert foreløpig ut året 2005 var først og fremst av samisk kirkefaglig art. Arbeidet fra studieprosjekt 1997-99 "Samisk teologi og kristendomsforståelse" er samlet og skriftliggjort og gis ut i to hefter i 2006. Arbeidet er svært nyttig både for ungdomsutvalget og for det videre arbeidet med styrking av gudstjenesten.

Med en økt bemanning for å ivareta flere av feltene innenfor satsingsområdene registreres allerede god progresjon, og engasjementet er utvidet ytterligere ut 2006.

Rapport fra Mellomkirkelig råd

1. Økumeniske relasjoner

Året ble preget av aktivt arbeid med å utdype og utvikle økumeniske relasjoner, ikke minst til kirker i Europa. Det gjelder særlig Porvoo-fellesskapet, med besøk fra erkebiskopen av Canterbury som et høydepunkt og omfattende møter for ledende biskoper og andre i Trondheim. I forhold til de lutherske og andre protestantiske kirker i Europa var det flere møter, besøk, uttalelser og markeringer.

Oppfølging og undertegning av avtalen med ELCSA (Sør-Afrika) ble markering av en ny fase i sammenhengen mellom norsk misjonshistorie og økumenisk historie. Forholdet mellom kirkene fortsetter, men nå som likeverdige partnere. Nå finnes det en ny plattform som bekrefter den lange historien, og som åpner for nye kontakter og felles utfordringer. Samarbeidet med den lutherske kirke i Jordan og Det hellige land har fått stor plass, og det er påkrevet i den trengte situasjon for kristne i Palestina.

Det ble lagt vekt på aktiv deltagelse og innholdsmessige bidrag til de økumeniske organisasjoner internasjonalt, også de kritiske diskusjoner om behov for omstrukturering og nytenkning. Utviklingen av det nasjonale økumeniske arbeidet har skutt fart i arbeidet med fusjon mellom Norges kristne råd og Frikirkerådet, samt dialogen med Den evangelisk-lutherske frikirke i Norge.

2. Viktige emner

Arbeidet med misjon som tema på Kirkemøtet ble gjort i stor grad i tilknytning til Mellomkirkelig råd. Dette førte til ny refleksjon om forholdet mellom misjon og økumenikk og utvidet engasjement bl.a. i Samarbeidsråd for menighet og misjon (SMM). Det ble tydeliggjort sammenhengen mellom temaene misjon og økumenikk.

Asyl- og flyktningepolitikken i Norge ble kritisk gjennomgått og det ble utarbeidet en omfattende rapport om dette, lagt fram og drøftet på Kirkemøtet.

Utfordringene i Europa blir drøftet fortløpende, men det ble flere nye muligheter til å drøfte og bidra til kirkelig samarbeid i så måte gjennom året.

Mellomkirkelig råds plass i kirkestrukturen og sammensetning av rådet ble drøftet i flere omganger av Mellomkirkelig råd og på Kirkemøtet.

Arbeidet med oppfølging av Kirkemøtets vedtak om kirkens engasjement i HIV/Aids ble fulgt opp gjennom økumenisk samarbeid og publikasjoner.

Bidrag til religionsdialog internasjonalt ble intensivert gjennom engasjementet i Midt-Østen. Samarbeidet med andre tros- og livssynssamfunn i Norge fikk en ny dimensjon med markeringen etter Tsunami-katastrofen i Oslo rådhus, som sammen med de mange markeringer både viste og utfordret kirkens rolle i det offentlige rom.

Informasjon om kirkene i sør ble på en ny og effektiv måte formidlet gjennom lanseringen av sangboken "Syng håp". Denne åpner nye dører til mange menigheter for impulser fra den verdensvide kirke. For øvrig er det en stadig større utfordring å gi god og dekkende informasjon til bispedømmer og menigheter om Mellomkirkelig råds arbeid. Her trengs både mer kapasitet på stabssiden og mer intensivt og målrettet arbeid med media.

Rådsarbeid

1.1 Møter i de sentralkirkelige råd

Hovedmål for feltet:		
1) Avvikle forberedte og gode rådsmøter for de tre rådene og avvikle Kirkemøtet på en god måte.		
Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
Møter i de sentralkirkelige råd og Kirkemøtet	Har hatt effektive og grundige forberedelser som har sikret at møtene kunne avholdes og vedtak fattes og følges opp.	Målsettingen ble nådd. Kirkerådet behandlet 71 saker i 4 møter. Samisk kirkeråd hadde 3 møter og behandlet 42 saker. Mellomkirkelig råd har behandlet 43 saker fordelt på 3 møter.

2. Gudstjenesteliv

2.1. Gudstjenesteliv

Hovedmål for feltet: Utvikle et rikt og variert gudstjenesteliv i møte med menneskers virkelighet	
1.	Gjennomføre en gudstjenestereform som bygger på fleksibilitet, som preges av involvering og lokal forankring
2.	Utvikle gudstjenesteliv og andre fellesskap som er preget av nærhet til Gud og mennesker
3.	Arbeide for økt gudstjenestedeltakelse på alle alderstrinn
4.	Bruke samtidens kunst- og kulturuttrykk og gi rom for det kulturelle mangfold

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
1) Reform	<ul style="list-style-type: none"> - Reformarbeidet er kommet godt i gang i hovedutvalg (NFG) og alle 6 underutvalg. Fullstendig progresjonsplan for 2005-2007 er ferdig utarbeidet. - Kontakt med menighetene om liturgiske forsøk er opprettet - Arbeidet med evaluering av bruken av NoS og Salmer 1997 er påbegynt. Tilgjengelige data er systematisert.	<ul style="list-style-type: none"> - Reformarbeidet er kommet godt i gang i hovedutvalg (NFG) og alle 5 underutvalg. Fullstendig progresjonsplan for 2005-2007 er ferdig utarbeidet. Arbeidet med dåpsliturgien og gudstjenestens inngang er kommet så langt at det snart kan utprøves av menigheter. - Kontakt med menighetene om liturgiske forsøk er opprettet. - Det er avklart at arbeidet med salmene skal resultere i ny salmebok i 2010. - Arbeidet med evaluering av bruken av NoS og Salmer 1997 er påbegynt. Evalueringer av medlemmene i salmeutvalget og andre er systematisert. Arbeidet med å innhente data fra menighetene om bruken er påbegynt.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
Salmeverksted	Salmeverksted på Lia Gård er utviklet i april.	Salmeverksted på Lia Gård er utviklet i april. Halvparten av de påmeldte kunne tas med. Verkstedet vurderes både av arrangører og deltakere som meget vellykket og nyttig.
Særskilte preiketekstar	Særskilte preiketekstar for kirkeårene 2006-07 og 2007-08 er godkjent	Særskilte preiketekstar for kirkeårene 2006-07 og 2007-08 er godkjent
Forsøkssak	Liturgisk forsøkssak: Fleksibel bruk av Gudsstenesteboken er godkjent	Liturgisk forsøkssak: Fleksibel bruk av Gudsstenesteboken er godkjent
Liturgi-myndigheten	Utredning av delegering av liturgimyndigheten til nærmere lokalplanet er påbegynt.	Utredning av delegering av liturgimyndigheten til nærmere lokalplanet er foreløpig utsatt.
NoKa VIB	I og med utgivelsen av bind VIB er Norsk Kantoribok fullført.	I og med utgivelsen av bind VIB er Norsk Kantoribok fullført.
Innkomne liturgi-spørsmål	Spørsmålet om sort som liturgisk farge etc er ferdigbehandlet og avgjort.	Spørsmålet om sort som liturgisk farge etc er utredet og klar til å sendes til høring.
Rådgivning	Menigheter, enkeltpersoner og andre instanser som har henvendt seg har fått svar og råd.	Menigheter, enkeltpersoner og andre instanser som har henvendt seg har fått svar og råd.
Ajourholde nettstedene	Kirkens nettsted og Liturgisk senters hjemmeside er tatt i bruk. Dels er det lagt ut materiale, som fortløpende kommenteres av brukerne, dels brukes de som kontaktmiddel i forhold til menighetene.	Kirkens nettsted og Liturgisk senters hjemmeside er tatt i bruk. Dels er det lagt ut materiale, som fortløpende kommenteres av brukerne, dels brukes de som kontaktmiddel i forhold til menighetene.
Planer for kirkemusikk	Planer og programmer for kirkemusikk i menighetene er utarbeidet.	Planer og programmer for kirkemusikk i menighetene er utarbeidet og klar til å sendes til høring.
Styrer	Arbeidet med PFs LIV-kurs er gjennomført etter planene, både med styremøter, kursuker og veiledning.	Arbeidet med PFs LIV-kurs er gjennomført etter planene, både med styremøter, kursuker og veiledning.
Forbønn for Sametinget	Forsøkssak med forbønn for Sametinget er godkjent og tatt i bruk.	Forsøkssak med forbønn for Sametinget er ferdigbehandlet av Bispemøtet og klar til å sluttbehandles av Kirkerådet.
Statutter for NFG og LU	Statutter for NFG og LU er utarbeidet.	Statutter for NFG og LU er etablert og har kommet i gang med sitt arbeid.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet:

Arbeidet på gudstjenestefeltet konsentreres i reformperioden mest mulig til selve reformprosessen. I dette første normalåret i perioden har arbeidet gått sin gang etter de planer som er lagt opp. Så langt det er mulig å bedømme det, er vi der vi skal være. Kirkerådets vedtak om at reformen også skal medføre *ny salmebok*, har selvsagt ført til ytterligere intensivering av arbeidet i Salmeutvalget, men det er nå lagt en detaljert plan for dette helt frem til våren 2008. Det er stort engasjement i alle ledd i reformprosessen. Organiseringen av gudstjenestereformen omfatter hele 50 personer. Det innebærer at gjennom året nedlegges et meget betydelig arbeid i denne sammenheng. Det som har virket kompliserende på arbeidet, er de mange skiftene i sekretærstaben. I løpet av dette året har vi hatt to slike utskiftninger av helsemessige grunner, noe som også innebar perioder med midlertidige løsninger.

2.2. Samisk gudstjenesteliv

Hovedmål for feltet:	
1)	Ha lagt til rette for gudstjenestelig bruk av salmer på nordsamisk.
2)	Ha lagt til rette for håndbok på nord-, lule- og sørsamisk som inneholder grunnleggende bønne- og salmemateriale.
3)	Ha gitt ut et salmehefte med et mindre utvalg av salmer på nord-, lule- og sørsamisk.
4)	Ha gitt ut høymesseliturgi på nordsamisk.

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
1)	Ferdigstillelse av Sålsmagiri II a) Gjennomført siste korrekturlesing, ca 100 salmer og skrevet inn tekst til notebilde. b) Transkribert nye salmemelodier, ca 30. c) Gjennomført nødvendig samarbeid med forlaget d) Trykket ferdig salmeboka e) Skrevet ferdig rapport fra salmebokarbeidet på nordsamisk.	Sålsmagiri II ble utgitt i oktober 2005 på Verbum forlag. Den viktigste erfaring: Det er nødvendig med tilstrekkelig tilgjengelige ressurser, både økonomisk og personellmessig. Pkt. e) Er ikke gjennomført, arbeidet overført til 2006.
2)	Ferdigstilt håndbok med grunnleggende bønne- og salmemateriale. a) Etablert en responsgruppe på tre fagpersoner fra henholdsvis nord-, lule- og sørsamisk område. b) Avholdt et møte med hovedresponsen vedr. innsamlet materiell og innhold av håndboka. c) Utarbeidet et manus på grunnlag av samarbeid med respons-gruppa.	Er ikke gjennomført på grunn av manglende ledig sekretærressurs.

	d) Tilpasset boka språklig. Salmehftet fra Samiske kirkedager.	Er ikke gjennomført på grunn av manglende ressurser.
3)	a) Foretatt revideringsarbeidet og laget en 3-årig plan for utdeling av salmehftet til konfirmandforeldre.	
4)	Ferdigtrykket høymesseliturgi på nordsamisk a) Foretatt gjenstående bearbeidelse av manus.	Arbeidet er ikke gjennomført. Den kirkemusikalske delen er ikke gjennomført. Det er bare mindre ting som gjenstår av manusarbeidet. Totalt sett har arbeidet I utvalget hatt god styring og framgang.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
Diverse arbeid med samisk gudstjenestliv	a) Arbeidet med å samle grunnleggende bønnemateriale for bruk i ulike sammenhenger, for eksempel på Samefolkets dag. b) Utgitt informasjon om dette materialet til alle relevante menigheter. c) Etablert kontakt med lulesamiske miljøer om begynnende liturgisk arbeid på lulesamisk. d) Oversatt den nye vigselsliturgien til nordsamisk og sørsamisk	Noe av dette er gjort, men stort sett har en heller ikke I 2005 hatt nok ressurser til å gjøre det en hadde satt seg som mål på dette feltet. I forbindelse med Samefolkets dag er gudstjenestemateriell sendt ut. SKR har fått gode tilbakemeldinger, og stigende etterspørsel. SKR har bidratt økonomisk til det begynnende liturgiske arbeidet på lulesamisk. Vigselsliturgien er oversatt til nordsamisk, fordi SKR har egen språkkonsulent som de senere årene har hatt ansvaret for oversetterarbeidet innenfor liturgiene på nordsamisk. Vigselsliturgien er ikke oversatt til sørsamisk på grunn av manglende ledig kapasitet hos den gruppen som har kompetansen.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet:
Utgivelsen av Sälbmagiri II, et arbeid som har pågått i 10 år var den store begivenheten i 2005. Men også SKR betydelige økonomiske bidrag til at Julevsåme Sälmmagiri (utgitt på svensk Verbum) ble tilgjengelig for norske lulesamer, var svært betydningsfull. Arbeidet med gudstjenestelivet på samisk har blitt styrket og synliggjort ved disse to utgivelsene, og viser hvor viktig det er å arbeide menighetsrettet.

3. Barn og unge

3.1. Trosoppplæring

Hovedmål for feltet:

- 1) Utfordre og utruste menighetene til økt satsing på konfirmasjon
- 2) Utvikle gode møteplasser for informasjon og ideutvikling av kirkelig undervisning

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
1)	<p>"Konfirmant 2006", som er bearbeidet i forhold til fjorårets utgave, er sendt til alle født i 1991</p> <p>Nettverksamling for nøkkelpersoner i arbeid med friluftsliv og trosoppplæring er arrangert. utfordringene fra denne er vurdert og eventuelt fulgt opp. (Friluftslivets år 2005)</p> <p>Bidrott til utvikling av nettbasert konfirmantundervisning for konfirmanter som av ulike grunner må være borte fra fellessamlingene</p> <p>Har bidratt i arbeidet med konfirmasjon for alle</p>	<p>Informasjonsheftet ble for første gang sendt til hele årskullet; dvs at alle bispedømmene deltok i prosjektet. Tilbakemeldingene både fra menigheter og bispedømmer tyder på at dette er en viktig og kjærkommen satsing med hensyn til profilering av Dnk's arbeid.</p> <p>Samlingen ble gjennomført på Røros under konferansen "Forskning i friluft 2005". Nettverket knyttes til eksisterende nettverk/samarbeidsråd.</p> <p>Ikke gjennomført.</p> <p>Ikke gjennomført.</p>
2)	<p>Har deltatt i etableringen av "Kontaktforum for katekikk"</p> <p>Utviklet nytt konsept/innhold på konfirmasjonsinformasjonen på KR's hjemmeside</p>	<p>"Kontaktforum for katekikk" har avholdt 2 møter. Det er enighet om foreløpig å være et forum for gjensidig utveksling av planer og ideer.</p> <p>Ikke gjennomført.</p>

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapportering / Evaluering
--------------------------	-----------------------------	---------------------------

Rådgivere bispedømme-kontorene	Det er avholdt Fagsamling/er innen felles dåpsopplæring	Fagsamling er avholdt i tilknytning til Nordisk pedagogisk nettverks møte i Oslo.
IKO	Har deltatt på DNKK (Katekeforeningen)s- etterutdanningskurs Har fulgt opp kontakten med IKO og deltatt på aktuelle møter	Ikke gjennomført. Dette er fulgt opp ved deltagelse på Fagmøter, kontaktmøte og samtaler.
Trosopplærings-reformen	Har fulgt opp samarbeidet med ProTro	Gjennomført så langt det var mulig.
Trosopplærings-konferanse	Har deltatt i forberedelse og gjennomføring av Trosopplæringskonferansen 2005	Gjennomført ved deltagelse i forberedelsene til konferansen.
Nordisk pedagogisk nettverk	"Nordisk pedagogisk nettverk" har avholdt sitt 3-dagers nettverksmøte i Norge	Gjennomført.KR sammen IKO var vertskap for nettverksmøtet. Tema var trosopplæring. Medlemmene deltok bla på Fagmøte på IKO, Trosopplæringskonferansen og i møte med en forsøksmenighet i tillegg til det faste utvekslingsmøtet.
Fagutvalg, undervisning	Fagutvalg, som eventuelt er samsvarende med Kontaktforum for katekikk, er oppnevnt og har hatt 2 møter	Ikke gjennomført.
Annet	Har avgitt høringsuttalelse om ny barnehagelov	Gjennomført.
	Har besøkt 2 bispedømmer for å innhente informasjon og få del i erfaringer fra arbeid med barneteologi og konfirmasjonsstrategi	I tillegg er det avgitt høringsuttalelse /respons til høring i følgende saker: - "Forslag til læreplan i Kristendom, religions og livssynskunnskap (KRL) for Kunnskapsløftet. - "Forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven"
		Ikke gjennomført

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Feltet har hatt en redusert kapasitet dette året pga sykemelding i sekretariatet. Det har ikke vært satt inn vikar. På konfirmasjonsfeltet har en prioritert arbeid med informasjonsheftet "Konfirmant 2007", fordi dette er et svært viktig strategisk arbeid. Det er fortsatt viktig å styrke det arbeidet som generelt har stått sterkt parallelt med innføringen av trosopplæringsreformen. I løpet av året har kirke-skole tematikken igjen kommet i fokus. Det er behov for en ytterligere satsing på dette feltet kommende år.

3.2 Samisk trosopplæring

Hovedmål for feltet:

1) Utprøve relevant materiell i rammen av prosjektet samisk dåpsopplæring.

2) Gjøre samisk materiell tilgjengelig.

3) Arbeide for kompetanseheving og rekruttering av samer til kirkelig tjeneste/utdanning

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1) a) Avtale med tre menigheter og ett bispedømme b) samisk nettverksarbeid i 2005. c) sørsamisk dåpsbrosjyre er tilgjengelig	a) Utprøvningsfase for materiell er i gang i Skánland, Tana, Kautokeino menigheter og i regi av Nidaros bdr. b) Kompetansenettverk for samisk dåps- /trosopplæringsmateriell har gjennomført en forfase i 2005 med samisk nettverksarbeid. c) Sørsamisk dåpsbrosjyre er ferdigstilt.	Utprøvningsfasen gjennomføres. Ett materiell er knyttet til en bestemt tid i kirkeåret og utprøving gjennomført to ganger. Utprøving avsluttes innen mai 06. Samisk nettverksgruppe er i hovedsak i 2005 vært de fire studenter som har utviklet materiell. Dette er gjort som en forberedelse på ferdigstilling av arbeidet. Sørsamisk dåpsbrosjyre er ferdigstilt. Dette er et ressurshefte som er tilpasset for både Dnk og Svenska Kyrkan. Selges fra materiellekspedisjonen i kirken hus.
2) Gjennomført samlinger med like tema som en forberedelse å ferdigstillelse av materiell om er på utprøving. Utredet etablering av nettside for samisk trosopp.	a) Avklart et konsept for materiell på Internett. (pedagogiske, organisatoriske, praktiske, tekniske, økonomiske og språkmessige sider) for å kunne gjøre materiell for samisk dåpsopplæring tilgjengelig for alle	Det løpende arbeidet har konsentrert seg om ulike faglige tema med relevans for samisk trosopplæring, blant annet bruk av samisk språk, samiske fortellertradisjoner og andre aktuelle problemstillinger. Arbeidet er i en forberedende fase. Har utredet fase I om opprettelse av nettside for samisk trosopplæring. Ekstern konsulent er engasjert, gjøres i tett samarbeid med Trosopplæringssekretariatet.
3 a) Har fulgt opp samarbeidet med Samisk høyskole om studieplan for "tro og livssyn i Sápmi" b) deltatt i møter i NH-bdr rekrutteringsutvalg,	a) Sluttført arbeidet med studieplan for samisk kristendomsforståelse b) Rekrutteringsarbeid tilrettelagt på nordsamisk-norsk c) Arrangert en verdikonferanse i Indre-Finmark	Studieplan for "tro og livssyn i Sápmi" som et 30 studiepoengets kurs er ferdigstilt i samarbeid med Samisk høyskole og KUN. Det gjenstår å arbeide med finansiering. Rekrutteringsarbeid må ses i sammenheng med andre tiltak, som samisk nettverksgruppe, verdikonferanse og studieplan. SKRs opplæringskonsulent deltar i møter i regi av NH-bdr rekrutteringsarbeid i nord. Verdikonferansen 2005 hadde stor oppslutning i Indre Finmark. Det viste at det er behov for en faglig arena

<p>Rekruttering skal ses i sammenheng med samisk nettverksgruppe. c) Samarbeidet med Indre Finnmark prosti om verdikonferansen med tema samisk trosopplæring. d) ikke gjennomført</p>	<p>d) Gjort forarbeid for å arrangere en salmekongress i 2006</p>	<p>hvor en kan bli inspirert. Dette var et samarbeid med Indre Finnmark prosti, som leverer rapport.</p>
---	---	--

Løpende oppgaver	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
<p>Materiellutvikling og tilgjengelighet</p>	<p>Har hatt møter og telefonisk kontakt med menigheter som utprøver materiell. Samlinger med samisk nettverk. Fulgt opp utredning om nettside for samisk trosoppl.</p>	<p>Utredning av nettside for samisk trosopplæring, samisk nettverksarbeid, verdikonferanse og materiellutprøving er nybrottsarbeid. Dette har tatt mesteparten av ressursene i 2005, fordi det ikke finnes direkte sammenlignbart arbeid i Dnk, fordi dette skal ta utgangspunkt i den samiske virkelighet nasjonalt og lokalt, og ikke bare speile seg i majoritetens måte å arbeide på.</p>
<p>Kompetanseheving og rekruttering</p>	<p>Utredning av tro og livvsyn i Sápmi er slutført. Rekruttering av samer til kirkelig tjeneste er gjort verdikonferanse.</p>	<p>Konkret rekrutteringsarbeid har vært skadelidende i 2005. En årsak er at sSalmekongress ble avlyst og dermed falt en del av bakgrunnen bort for rekruttering gjennom musikalsk virksomhet. Kompetanseheving har skjedd og vil skje gjennom en felles arena som verdikonferanse, nettverksarbeid og nettside. Men målet er kompetansegivende kurs som er utredet sammen med Samisk høgskole og KUN. Arbeidet for finansiering må fortsette.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Utfordringen er å få i gang en samisk trosopplæring som grunner på kirkens lære, men som ikke bare speiler seg i majoritetskirkens kultur og tradisjoner, men gjenopptar samiske elementer og samisk tenkning innenfor en kristen ramme. Nybrottsarbeid er krevende tidsmessig, dels fordi samisk kultur stort sett er en muntlig kultur, samt at befolkningen bor spredt. Det gjør det nødvendig å arbeide med å etablere grunnlag for samtale før selve samtalen kan etableres.

3.3 Ung i kirken

Hovedmål for feltet:

- 1) utvikle praktisk og teologisk kompetanse på ungdomsfaglige spørsmål
- 2) styrket kirkens arbeid i forhold til unge voksne i aldersgruppen 18-30år
- 3) Arbeide for tettere samhandling og integrering mellom organisasjonene og Dnk
- 4) Skape en større bredde i arbeidet innen feltet Ung i kirken, slik at lokalt engasjement kan spres i et nasjonalt perspektiv

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<p>Ha arrangert to samlinger med Forum for ungdomsteologi(FUT)</p> <p>Ha arbeidet for at utdanningsinstitusjonene har opprettet studiemoduler i ungdomsteologi</p> <p>Ha arrangert en ungdomslederkonferanse</p> <p>Ha arrangert en konsultasjon om bruk av friluftsliv i trosoppplæring</p> <p>Avklare Forum for ungdomsteologis rolle i kirkestrukturen, og hvordan man kan nyttiggjøre seg perspektivene derfra.</p> <p>Har utarbeidet et notat om ungdomsteologi</p>	<p>Det har blitt arrangert to samlinger i FUT med henholdsvis "Ungdomsarbeid og misjon?" og "Sang og musikk i ungdomsarbeidet" som tema. FUT består av en gruppe sentrale ledere innen ungdomsarbeidet i Dnk pluss de til enhver tid aktuelle rådgivere fra KR's sekretariat.</p> <p>Alle de teologiske utdanningsinstitusjonene har nå ungdomsarbeid som studiemodul i cand.theol.-løpet.</p> <p>KR, IKO og MF arrangerte konferansen "Forkynnelse for ungdom" med ca. 170 deltagere i september</p> <p>En nettverksmøte om bruk av friluftsliv i trosoppplæring fant sted i forbindelse med forskerkonferansen om friluftsliv på Røros i desember.</p> <p>FUT sin rolle er avklart: FUT har ingen rolle i kirkestrukturen.</p> <p>Artikkelen "Hva er ungdomsteologi?" ble publisert i <i>Norsk tidsskrift for misjon</i> nr. 3/2005</p>
2)	Har arbeidet strategisk med feltet	Ikke gjennomført
3)	<p>Etablert og drevet Samarbeidsråd for barne- og ungdomsarbeid</p> <p>Erfaringene fra Forum for ungdomsteologi er formidlet til landet for øvrig, og det er samarbeidet med ungdomsprestene om feltet</p>	<p>De er avholdt to møter i SBU, som ble formelt stiftet høsten 2005. SBU er ennå i en oppbyggingsfase.</p> <p>Erfaringene fra FUT blir formidlet videre gjennom at perspektivene herfra tilføres de løpende prosessene i KR. Eksempler på dette er temaet ungdom og misjon i forbindelse med forberedelsene til KMs behandling av misjon, og "Sang og musikk i ungdomsarbeidet" i forbindelse med arbeidet med nye salmebøker. Videre stimulerer samlingen til videre arbeid med ungdomsteologiske spørsmål, noe som blant annet har resultert i publiserte artikler.</p>
4)	Knyttet kontakt/nettverk med ungdomskonsulentene i bispedømmene	Som vanlig har det i 2005 vært løpende kontakt med ungdomskonsulentene gjennom hele året og spesielt i forbindelse med UKM.
Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Ungdommens Kirkemøte	Planlagt, gjennomført og evaluert UKM 2005	UKM ble gjennomført på Øytnun folkehøyskole i juni. UKM har nå funnet en form som i stor grad blir videreført fra år til år. På evalueringsskjemaene ga 90% av delegatene karakteren 5 eller 6 (6 er best)
UFUNG	Forberedt og gjennomført 4 møter i Utvalg for Ungdomsspørsmål	4 møter er gjennomført. UFUNG har hatt en viktig funksjon i forbindelse med arbeid med løpende saker på ungdomsfeltet og spesielt i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av UKM.
Menighetstrådsvalg 2005	Økt valgdeltakelse blant unge, arbeidet for å høyne ungdomsrepresentasjonen ved valget og lagt til rette for oppfølging av ungdomsdelegater i menighetsråd og bispedømmeråd (se 12.5)	Det har blitt arbeidet med denne målsettingen gjennom å ha kontakt med ungdomsråd og fokusere på dette i informasjonsmaterieill fra KR. Ungdomsrepresentasjonen ved menighetsrådsvalget gikk til tross for dette ned i forhold til 2001 og det ser derfor ut til at det ikke har vært arbeidet tilstrekkelig med dette. De fleste av ungdomsrådene har engasjert seg i forhold til bispedømmerådsvalget 2006 og vi avventer resultatene herfra.
KM 2005		

	Arbeide med feltet ungdom og misjon frem mot KM 2005	Ungdom og misjon har vært tema på en samling i Forum for ungdomsteologi, misjon har vært sak på Ungdommens Kirkemøte 2005 og det har blitt utgitt en artikkelsamling om Ungdom, kultur og misjon.
Web-side	Drifte og videre utvikle web-side for ungdomsledere (www.kirken.no/ung)	Web-sidene har fungert som informasjonssider i forbindelse med Ungdommens Kirkemøte. Videre utvikling og omlegging av sidene må skje i samarbeid med informasjonsavdelingen og trosopplæringsreformens nettsatsing.
Økumenisk og internasjonale kontakt	Opprettholde økumeniske og internasjonale ungdomskontakter	Ungdom fra Dnk har vært representert i økumeniske og internasjonale fora, men det savnes et nasjonalt økumenisk møtepunkt. .
Rådgivning og kompetanse	Ha deltatt med foredragsvirksomhet og kurs	Har deltatt på ulike typer samlinger og kurs.
NKUK	Ha avklart Kirkerådets stilling i forhold til Nordisk kirkelig ungdomslederkonferanse på Island i mai 2005	Etter flere forsøk på å endre opplegg og innhold på disse samlingene, konkluderte vi sommeren 2005 med å trekke oss ut av NKUK. Svenska Kyrkans Unga trakk samme konklusjon.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

I 2005 har det skjedd mye positivt. Ungdom er sentrale premissleverandører i de kirkelige debatter sentralt og stort sett også regionalt i kirken.hos utdanningsinstitusjonene er det stadig større arbeid med ungdomsteologi, mye positivt er på gang i mange menigheter og flere av organisasjonene opplever nå medlemsvekst. Samtidig er det også enkelte utviklingstrekk som gir grunn til uro. Spesielt må nevnes at ungdomsrepresentasjonen ved menighetsrådsvalget 2005 gikk ned forhold til valget i 2001.

3. 4. Samisk ungdomsarbeid

Hovedmål for feltet:

1) Arbeide for at samisk ungdom skal involveres i kirkelig arbeid og rekrutteres for tjeneste i kirken.

Målsettinger i Årsplan 2005		Rapport / Evaluering
Gjennomføring av hovedmål		
1) Opprettet et ungdomsutvalg under Samisk kirkeråd	Opprettet et ungdomsutvalg under Samisk kirkeråd	Utvalget er opprettet.
Arrangert to (tre) samlinger i samisk ungdomsutvalg, med det mål å øke kunnskap om samisk kristendomsforståelse, samisk kultur og historie.	Arrangert to (tre) samlinger i samisk ungdomsutvalg, med det mål å øke kunnskap om samisk kristendomsforståelse, samisk kultur og historie.	Hatt tre utvalgsmøter og to ungdomssamlinger. Arbeidet er kommet godt i gang, og det har på kort tid vist sin berettigelse. Et hovedtema både for utvalg og på de større samlingene: Behovet for kunnskap om samisk tradisjon i videste forstand for å forstå kristen identitet som ung same i dag. Arbeidet har synliggjort behovet for møteplasser for samisk ungdom, der samisk kristen tro og samisk åndelighet kan deles og utvikles. God innsats fra utvalgsmedlemmene, de viser evne til selvstendighet og godt lederskap. Forutsetningen for fortsatt drift av utvalget er ressurs til fagsekretær.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Arbeidet under Samisk ungdomsutvalg	Hatt kontinuerlig ansvar for kontakt og koordinering av virksomheten under Samisk ungdomsutvalg. Bidratt Samisk ungdomsutvalg med kontakt inn i KR's utvalg for ungdomsspørsmål, for å påvirke beslutningsprosesser i UKM (Ungdommens kirkemøte) Bidratt til å styrke satsingen på internett for det samisk kirkelige ungdomsarbeidet.	Det løpende arbeidet har konsentrert seg om periodene før og etter utvalgsmøtene og ungdomssamlingene. Rapportering av arbeidet er tilfredsstillende. Det har vært viktig at generalsekretær og andre ansatte i samisk avdeling har bistått ungdomsutvalgets fagsekretær med råd og veiledning.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Ungdomsarbeidet blant samisk ungdom kan ikke sammenliknes med det øvrige ungdomsarbeid i Dnk, hverken strukturelt eller innholdsmessig. Arbeidet som nå drives i regi av SKR på nasjonalt nivå omfatter hele landet, der målgruppen er samisk ungdom som minoritet i en stor majoritetsbefolkning. Store geografiske avstander gjør arbeidet krevende med henblikk på økonomiske ressurser. Hovedhensikten med arbeidet er å trygge samisk ungdoms identitet, bygge opp gjennom økt kunnskap og veiledning og rekruttere til innsats og tjeneste for kirke og samfunn. Arbeidet bygges opp gradvis, der først og fremst de unge selv legger premisser og føringer for innhold og struktur. SKR vil prioritere ungdom med å arbeide for å sikre en forutsigbar økonomi for fortsatt ungdomssatsing.

4. Diakoni

4.1 Menighetsdiakoni og 4.2 Institusjonsdiakoni

Hovedmål for feltet:

- 1) Et styrket samarbeid mellom kirken og helsetjenesten
- 2) En fornyelse av plandokumentene for diakonien i kirken
- 3) Oppfølging av KM sak 08/04 Diakonal tjeneste i Den norske kirke

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	Kartlegging av menighetsdiakonien i Norge er fullført og rapportert	Spørreskjemaer til alle landets menigheter ble sendt ut i november 2004. Svarprosenten ble 55 %. Rapporten "Kirke og helse. Kartlegging av diakonalt helsearbeid innen Den norske kirke" ble levert fra Diakonhjemmets forskningsavdeling i august.

	Rapportens konklusjoner og anbefalinger er vurdert og ev. fulgt opp på Kontaktkonferanse om forholdet kirke/helsejeneste i oktober 2005	Rapporten ble brukt som grunnlag for temaer og problemstillinger på årets Kirke helse- konferanse som fant sted på Diakonhjemmets Høgskole 27.09., med hovedtema "Nabokjerringa som bryr seg. Diakoni, velferd og helse". Konferansen samlet 70 deltakere.
	Nytt prosjekt 2006 er forberedt	Styringsgruppen for prosjektet evaluerte konferansen slik at man fant å ikke ville fortsette med denne typen konferanser. Da prosjektperioden utløp 31.12. fant man heller ikke å ville søke om nye prosjektmidler, men ta utgangspunkt i ny regjeringsdannelse og dennes politiske plattform, i første omgang i form av samtale med kirke- og helsepolitisk ledelse.
2)	Prosjektgruppe for revisjon av Plan for diakoni er oppnevnt og i gang med arbeidet	Prosjektgruppe for revisjon av Plan for diakoni ble opprettet sommeren 2005 og hadde sist første møte i august. Gruppen hadde i alt seks møter og avsluttet sitt arbeid rett over nyttår 2006.
3)	Igangsatt utredningsarbeid vedrørende oppfølging av KM 08/04 Lagt ut diakonidokumentet fra Eurodiaconia "To be and to do" på nettet	Utredningsarbeidet vedrørende KM-sak 08/04 er påbegynt og bidrag innlevert. Diakonidokumentet "To be and to do. Diaconia and the churches" fra Eurodiaconia er lagt ut på kirkens hjemmeside.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Menneskeverd	Ha ny nettportal på www.kirken.no i funksjon som inkluderer alle sider ved menneskeverd-spørsmålet Fått opplæring i drifting av nettsted Hatt kontaktmøte med organisasjonen "Menneskeverd"	Arbeidet med å gjøre kirkens nettsider tydeligere i menneskeverdsspørsmål er i gang, men ennå ikke i mål. Opplæring i drifting av nettsted har så langt vært uaktuelt. Det har vært avholdt ett møte med "Menneskeverd"s ledelse, bl.a. med sikte på å arrangere et seminar sammen i 2006.
Flyktninger/innvandrere	Deltatt i utgivelse av studiemateriell for integrering av innvandrere/flyktninger (Frikirkelig Studieråd, Frelsesarmeen, Kirkelig interkulturelt arbeid – KIA, Pinsevevne) Deltatt i Kirkelig nettverk for flyktninger	Studiematerialet (nå: Ressursperm) er blitt til etter en lang og grundig prosess, bl.a. med utprøving underveis i utvalgte menigheter. Permen vil foreligge på nyåret under tittelen "På vei mot et inkluderende samfunn". Kirkerådet er med i Kirkelig nettverk for flyktninger. Nettverket har fått en ansatt koordinator, kontor i Kirkens Hus og egen nettside. NØFI hadde sitt siste møte i juni, der organet ble foreslått nedlagt, da flere av dets funksjoner ivaretas av det nye nettverket.
Katastrofearbeid	Deltatt på møter i Norsk Økumenisk Forum for Innvandringsspørsmål (NØFI) Avholdt 2-3 møter i kirkens ressursgruppe for katastrofeberedskap	Det er avholdt to møter i ressursgruppen for kirkens katastrofeberedskap. Gruppen forberedte bl.a. vedtak i Kirkerådet i september der "Retningslinjer for sentralkirkelig handling ved større ulykker og katastrofer" ble vedtatt.

Mennesker med utviklingshemm.	Koordinert nettverket av integreringskonsulenter, bl.a. ved å ha deltatt i fagsamling i januar Deltatt på nordisk konferanse om utviklingshemmede i juni	Det har ikke vært mulig å være representert slik som ønsket ved fagsamling for integreringskonsulentene og ved nordisk konferanse, grunnet permisjon.
Familiespørsmål	Ha avholdt møte i kirkens nettverk om familiearbeid Fulgt opp kontakt med Kirkens Familievern (årsmøte i Bergen) og forholdet til bispedømmerådene (møte med bdr. ledere og KF)	Familienettverket er det ikke kapasitet til å holde i gang, verken fra Kirkerådets eller IKOs side. Det har vært flere møter mellom ledelsen i Kirkens Familievern og Kirkerådet for å drøfte KFs organisering og fremtid. Dette har også vært tema på møte for bispedømmerådslederne og i fagutvalg for diakoni. Kirkerådet hadde et eget møte med ledelsen i Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om saken i desember. Kirkerådet var representert på KFs landsmøte i Bergen i mai.
Norsk diakonisamarb.	Ha avholdt strategisamling for diakonirådsgiverne Ha avviklet to møter i Fagutvalg for diakoni Ha deltatt etter behov på Diakoniledermøtene Deltatt på den årlige diakonikonferansen	Kontakt med diakonirådsgiverne i bispedømmene og med diakoniarbeidere er en viktig del av arbeidet og skjer gjennom de nevnte kanalene. Det har vært avholdt strategisamling for diakonirådsgiverne der revisjon av Plan for diakoni var tema. Det har også vært møtepunkter mellom Kirkerådet og ulike diakonale fora om det samme, bla. i Diakoniledermøtet og Kirkerådets fagutvalg for diakoni (to møter). Årets diakonikonferanse fant sted på Diakonihjemmet Høgskolesenter i regi av Kirkens Sosialtjeneste og hadde som tema "Vis meg ditt ansikt". Konferansen samlet 250 deltakere og er et viktig møtepunkt. Tidligere var det Kirkerådet som stod som arrangør av disse konferansene, og vi ser det som betydningsfullt at en av de diakonale organisasjonene ivaretar dette.
Internasjonalt arbeid	Deltatt i årsmøte i Eurodiaconia (juni) Vært bindeledd mellom Eurodiaconia og Diakoniledermøtet Deltatt på Nordisk diakonikollegamøte i Sverige (mai) Ha deltatt i Europautvalget under Mellomkirkelig Råd Ha deltatt på studietur til Brasil	Det var ikke mulig å være representert på årsmøtet denne gangen, verken fra Kirkerådets eller Diakoniledermøtets side, som begge i følge avtale har mulighet for å sende delegat til årsmøtet. Ellers har det vært formidlet informasjon og kurs/konferanse tilbud til Diakoniledermøtet, men med dårlig respons. Det har ikke vært møter i Europautvalget i det aktuelle tidsrommet, og studietur til Brasil ble ikke arrangert.
Hiv/AIDS Trafficking	Fulgt opp intern koordinering og samarbeid Holdt kontakten med PLUSS/LMA	Feltet er ivare tatt av andre medarbeidere i Kirkerådets stab

<p>Rus-arbeid</p>	<p>Vært Kirkerådets representant i Rusoppvekst-kirke (ROK)</p>	<p>Kirkerådet har vært representert i ROK-prosjekt som organisasjonen Rusfri står bak. Prosjektet utarbeider materiell (film og brosjyrer) rettet mot ungdom og deres foreldre.</p> <p>2005 var Rusmiddelutvalgets første år på ny ordning overfor Sosial- og helsedirektoratet etter at samarbeidsavtalen ble sagt opp av dem. Utvalget er nå over på generell støtte til drift og prosjekt som må være av sentral og nasjonal art.</p> <p>Et todagers tverrfaglig og tverretattlig rusforebyggende seminar <i>Inspirert og handlekraftig</i> ble i oktober arrangert for Sør-Hålogaland bispedømme og Nordland (fylkes)kommune, det sjette i rekken med Mia Børjesson som foredragsholder. Det ble i tilknytning til seminaret også avholdt et åpent folkemøte hvor Børjesson var foredragsholder og brosjyren <i>I hodet på en tenårings</i> ble delt ut. Tilbakemelding fra deltakerne var svært positiv både for seminaret og folkemøtet.</p> <p>Prosjektet <i>Den skjulte kompetansen</i> ble tildelt midler for 2005 fra direktoratet for forberedelse av prosjektet. På høsten ble midlene søkt overført til 2006 (og godkjent), for så å anvendes i et samarbeid med ROK.</p>
--------------------------	--	--

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Rådgiver i diakoni hadde permisjon fra stillingen 1. jan.-6. juni 2005 og hadde 50 % vikar i stillingen i den tiden. Dette har hatt innvirkning på oppfølgingen av enkelte av de planlagt tiltakene. Diakonifeltet er omfattende. Her skal man både arbeide for at diakonien blir en dimensjon ved alt kirkeleg arbeid, og samtidig inspirere til og legge til rette for engasjement på konkrete områder innen diakonien. Begge deler er viktige og nødvendige. Den diakonale dimensjonen er der ofte ikke av seg selv. Mange konkrete diakonale utfordringer er på Kirkerådets dagsorden, mens store og viktige områder ikke berøres. Strategisk tenkning innen diakonien tilligger Kirkerådet som et særlig ansvar som sentralkirkelig instans, både i planarbeid og i grunnleggende teologisk tenkning.

4.3 Funksjonshemmede i kirken

Hovedmål for feltet:

- 1) Arbeide for å gjøre kirken til en tilrettelagt arbeidsplass for funksjonshemmede
- 2) Tilrettelegge for at "Trosopplæring for alle" går fra ord til handling.

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	Kirkemøtet har behandlet sak om kirken som tilrettelagt arbeidsplass.	Saken er utsatt til 2006.
2)	Har påvirket alle instanser som arbeider med trosopplæring og gitt råd og	Har deltatt med foredrag om integrering på flere av innføringskursene for prosjektmenighetene. Har også bidratt til faglig vurdering av prosjektsøknader ut fra et integreringsperspektiv og generelt ivarettatt

	veiledning til hvordan integrering kan gjøres i praksis.	samarbeid med trosopplæringssekretariatet.
Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Nasjonal gruppe for funksjonshemmede	Avholdt møter og forberedt saker.	Det er avholdt tre møter i Nasjonal gruppe for funksjonshemmede. Ett av disse var et fellesmøte med nettverket av integreringskonsulentene. Viktigste saker var trosopplæring for barn og unge med funksjonshemming og arbeid med høringsuttalelse til NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet, som ble avgitt av Kirkerådets sekretariat i desember.
Følge opp kontakt med bispedømmer og utdanningsinstitusjoner.	Deltatt på et kurs i Nidaros bispedømme Hatt kontakt med studenter gjennom forelesninger	Er ikke gjennomført. Har bidratt med forelesninger om funksjonshemmede i kirken ved Menighetssøsterhjemmet og ved Praktisk-teologisk seminar ved Menighetsfakultetet og ved Universitetet i Oslo.
Oppfølging av nordisk og internasjonal kontakt	Vært med på nordisk konferanse i Sverige 5-8 juni. Deltatt på møte i nordisk pedagogisk nettverk Holdt ved like kontakt med EDAN , LVF og KV gjennom e-post og telefon Vært med på Studietur til Brasil (Under forutsetning at økonomiske midler kan finnes)	Kirkerådet var representert, sammen med andre fra Norge, på den nordisk konferansen om funksjonshemmede i kirken. Er utført. Er utført. Turen ble avlyst.
Følge opp kontakt med IKO	Gjennomført møtevirksomhet Vært med på å planlegge Trosopplæringskonferansen 2005	Er utført. Er utført.
Informasjonsmateriell	Fulgt opp Web-sidesak (Samarbeid mellom Kirkerådet, integreringskonsulenter og organisasjonen Menneskeverd.) Fulgt opp av informasjonspakken "Liv og Per Annerledes"	Er utsatt. Informasjonspakken er presentert som en del av den utadrettede virksomheten.

<p>Holdnings- skapende arbeid innad i KR sin virksomhet</p>	<p>Deltatt på fagsamlinger og andre møter, bl. a. planleggingsgruppen for Nye Kirkens hus Deltatt i oppfølgingen av konfirmasjonssamtalen på KM 2004 og gitt bidrag også til andre felter.</p>	<p>Er utført. Det er opprettet kontakt med K&A angående spørsmålet om ivaretagelse av konfirmanter med funksjonshemninger.</p>
--	--	---

<p>Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet representerer et framskritt når det gjelder utviklingen av holdninger og tiltak som kan sikre integrering av funksjonshemmede i samfunnet. Det vil være viktig at utredningen følges opp med lovgivning og konkrete tiltak på de ulike samfunnsområdene, blant annet også i kirken. I året som er gått har en lagt vekt på at behovene til barn og unge med funksjonshemninger blir ivaretatt i forhold til Trosopplæringsreformen. I fortsettelsen vil det være viktig at dette arbeidet følges opp.</p>
--

4.4 OVERGREPSPROBLEMATIKK

Hovedmål for feltet:	
1) Intensivere og samordne innsats mot vold og overgrep	Rapport / Evaluering
Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005
1)	<p>Avholdt 2-3 møter i Samarbeidsorgan for arbeid med overgrepssproblematikk</p> <p>Mottatt rapporter fra bispedømmene/fellelråd og organisasjoner på standardiserte skjema, når det gjelder seksuelle overgrep</p> <p>Utarbeidet en plan for kompetanseheving sentralt og regionalt</p> <p>Satt fokus på håndtering av overgrep der frivillige medarbeidere er involvert, samt forebygging</p> <p>Deltatt i utarbeidelse av Veileder for kirkens arbeidsgivere vedr. overgrep. Utarbeidelsen skjer i et samarbeid mellom KA og Kirkedepartementet</p> <p>Har arrangert et orienteringsmøte om trafficking med deltakelse fra blant annet Kirkens Nødhjelp, Kirkens Bymisjon og de sentralkirkelige råds sekretariat</p>
	<p>Det er avholdt tre møter i Samarbeidsorgan for overgrepssproblematikk. Det er også opprettet et eget arbeidsutvalg som har hatt to møter.</p> <p>Kirkerådet sendte på nyåret ut et spørreskjema til bispedømmerådene om ordningen med kontaktpersoner og fagetiske personlråd og til de fleste kristelige organisasjonene om retningslinjer vedrørende håndtering av seksuelle overgrep. På bakgrunn av svarene ble det laget en rapport. Svarene avdekket både en uensartet praksis i bispedømmene vedrørende de etablerte ordningene og diffuse tilbakemeldinger om omfanget av meldte overgrep. På denne bakgrunn vil Samarbeidsorganet fra 2006 innføre årlig rapportering fra bispedømmerådene av meldte saker på eget skjema til Kirkerådet.</p> <p>Dette vil forberedes i 2006, og søknad om midler til dette ble sendt OVF på slutten av året.</p> <p>Samarbeidsorganet har forberedt et miniseminar om frivillige medarbeidere og faren for overgrep/grenseoverskridende seksuell atferd. Seminaret gjennomføres i 2006.</p> <p>Kirkerådet har deltatt som observatør i prosessen med utarbeidelse av Veileder for kirkens arbeidsgivere. Fra sommeren 2005 er ferdigstillelsen lagt til KA.</p> <p>Trafficking var tema for et formiddagsmøte i de sentralkirkelige råd i januar der blant annet en representant for NØKK deltok.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

I spørreundersøkelsen som Kirkerådet gjennomførte i 2005, uttrykte flere av respondentene tilfredshet med at temaet ble løftet fram og gav et insitament til å vie dette temaet mer oppmerksomhet. Det registreres også stor åpenhet for samtale om og hjelp til å håndtere disse spørsmålene. Samarbeidsorganet har i sin korte tid i virksomhet sett en rekke områder der kirken kan bidra til å forebygge overgrep i egne rekker og styrke sin beredskap til håndtere overgrep. Det er derfor viktig at det gis tilstrekkelig rom for dette arbeidsfeltet i årene som kommer.

5. Kirkemusikk og kultur

5.1 Kirkemusikk & 5.2 Kirken og kulturen

Hovedmål for feltet:

- 1) KMs vedtak angående tjenesteordning for kantor er fulgt opp.
- 2) Kirkelig kulturmelding er fulgt opp og implementert.

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidet en oversikt over gjeldende regler for kantorens gudstjenestelige og liturgiske funksjoner - Retningsgivende planer og programmer for feltet kirkemusikk ferdig utarbeidet og klar for høring 	Arbeidet startet og regnet ferdig tidlig 2006
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Høring og KM-behandling av Kirkelig kulturmelding er gjennomført. 	Gjennomført. Saken sendt på høring januar 2006. Høringen ble gjennomført i løpet av våren 2005. Høringsbrevet ble sendt ut til 118 høringsinstanser hvorav 72 besvarte henvendelsen. Kirkemøtet behandlet saken under møtet på Lillehammer i november.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Behandlingen av Kunsten å være kirke skapte engasjement og involvering, både i høringsprosessen og under Kirkemøtets behandling. Prosessen viste at det var behov for å rette søkelyset mot kunst og kultur, og at meldingens sterke vekt på kirkemusikk og kirkemusikere var en riktig vektlegging. Behandlingen i Kirkemøtet understreket at kunst og kultur ikke skal sees som noe på siden av kirkens egentlige virksomhet, men som nær kjernen av kirkens budskap og formidling. I Kirkemøtets egne ord: "Kunst kan formidle budskap som ord ikke makter å forklare og uttrykke, og har derfor, som Ungdommens kirkemøte uttrykker det, verdi i seg selv." Kirkemøtets behandling har gitt et godt grunnlag for videre arbeid på feltet, både lokalt, regionalt og nasjonalt.

5. 3: Samisk kulturforståelse

Hovedmål for feltet:

- 1) Ivarett samiske perspektiver i den kirkelige kulturmelding

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1) Samiske perspektiver i den kulturmelding er ivarett i KM-sak 2005	Samiske perspektiver i den kirkelige kulturmelding er ivarett i KM-sak 2005	Samisk kirkeråd bidro med innspill til kirkemøtebehandlingen og fikk gjennomslag for sine synspunkter, bl.a. i punkt 7 i Kirkemøtevedtaket.

kirkelige årsmelding	om kirke og kultur.	
Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1) Samiske perspektiver i den kirkelige årsmelding	Gitt de nødvendige innspill om samiske perspektiver til KR's dokument om "Kirke og kultur", som forberedelse av saken for KM – 05	Gjennomført etter målsettingen.

6. Voksenundervisning

6.1 Voksenundervisning

Hovedmål for feltet:

- 1) Delta i arbeidet med utvikling av et felles nordisk prosjekt for voksenundervisning

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	Har deltatt i utviklingen av Nordisk kirkelig studieråds prosjekt "Nordisk folkekirke midt i mangfoldet"	NKS var dette året inne i en omstillingsfase. Det ble vedtatt å ikke arbeide videre med skissen til prosjektet "Nordisk folkekirke midt i mangfoldet". Denne tematikken ble avsluttet ved utgivelsen av antologien "Tro og mångfald. Religionsmöten och religionsteologi i Norden" som oppsummerte NKS konferansen i Finland høsten 2004.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Voksenopplæring	Har fulgt opp engasjementet i Nordisk kirkelig studieråd (NKS) både i Norge og på nordisk plan	Dette er fulgt opp ved deltagelse på 2 styremøter i NKS og møter i Norsk komité av NKS

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Gjennom en utvikling de siste årene, har NKS endret arbeidsmåte. Fra å arrangere 2 konferanser og styremøter i året, vil en nå konsentrere seg om mindre prosjekter. Her har arbeidet med utvikling av materiell til bruk i de lokale kirkene fått mer plass. Dette er en positiv utvikling. Også dette feltet har blitt noe avgrenset pga sykemelding i sekretariatet.

7. Økumenikk, religionsdialog, misjon, evangelisering

7.1. Økumeniske relasjoner

Hovedmål for feltet:

- 1) Utvikle Den norske kirkes deltakelse i, og forståelse av, europeisk samarbeid (både politisk, kirkelig og teologisk) og styrke relasjoner til europeiske kirker, spesielt innenfor KEK, Porvoofellesskapet og Leuenbergfellesskapet
- 2) Forberede Kirkens verdensråds (KV) generalforsamling i 2006
- 3) Styrke kontakten med enkelte lutherske kirker i LVF
- 4) Styrke kontakten med ortodokse kirkesamfunn

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Arrangert seminar om kristne verdier i Europa i rammen av Europautvalgets arbeid - Deltatt aktivt i Konferansen av europeiske kirkers (KEK) organer, i arbeidet med nystrukturering av KEK og arbeidet for å finne ny generalsekretær - Arrangert Porvoo-Contactgroup møte og Primates-meeting i Trondheim oktober 2005 som et bidrag til utviklingen av Porvoofellesskapet - Bidratt i planleggingen av en Povookonsultasjon om diakonaten våren 2006 - Gjennomført stabsbesøk i Hannover og Berlin (EKD og Leuenberg kirkefellesskapet) for å styrke kontakten med protestantiske kirker i Europa - Deltatt på europeisk kirkelederkonferanse i regi av LVF på Island juni 2005 - Invitert en offisiell delegasjon fra Church of England på besøk til Norge våren 2006 og planlagt besøket - Forberedt og gjennomført besøk av erkebiskopen av Canterbury, Rowan 	<p>Seminalet ble arrangert i Oslo 8. oktober i tilknytning til Erkebiskopen av Canterbury, Rowan Williams, sitt besøk til Norge.</p> <p>Medlemskapet er ivarettatt og flere engasjement i KEK er fulgt opp gjennom deltagelse i kommisjoner innenfor religionsdialog, økumenisk dialog, menneskerettigheter og misjon. Helen Bjørnøy måtte trekke seg som sentralkomitémedlem da hun ble utnevnt til miljøverminister. Kirkemøtet oppnevnte Elise Sandnes til dette vervet.</p> <p>Møtene ble gjennomført i Trondheim 10. til 14. oktober i samarbeid med Nidaros bispedømme og Nidaros domkirke.</p> <p>Deltatt aktivt i planleggingen og gjennomføringen, med bred deltagelse fra Den norske kirke.</p> <p>Generalsekretæren, Stephanie Dietrich og Vebjørn L Horsford gjennomførte besøk 19. til 21. september til Hannover hvor det ble holdt møter med EKDs og VELKDs sekretariater. Fulgt opp med flere løpende kontakter.</p> <p>Biskop Ernst Baasland og generalsekretær MKR deltok på møtet på Island på vegne av Dnk.</p> <p>Arbeidet med tilrettelegging av dette besøket er påbegynt.</p> <p>Besøket ble gjennomført 7. til 10. oktober med omfattende møter og foredrag i Oslo og Trondheim, inkludert besøk på Stiklestad 9. oktober. Erkebiskopen hadde møte med statsministeren og var i</p>

	<p>Williams, oktober 2005</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forberedt og gjennomført felles gudstjeneste i Berlin med EKD 	<p>audien hos HIM Kongen. Medarrangør møte for norske kirkeledere i Trondheim 10.oktober, møte om den økumeniske bevegelse med gen sekr og leder MKR og møte med biskopene samme dag.</p> <p>Gudstjeneste med biskopene Huber og Wagle fant sted oktober 2005 i Friedenskirche i Potsdam. Stephanie Dietrich deltok for Mellomkirkelig råd.</p>
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Arrangert møter med delegatene til generalforsamlingen - Deltatt på felles nordisk/baltisk forberedelsesmøte med delegatene - Arbeide med temaet for generalforsamlingen i ulike fora - Samarbeide med den lutherske kirken i Brasil (IECLB) om forberedelsene - Deltatt på sentralkomitémøte og møte for økumeniske sekretærer - Gjennomført besøk av KVs generalsekretær mars 2005 	<p>Heldagsmøte i september med deltagelse fra IECLB i Brasil, og gjennomgang av temaer og dokumenter.</p> <p>Deltatt i forberedelse og gjennomføring av møte i Tallinn 29.-30.nov., bred deltagelse fra Dnk.</p> <p>Temaet bearbeidet med tanke på temagudstjenester og diskutert i MKR.</p> <p>Besøk fra IECLB i september, kontakt om besøk før og etter generalforsamlingen.</p> <p>Gen sekr MKR deltatt på sentralkomiteen sammen med Dnks medlem i sentralkomiteen, Trond Bakkevig. Bakkevig deltatt i planleggingskomiteen for generalforsamlingen.</p> <p>Sam Kobia besøkte sammen med A Ganadason og M Peiponen Norge i mars og deltok blant annet en dag på Mellomkirkelig råds møte, på gudstjeneste og seminarer. Møte med statsminister, kirke- og undervisningskomiteen på Stortinget, audiens hos HKH Kronprinsen.</p> <p>Samtalen er i gang, og det arbeides med et sluttdokument som skal være klar for høring innen utgangen av 2006.</p>
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført samtaler med Den evangelisk-lutherske frikirke om relasjonene mellom kirkene - Styrket kontakten med de lutherske kirkene i Midtøsten gjennom besøk av den lutherske kirken i Jordan (ELCJ), støtte til lokale boligprosjekter, og deltagelse ved COCOP møte - Undertegnet avtale med den lutherske kirken i Sør-Afrika, ELCSA, og arbeidet for å finne nye samarbeidsområder - Arbeidet for etablering av nye samarbeidsprosjekter med andre kirkelige organer i Sør-Afrika - Invitert en delegasjon fra Sør-Afrika til Norge - Videreført kontakten med den lutherske kirken i Brasil IECLB om flere samarbeidstiltak, bl.a. besøk på MKRs møte i september 	<p>- Holdt hyppig kontakt med ELCJHL, dels besøk og deltagelse på COCOP-møtet (gen sekr MKR), dels møter i LVF (rådsmøte i aug/sept der Helge Aarseth, Vebjørn Horsford og gen sekr MKR deltok), dels besøk i Norge i anledning bispeviser i Borg i desember. Kontakt gjennom samarbeid om religionsdialog i Det hellige land.</p> <p>Samarbeidsavtale ble underskrevet under ELCSAs synode i oktober i Johannesburg og under Kirkemøtet i november. Biskop Ernst Baasland og gen sekr MKR deltok i Johannesburg.</p> <p>Gen sekr MKR deltok på partnermøte for ELCSA i Johannesburg. Drøftet samarbeidsprosjekt med NMS og KN, samt med Hamar bispedømme.</p> <p>Delegasjon invitert og mottatt i forbindelse med KM 2005.</p> <p>Kontakt med IECLB sentralt gjennom ulike kontakter og besøk av Carlos Boch. Løpende kontakt med NMS om samarbeidet med IECLB.</p>
4)	<ul style="list-style-type: none"> - Styrket kontakt med ledere i ortodokse menigheter i Norge - Arbeidet med ortodoks teologi, skrevet 	<p>Deltatt på nordisk interortodoks konsultasjon på Sigtuna juni 2005 og utarbeidet <u>fyldig rapport</u>.</p>

	<p>innlegg til Kirkeaktuelt om dialog med ortodokse kirker/ortodoks teologi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intensivert kontakten med ortodokse kirker gjennom KEK, planlagt konsultasjon mellom Porvookirkene og ortodokse kirker i Europa - Gjennomført besøk til Den russisk-ortodokse kirke - Bistå soknepresten i Sør-Varanger med kirkelig tilbud for russere 	<p>Deltatt på konsultasjon mellom Porvookirkene og ortodokse kirker i KEK desember 2005 i Järvenpää.</p> <p>Besøk gjennomført til Arkhangelok oktober 2005, sammen med biskop Per Oskar Kjølås m.fl</p> <p>Saken drøftet.</p>
--	---	---

Løpende arbeid på feltet	Målsætninger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
<p>Norges kristne råd (NKR)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Deltatt i styre- og rådsmøter. - Deltatt i fusjon mellom NKR og Frikirkerådet - Deltatt i utviklingen av lokaløkonomiske tiltak og lokale kristne råd i NKR - Deltatt i 2-3 møter i Norsk Teologisk Samtaleforum (NTSF) under NKR og utarbeidet dokument om Midtøsten og bibelbruk 	<p>Styre- og rådsverv er ivarettatt. MKR har diskutert spørsmål knyttet til sammenslåingsprosessen og MKRs synspunkter er brakt inn i prosessen.</p> <p>Gen sekr MKR deltatt aktivt i løpende møter i felels AU-møter NKR og NFR for å forberede fusjon.</p> <p>Dette arbeidet har pågått i 2005 med noe lavere intensitet enn forutsatt. Følges opp i NKR i 2006.</p> <p>Det er avholdt 2 møter i NTSF med deltakelse fra Dnk. Arbeidet har vært konsentrert om Midtøstendokumentet.</p>
<p>Kirkenes verdensråd (KV)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Etablert god og personlig kontakt med ny ledelse i KV, blant annet ved deltakelse av KVs generalsekretær på MKR-møte i mars 2005 - Bidratt til debatten om "reconfiguration", og fulgt opp debatten i forhold til KN - Styrket kontakten med større deler av staben i Geneve. - Gjennomført teologisk seminar om vold og sårbarhet. 	<p>Etablert kontakt med gen sekr Kobia.</p> <p>Deltatt (gen sekr MKR) på møte i Geneve om reconfiguration. Drøftet økumenisk organisasjon for bistandsorganisasjoner med KN.</p> <p>Følgt opp kontakt med flere i staben.</p> <p>Vertskap for internasjonal konsultasjon i Oslo april.</p>

Det lutherske verdensforbund (LVF)	<ul style="list-style-type: none"> - Deltatt i rådsmøter og kommisjoner - Styrket kontakten mellom MKR stab og LVF stab - Avholdt to møter i Nasjonalkomiteen i Norge - Deltatt i LVF-konsultasjon om diakoni i Brasil - Besøk av generalsekretæren under KM 2005 	<p>Dnks representant samt representanter for sekretariatet deltok i rådsmøtet i Betlehem i september. Flere møter med stab i LVF.</p> <p>Det er avholdt ett møte i nasjonalkomiteen.</p> <p>Deltatt på konsultasjonen og bidratt med hovedforedrag.</p> <p>Assisterende generalsekretær Sven Oppegaard deltok under Kirkemøtet.</p>
Nordisk samarbeid	<ul style="list-style-type: none"> - Ivaretatt viktige kontakter, deltatt i nettverk og felles nordiske tiltak, sekretærmøte i januar og konsultasjon i mai 2005 - Deltatt i konsultasjon om økumenikkens forandrete forutsetninger januar 2005, Sigtuna - Brukt det nordiske nettverket aktivt ved forskjellige prosjekter, slik som forberedelsen av KV's generalforsamling 	<p>Det er holdt løpende kontakt med nordiske kolleger. Deltatt i nordisk sekretærmøte.</p> <p>Stephanie Dietrich deltok på seminar knyttet til biskop Jönssons bok om den økumeniske bevegelse.</p> <p>Deltatt aktivt i nordisk koordinering av støtte til økumeniske tiltak.</p>
MKR's lokale informasjonsarbeid i DNK	<ul style="list-style-type: none"> - Gjort Mellomkirkelig råds arbeid bedre kjent i Norge gjennom besøk av for eksempel bispedømmeråd og ressursgrupper for forbruk og rettferd, med tanke på hvilke økumeniske relasjoner Den norske kirke har, og man lokalt er engasjert i. 	<p>I forbindelse med MKR's møte i Stavanger i juni ble det holdt møter med bispedømmerådet og andre representanter for Stavanger bispedømme.</p> <p>Arrangert vennskapskonferanse sammen med bl a KN og KUI.</p>
Konferansen av Europeisk kirker	<ul style="list-style-type: none"> - Deltatt aktivt i sentralkomiteen og flere underkomiteer - Styrket kontakten med Brusselkontoret for KEK 	<p>Dnks representanter har deltatt aktivt i KEKs arbeid.</p> <p>Aktiv kontakt med CCME. Besøk av gen sekr Pescke i oktober.</p>
Europautvalget	<ul style="list-style-type: none"> - Avholdt to møter og et åpent seminar om aktuelle emner 	<p>Det er holdt ett møte i utvalget, samt et seminar 8. oktober</p>
Porvoosamarbeidet	<ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp løpende forespørsler fra Porvookirkene og bygd ut nettverket - Planlagt konsultasjon om diakonatet våren 2006 - Besøk fra erkebiskopen av Canterbury 	<p>Deltatt (gen sekr MKR) i britisk forberedelsesmøte til KV's generalforsamling.</p> <p>Se over</p> <p>Se over</p>

<p>Leuenbergfelleskapet (CPCE)</p>	<p>- Bidratt til det teologiske arbeidet og pågående dialoger - Besøk til Berlin</p>	<p>Utarbeidet diverse høringssvar i rammen av Teologisk nemnds arbeid og deltatt ved 1 møte i eksekutivkomiteen. Avholdt møtet mellom biskop Wagle og president Hüffmeier i Berlin i forbindelse med jubileumsnudsstjeneste. Deltatt på årskonferansen og avholdt 2 møter om konfesjonell dialog i Norge og dåpssyn, sammen med representanter fra Baptistsamfunnet.</p>
<p>Metodistisk-luthersk samtalegruppe</p>	<p>- Planlagt og avholdt ett møte for kirkeledere</p>	<p>Deltatt på årskonferansen og avholdt 2 møter om konfesjonell dialog i Norge og dåpssyn, sammen med representanter fra Baptistsamfunnet.</p>
<p>Katolsk-luthersk samtalegruppe</p>	<p>- Avholdt 2 møter. Videreført arbeidet med forståelsen av "apostolitet".</p>	<p>2 møter ble avholdt. Lagt til rette for deltagelse fra Dnk i forbindelse med Pave Johannes Paul IIs begavelse.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

2005 har en vært meget aktiv i å bygge og styrke relasjoner til kirker vi har avtalefestet fellesskap med, de vi har ordnede kontakter med og med de økumeniske organisasjoner. Det har vært svært viktige og markante besøk til Dnk som har sitt preg på MKRs arbeid, og det har vært flere delegasjonsreiser til andre kirker. Relasjonsbyggingen har gitt viktige impulser og mulighet til påvirkning. Rekonfigurasjonsprosessen i den økumeniske bevegelse har vært fokusert fra MKRs side, ved aktive innspill om sammenslåing av generalforsamlingen og koordinering av oppgaver. Forberedelser til KVs generalforsamling 2006 har vært en viktig del av arbeidet, gjennom kontakter og møter. Det økumeniske samarbeidet i Norge har vært intensivert gjennom bl.a. arbeid med sammenslåing av Norges kristne råd og Frikirkenrådet.

7.2. Religionsdialog

Hovedmål for feltet:

- 1) Etablere prosjektet Religionsmøte i menighetene (RIM) i samarbeid med eksterne partnere.
- 2) Styrke Den norske kirkes deltakelse i interreligiøst arbeid i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn og gjennom bilaterale dialoger.
- 3) Utvikle grunnlagstenkning om møte med andre religioner.

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<p>- Gjennom samarbeid med eksterne partnere er prosjektet sikret nødvendig finansiering og det er etablert en styringsgruppe der partnere deltar. - Det er utarbeidet vedtekter og et arbeidsprogram for prosjektet, samt gjennomført en grundig rekrutteringsprosess som sikrer prosjektet en kompetent medarbeider.</p>	<p>Oppstarten ble utsatt på grunn av manglende finansiering. I desember ble det klart at finansiering for et toårig prosjekt er sikret og prosjektet forventes å starte opp i første halvdel av 2006.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Prosjektet er startet opp, og de første månedene er det lagt særlig vekt på å bygge nettverk med bispedømmer og organisasjoner, og det er etablert et brukervennlig nettsted. 	
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Den norske kirke har bidratt aktivt til å styrke STLs arbeid og blant annet bidratt i diskusjonen om hva slags organisasjon STL bør ta sikte på å være. - Det er gjennomført minst tre møter i kontaktgruppa med Islamsk råd i Norge og holdt to møter i kontaktgruppe med Det Mosaiske Trossamfund. I begge relasjonene er det vurdert å gjennomføre felles arrangementer eller andre tiltak. Initiativer for å sette i gang andre bilaterale dialoger er også vurdert. - Kontakten med muslimske ledere i Norge er også styrket gjennom andre kontaktpunkter. 	<p>Medlemskapet er ivare tatt og Dnk har deltatt aktivt i undergrupper.</p> <p>Det er ikke holdt møter i de to kontaktgruppene i 2005, men i oktober ble kontakten med IRN gjenetablert og et møte i januar 2006 ble planlagt.</p> <p>Dette er i liten grad fulgt opp i 2005.</p>
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Teologisk nemnd har arbeidet med et dokument om religionsteologi - Mellomkirkelig råd har behandlet en strategi for hvordan Den norske kirke på offisielt hold møter debatten om islams stilling i Norge, og denne strategien er fulgt opp. - Møtet med andre religioner i Norge har vært en del av Kirkemøtets behandling av temaet "en misjonerende kirke". 	<p>Arbeidet er i gang og en arbeidsgruppe holdt møter i Stavanger i juni og november.</p> <p>Dette arbeidet er ikke gjennomført.</p> <p>Det planlegges at dette tas opp som sak på KM 2006.</p>

Løpende arbeid på feltet	Mål som skal være oppnådd innen 31.12.2004	Rapport / Evaluering
Oppfølging av deltakelsen i STL, inkludert STL/AU	Medlemskapet er forsvarlig ivare tatt	Dnks representanter har deltatt aktivt i rådet, AU og ulike arbeidsgrupper og slik satt sitt preg på arbeidet.

Nettverk for religionsdialog i Porvoo-fellesskapet	Dnk har deltatt i nettverket og sikret oppfølging av det som ble oppnådd under konferansen i Oslo, desember 2003.	Dette er i liten grad fulgt opp i 2005
Internasjonale nettverk	Det er holdt løpende kontakt med KV, KEK og LVF om deres arbeid med religionsmøte og hentet og bidratt med inspirasjon og ressurser.	Dette har blant annet skjedd ved deltaking i og oppfølging av KV's misjonskonferanse i Athen i mai. Materiale fra disse organisasjonene er spilt inn i TNs arbeid med religionsteologi.
Religionsdialog på lokalplan	Det er arbeidet aktivt for å gi flere nøkkelpersoner fra vår kirkes menigheter mulighet til å delta i konferanser og seminarer for å vinne nye erfaringer og finne inspirasjon. Sekretariatet har tilbudt råd og ressurser til menigheter som ber om det.	Dette er i noen grad gjennomført ved løpende kontakter samt ved deltakelse i en konferanse ved Sigtunastiftelsen i november om kjønn og religionsdialog der to prester fra Dnk deltok.
Religionsmøte i andre land	Religionsmøteperspektivet er vektlagt i samarbeidsrelasjoner knyttet til Filippinene, Sri Lanka, Indonesia og Sudan.	Ivaretatt i det løpende arbeidet.
Oslokoalisjonen	Medlemskapet i Oslokoalisjonen er ivaretatt, og koalisjonens arbeid er brukt aktivt i Dnks arbeid med ulike saker.	Ivaretatt gjennom styrearbeid etc.
Kompetanseheving	Sekretariatets kompetanse på religionsdialog, religionskunnskap og religionsteologi er styrket.	Ivaretatt løpende. Dessuten fikk Vebjørn Horsfjord permisjon i tre måneder (uten lønn) til studiearbeid på feltet.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Utfordringene på dette feltet blir stadig flere og mer komplekse. Det var uheldig at de to nasjonale kontaktgruppene ble liggende nede dette året, noe som også skyldtes manglende ressurser hos våre dialogpartnere. Relasjonene er likevel så godt etablert at de viste seg å ha bærekraft under karikaturkrisen i januar 2006. Det er et tydelig behov for å styrke kompetansen lokalt og regionalt og også å arbeide med holdninger på dette feltet. Dette er vesentlige komponenter både i TNs arbeid fram mot KM 2006 og i prosjektet Religionsmøte og menigheter. STL får en stadig viktigere rolle, og STLs sekretariat er i årets løp utvidet til en full stilling noe som gir større kapasitet. Dnk lykkes stort sett med å følge det løpende arbeidet og bidra til forståelse for våre standpunkter. Stat/kirke har også i 2005 vært et hovedområde i STLs arbeid. Dette er viktig, men det er også om å gjøre å styrke dialog-siden av STLs virke for å balansere det religionspolitiske engasjementet.

7.3. Misjon

Hovedmål for feltet:

- 1) Arbeide med kirke- og misjonsforståelsen, særlig med henblikk på KM's tema i 2005
- 2) Nye tiltak for å stimulere til misjon i menighetene
- 3) Nye tiltak for å stimulere til åndelig fordypping, og til møte med religiøs åpenhet og ny spiritualitet, i menighetene
- 4) Delta aktivt i arbeidet med misjon innenfor de økumeniske organisasjonene

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Bearbeidet og anvendt materiale fra prosjekt <i>Menighet i Bevegelse</i> (MiB) og fra de økumeniske organisasjoner inn mot Kirkemøtet om "en misjonerende kirke" - Avholdt minst to møter i forum for folkekirkelig misjonsteologi - Avholdt en vandringskonferanse som modell for tilsvarende regionale konferanser om en misjonerende kirke - Evaluert prosjekt MiB og avklart videre oppfølging - Søkt i retning av en felles forståelse av det nye misjonsparadigmet innenfor rammen av SMM 	<ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp. Materiale fra MiB sammen med LVFs misjonsdokument og KV's misjonskonferanse i Aten spilte en sterk rolle både i saksdokumentene til Kirkemøtet, Gudstjenestelivet og i hovedtalen. Hefte fra MiB og temanummer av Norsk tidsskrift for misjon om "Ungdom, kultur og misjon" ble i tillegg delt ut til Kirkemøtedelegatene. MiB-medarbeideren forberedte misjonssaken for UKM og var sekretær. - Gjennomført: Møte i febr. Om LVFs misjonsdokument. Møte i mars m/G. Hunsberger og S. Lingenfelter. I tillegg: Møte i forum for ungdomsteologi. - Ikke gjennomført. I stedet oppsummerende MiB-seminar i desember. - Gjennomført evalueringen. En fyldig rapport behandles av SMM i mars 2006. - Misjonsteologiske samtaler om forberedte tema er gjennomført på alle SMM-møtene. En sikter ikke på å lage et nytt dokument.
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført 1-2 prosjekter innenfor Pastoral erfaringsutveksling nord-sør - Gitt bidrag til misjon i trosopplæringen gjennom temanummer i Luthersk kirketidende og planlegging og igangsetting av bokprosjekt e.l. 	<ul style="list-style-type: none"> - Eit opplegg med norske og ungarske prester til Israel er gjennomført. - Gjennomført temanummer av L.K. Bokprosjekt ikke igangsatt.
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Gitt innspill til prosjekt <i>Menigheter i møte med den åndelige lengsel</i> gjennom deltagelse i ressursgruppe - Deltatt i utvikling og gjennomføring av retreat for kirkelig ansatte - Gitt faglige bidrag til misjon og spiritualitet 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført gjennom aktiv deltagelse i ressursgruppe. - Retreatkonsept ferdig utviklet. Gjennomført en retreat for kirkelig ansatte i 2005. - Gjennomført gjennom foredrag, bl.a. i PF og Sjelesorginstituttet, og artikler.
4)	<ul style="list-style-type: none"> - Bidratt aktivt til KEK prosjektet Misjon i Europa, bl.a. gjennom deltagelse i 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført gjennom deltagelse på møte i ressursgruppa, innspill til prosjektet og informasjon om prosjektet i Norge.

	<p>prosjektets ressursgruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp LVFs nye misjonsdokument - Deltatt i forberedelse, gjennomføring og oppfølging av KV's misjonskonferanse 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført bl.a. gjennom arrangement av et faglig temamøte, oversettelse, informasjon og aktiv benyttelse av dokumentet, bl.a. inn mot Kirkemøtet. - Gjennomført gjennom forberedelsesmøte, støtte til delegasjon, rapportering/informasjon og anvending bl.a. inn mot Kirkemøtet.
Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Materiellutvikling/WEB	<ul style="list-style-type: none"> - utviklet og koordinert gudstjenestemateriell til Misjon i åpenbaringstiden - ivaretatt tekstgjennomgørelser i Luthersk kirketidende i åpenbaringstiden - oppdatert kirken.no på misjon - arrangert ordinære SMM-møter 02,09,12 - arrangert fellessamling med de regionale SMM-utvalg 05 - arrangert to møter i Samrådsgruppa for nyreligiøsitet - arrangert årlig møte mellom Kirkerådet og retreatbevegelsen 8. april 	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført. Hovedsatsning: utarbeidelse av folder om Kirkemøtet: "En misjonerende kirke". - Gjennomført. - Gjennomført. - Gjennomført. - Gjennomført. - Gjennomført.
Egne arrangementer		<ul style="list-style-type: none"> - Ett møte gjennomført. Hovedtema: Nyreligiøse bevegelser og kjønn. - Gjennomført. Tema: Spiritualitet, retreat og økumenikk..
Nettverksmøter, konferanser	<ul style="list-style-type: none"> - Deltatt på LVF-relatert møte for nordiske misjonsledere, Uppsala, 13-15. mars - Deltatt på årlig kurs om nyreligiøsitet på Institutt for Sjelsorg - Deltatt på PF-konferanse om åndelig veiledning 10. mars - Deltatt på en Europa-konferanse om misjon i Kristiansand 30.03-01.04 - Deltatt på 50-års jubileum for Sandom/Retreatbevegelsen i Norge 5. mai - Deltatt på rådmøte i Peterstiftelsen 11-12. mai 	<ul style="list-style-type: none"> - Deltatt. - Deltatt med foredrag. - Deltatt med foredrag. - Ikke deltatt. - Deltatt. - Deltatt.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Sekretariatet har i tre år prioritert et planmessig arbeid med kirke- og misjonsforståelsen, bl.a. gjennom prosjektet Menighet i bevegelse. Dette har vært et viktig bidrag til misjonal kirketenkning i en norsk kontekst og til å fremme denne tenkningen i den pågående debatten om DNKS selvforståelse. 2005 har hatt et klart konsentrasjonspunkt i Kirkemøtet, som hadde temaet "EN MISJONERENDE KIRKE". KM 2005 belyste temaet på en fyldig, variert og inspirerende måte gjennom leders tale, hovedforedrag, seminar, KM-sak, undertegning av samarbeidsavtale med den lutherske kirken i det sørlige Afrika, gudstjeneste- og sang og musikklivet. Inntrykket er at målet - å åpne nye rom for misjon i vår kirke - ble nådd, samtidig som at et samlet Kirkemøte kunne stille seg bak vedtaket. Måten det skjedde på, åpnet samtidig nye rom for økumenikk, og for igjen - i større grad - å se misjon og økumenikk sammen i vår kirke. Avdelingens aktive deltagelse, sammen med flere av misjonsorganisasjonene, i arbeidet med misjon i LVF, KEK og KV og anvendelsen av dette inn mot Kirkemøtet er et uttrykk for dette. Kirkemøtet og prosjekt MiB har også åpnet rom for misjon inn mot DNKS ungdomssatsning. Prosjektet har hatt en aktiv ungdomsprofil og -satsing. Bl.a. har prosjektmedarbeideren vært saksforbereder og sekretær for UKM, og man har samarbeidet om et temanummer av Norsk tidsskrift for misjon og temamøte om misjon i Forum for ungdomsteologi. Samarbeidet med ungdomssatsningen har bl.a. bidratt til å sette fokus på missiologien som et verktøy for ungdomsteologien. Misjonsorganisasjonene i SMM har uttrykt glede og inspirasjon over KM 2005. Samarbeidet med misjonskonsulentene i bispedømmene er tett og godt. I økende grad samordnes tiltak inn mot menighetene både mellom sentralt og regionalt nivå og innbyrdes mellom misjonskonsulentene. Stillingene har vært evaluert i løpet av 2005. Kirkerådets viktigste satsning for å stimulere til åndelig fordykning, og til møte med religiøs åpenhet og ny spiritualitet i menighetene, har vært samarbeidsprosjektet "Menigheter i møte med den åndelige lengsel" som driver oppsøkende virksomhet og samler og utvikler ressurser til stillhetsarbeid i menighetene. Kirkerådet har også en viktig rolle i et strategisk nettverksarbeid på feltet og deltar i flere nyskapende enkelttiltak. En samarbeider fortsatt nært med Areopagos som har en særlig pådriverrolle på dette feltet.

8. Kirke og samfunn

8.1 Forbruk og rettferd

Hovedmål for feltet:

- 1) Konkretisere og forankre tema "Forbruk og Rettferd" i Dnk som del av Dnks identitet og strategi
- 2) Videreutvikle nettverk for miljø og rettferd og nettsidene www.kirken.no/miljo
- 3) Deltar i aktuell samfunnsdebatt og synliggjøre Dnk som etisk premissleverandør og profetisk røst

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført prosjektet "Skaperverkets dag" i forbindelse med Fril. år 2005 - Videreutviklet konsept for "action-konfirmanter" som bidrag til trosoppl.reformen. - Har kommet godt i gang med å	<ul style="list-style-type: none"> -Prosjekt "Skaperverkets dag" ble gjennomført med tilskudd fra og som et hovedtiltak under "Friluftslivets År 2005". Det ble avholdt workshop i Nidaros i begynnelsen av april, en fyldig brosjyre med ideer og materiell ble produsert og sendt til alle landets menigheter i mai/juni. Dessuten ble det laget egne nettsider med mye ressursmaterieill under www.kirken.no/miljo. I slutten av året arrangerte Kirkerådet et møte mellom flere ressursmaterieill og organisasjoner som bruker friluftsliv i arbeid med barn og unge. Lederen av trosopplæringssekretariatet deltok og videre samarbeid ble avtalt.

	gjennomføre "Grønn stat" som et prosjekt i Kirkerådet, eventuelt også for Kirkens hus som helhet, med sikte på at dette skal bli en integrert del av den totale virksomheten.	-Konsept for "action-konfirmanter" er ikke videreutviklet, men det har vært en del kontakt med trosopplæringssekretariatet og områdene miljø, forbruk og rettferd er ett av kriteriene som er prioritert for tildeling av prosjektmidler i 2006. -Prosess med "Grønn stat" er i gang og det er vedtatt å gjennomføre en Miljøfyrtårn-sertifisering av Kirkerådet og, i samarbeid med huseier og de andre leietakerne, av hele Kirkens Hus, sannsynligvis i løpet av 2006.
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Har etablert nasjonal ressursgruppe for feltet - Lagt nasjonal handlingsplan 2005-2008 - Avholdt strategisamling i forkant av Kirkemøtet 2005 - Integrert vår webside-konsept i "kirken.no" og med samarb.partnere - Utredet og evt. utviklet et tilbud til menighetsbladsredaksjoner 	<ul style="list-style-type: none"> -Nasjonal arbeidsgruppe er etablert og har avholdt 5 møter i løpet av året. Her er ved siden av KR, MKR og KUI også Norges kristne råd, Stiftelsen Korsvei, Kirkens Nødhjelp og Changemaker representert. -Arbeid med felles handlingsplan for perioden pågår, men er ikke avsluttet. -Strategisamling ble avholdt på Sjusjøen fjellstue i forkant av Kirkemøtet med ca. 35 deltakere. Tema bl.a. oljeutvinning i nord, WTO/norsk landbruk og bistand, urfolks spiritualitet. Samlinger er blitt et viktig nasjonalt møtepunkt for arbeidsfeltet. -Fornøyelse og integrering av våre websider på kirkens nettportal www.kirken.no har pågått og pågår fremdeles, det gjeides også samarbeid og integrering med samarbeidspartneres websider. -Tilbud til menighetsblader er under utvikling i regi av et bispedømme som del av vårt nasjonale samarbeid, foreløpig ikke i regi av de sentralkirkelige råd. -foreløpig ikke gjennomført i påvente av "nye" websider. -har samarbeidet med Kirkens Nødhjelp om innspill som setter fokus på viktige verdier i forkant av Stortingsvalget.
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Lagt ut ressursmaterieill fra Nordsjøseilas på nettsidene - Gjennomført prosjektet "Godt verdivalg 2005" 	

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Ha fulgt opp kontakt og samarbeid mellom Dnk og stiftelsen Max Havelaar	Utviklet samarbeid med Grønn Hverdag, deriblant delta og lede rådsmøtene	De sentralkirkelige råd har vært og er representert i MH-styret og i valgkomiteen.
Deltatt i samarbeid og prosess om videreutvikling av Nasjonal Agenda 21		Kirkerådets representant er rådsleder i Grønn Hverdag og dermed sentral involvert i ledelsen og samarbeid med Grønn Hverdag. Det har vært mye samarbeid om utvikling av "bransjekrav" for og miljøsertifisering av menigheter, fellesråd og bispedømmer. Rådsleder var våren 2005 medlem av ansette.lskomiteen for ny daglig leder i Grønn Hverdag.
Deltatt i ECEN samarbeid og ECEN-møte i mai 2005 i Sveits		Har deltatt i Forum for utvikling og miljø's temagruppe for bærekraftig produksjon og forbruk. Temagruppen arbeider med en studie om "langreist/kortreist mat". Denne gruppen og Forum er offisiell norsk UNEP-komite. I denne sammenhengen ble det etablert en gruppe av kjente personer som fremmer UNEPs arbeid i offentligheten. Biskop Wagle er, ved siden av Torbjørn Berntsen og Siri Kalvig, medlem av denne gruppen. Har deltatt på ECEN-møte i Sveits og er involvert i ny "general assembly" i Sverige i september 2006.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Det har også i 2005 vært stor aktivitet på feltet "Forbruk og rettferd". Som konsekvens av strategimøtet på Kjerringøy i november 2004 har den nasjonale arbeidsgruppen kommet i gang i løpet av 2005 og det er nå god kontakt mellom de sentralkirkelige råd, KN, NKR og stiftelsen Korsvei. Vi fikk april 2005 for første gang en tildeling til prosjektet "Grønne menigheter" (kr 500.000). Dessverre ble det en del mediestøy om denne tildelingen, men vi føler i etterkant at den heller har befestet vår rolle i miljøarbeidet blant de fleste organisasjonene som jobber med miljø og hos MD. Vårt ønske var å kunne opprette noen delstillinger i bispedømmene som "motor" i arbeidet. Til det var tildelingen for lite, og foreløpig er den ikke videreført fra Miljøverndepartementet. Vi er i dialog med den nye regjeringen om videreføringen. Det er mange "håpstejn" og positive utviklingstrekk: En vellykket gjennomføring og lansering av "Skaperverkets Dag", god kontakt med trosopplæringssekretariatet, en tydelig forankring av tema i det nye forslaget til diakoniplanen og et utstrakt og forsterket samarbeid med mange organisasjoner og institusjoner som jobber med rettferdighet, miljø og friluftsliv, er blant de viktigste.

8.2. Fred, forsoning og menneskerettigheter

Hovedmål for feltet:
1) Bidra til økt engasjement for en forbedring av norsk flyktning- og asylpolitikk for å sikre asylrett for dem som trenger det.
2) Videreføre tankegangen fra prosjektet Sårbarhet og sikkerhet gjennom å bidra til den politiske beslutningsprosessen fram mot Tilsynskonferansen for Ikkespredningsavtalen og NATOs doktrinerevisjon.
3) Gjennomføre prosjektet "Misjon og menneskerettigheter".
4) Ta nye initiativ til forsoning mellom samene og majoritetsbefolkningen i Norge.
5) Videreføre engasjementet for Midtøsten, blant annet ved å utarbeide notat om teologi og bibelbruk i Midtøsten.
6) Videreføre arbeidet for økonomiske og sosiale menneskerettigheter, og med særlig fokus på den norske stats nasjonale og internasjonale forpliktelser.
7) Videreføre Mellomkirkelig råds engasjement for fred og rettferdighet i samarbeid med sør-afrikanske partnere

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Målgruppe
1)	- Laget hvitbok med utgangspunkt i konkrete eksempler som dokumenterer viktige problemstillinger og drøfter de etiske premissene for norsk asyl- og flyktningpolitikk.	Sak ble forberedt til kirkemøte (KM 6/05 Norsk asyl og flyktningpolitikk)

	<p>- Jobbet videre med å etablere og forsterke Den norske kirkes medlemskap i Kirkelig nettverk for flyktninger, som et middel til å bedre flyktninger og asylsøkeres situasjon i Norge.</p>	<p>Gjennomført</p>
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Videreført KISPs arbeid med sikkerhets- og forsvarspolitikk, blant annet gjennom en oppfølging av KISPs uttalelse fra oktober om ikkespredning og nedrustning. - Bidratt til den politiske beslutningsprosessen fram mot Tilsynskonferansen og mot NATOs vårkonferanse. - Deltatt i og arrangert seminar om gjensidighet og avhengighet for å overvinne vold. 	<p>KISP sak 06/05: Nedrustning og ikkespredning av atomvåpen. KISP fattet vedtak som omhandlet Norges viktige rolle som NATO-land uten atomvåpen, men under NATOs atomparaply.</p> <p>KISP sak 15/05: Håndvåpen. KISP ber norske myndigheter jobbe videre med å begrense bruk og spredning av håndvåpen internasjonalt.</p> <p>Forberedt biskop Finn Wagles deltagelse i 60-årsmarkering av Hiroshima.</p> <p>Ikke gjennomført</p>
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomført et seminar om misjon og menneskerettigheter. - Satt ned en referansegruppe om misjon og menneskerettigheter og foretatt reiser for å etablere samarbeid med partnere i utlandet. 	<p>Blir gjennomført i 2006.</p> <p>Deltatt i arbeidet og forberedt reiser til Sri Lanka og Aserbajdsjan januar 2006</p>
4)	<ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp MKRs urfolksengasjement gjennom videre arbeid med Finnmarksloven. - Jobbet særlig målretta mot Stortinget og nord-norske medier. - Stimulert til at kirkelige aktører i Nord-Norge involveres i prosessen. - Jobbet videre med forsoning lokalt i Nord-Norge, gjennom gjennomføring av et seminar i de to nordligste bispedømmene. - Bistått LVF i gjennomføringen av en urfolkskonferanse i Norge. 	<p>Gjennomført</p> <p>Uttalelse sendt bredt ut. Noe medieoppmerksomhet omkring dette.</p> <p>Ja.</p> <p>Støttet forsoningsarbeid i Kåfjord.</p> <p>Deltatt (gen sekr MKR) på konferanse om forsoning i Kåfjord.</p> <p>Arrangeres september 2006 i Karasjok.</p>

5)	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidet et notat om teologi og bibelbruk i Midtøsten-konflikten. - Fulgt opp kontakter i den lutherske kirka i Palestina og Israel (ELCJ) og bidratt til oppmerksomhet på dem som er rammet av MR-brudd og terror. - Arbeidet inn mot stiftelsen "Oljeberget" med tanke på støtte til den palestinske befolkningen. - Videreført prosjektet med religionsdialog i Israel og Palestina med aktiv deltakelse i flere møter. 	<p>Arbeidet pågår, er ikke sluttført.</p> <p>Fulgt opp en del kontakter og drøftet strategier med bl.a. KN og LVF.</p> <p>Gjennomført</p> <p>Gjennomført ved T Bakkevigs arbeid. Gen sekr MKR også deltatt på ett møte.</p>
6)	<ul style="list-style-type: none"> - Laget en rapport om Norges overstatlige forpliktelser på økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, i samarbeid med KN og FIAN Norge. - Laget en rapport på Norges forpliktelser innad i landet på økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, i samarbeid med NGO-forum for menneskerettigheter. - Satt i gang arbeidet i KISPs temagruppe på handel for å arbeide for mer rettferdig internasjonal handel. - Fulgt opp utvalgte vedtak fra Strategikonferansen om Forbruk og rettferd. 	<p>Gjennomført. Var med på møter underveis. Menneskerettighetsutvalget ble orientert om saken under MRU sak 14/05: Presentasjon av parallellrapport om Norges utenomterritorielle forpliktelser under ØSK-konvensjonen, med særlig fokus på retten til mat.</p> <p>Har jobbet noe med dette.</p> <p>KISP har fulgt handelsspørsmål nøye dette året i forbindelse med forberedelsen til WTO møte i desember (Doha-runden). Jf. KISP sak 04/05: Handelsspørsmål og KISP sak 16/05: Handelsspørsmål – endelig vedtak. Temaet er også delvis dekket under KISP sak 03/05: Orientering om World Social Forum, med særlig fokus på gjeldsspørsmål, og KISP sak 17/05: Tusenårsmålene og "Make Poverty History".</p>
7)	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennomgått Mellomkirkelig råds arkiv med hensyn til rådets rolle i kampen mot apartheid. - Gjennomført seminar om kirkas rolle i samfunnet, med fokus på nye utfordringer i det sør-afrikanske samfunnet etter apartheid. 	<p>Arbeidet ble satt ut til noen utenfor huset. Anne Grete mente hun het Berit ??</p> <p>Blir gjennomført i mai 2006.</p>

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Deltatt i Kirkelig fredsplattform	Deltatt i styringsgruppa	Gjennomført.
Vært engasjert i Nordisk tidsskrift for menneskerettigheter	Deltatt i redaksjonsrådsmøtene ved leder av MRU	Ikke gjennomført.
Videreført hiv/aids-arbeidet	Bygget videre på relasjoner med Pluss-LMA Fortsatt dialogarbeidet med andre kirkeledere Satt fokus på hiv-positive asylsøkeres rettigheter.	Deltatt på årsmøte og Verdens Aids dag. Laget materiell til menighetene. Utgivelse av hefte for studiegrupper: "Positiv". Organisert engelsk språklig utgivelse i samarbeid med UNAids. Emnet er tatt opp med kirkeledere ved flere besøk. Løftet temaet med tanke på KV's gen fors. MRU har diskutert dette i forbindelse med MRU sak 12/05.
Hatt kontakt med syrisk-ortodoks menighet i Tyrkia	Gjennomført en ny tur til Tyrkia for å besøke syrisk-ortodokse menigheter	Ikke gjennomført
Kontakt med miljøet i Norge	Sittet i arbeidsutvalget for NGO-forum for menneskerettigheter	Sitter ikke nå lenger i AU, kun styret.
Drive arbeidet i MRU	Forberedt saker for MRU Fulgt opp vedtak i MRU	Gjennomført. Leder i MRU ledet redaksjonskomiteen som skrev parallellrapporten for Barnekonvensjonen. Den ble sendt i 2004 og fulgt opp i 2005.
Jobbet med handel	Hatt en underkomité under KISP på handelsspørsmål	Gjennomført. Spesielt drøftet i forberedelsene til KV's gen fors.
Deltatt i MR-fondet	Samlet inn midler gjennom kollekter i kirkene Sittet i arbeidsutvalget og styret for Menneskerettighetsfondet	Det ble bestemt at dette ikke skulle gjennomføres. Gjennomført
Jobbet overfor UD på menneskerettighetsfeltet	Deltatt i UD's menneskerettighetsutvalg	Gjennomført
Arbeidet for fred i	Fulgt arbeidet i Norges kristne råd på dette	

Midtøsten	feltet. Deltatt i Ledsagerprogrammet som eierorganisasjon Jobbet for å få flere ansatte i Den norske kirke til å bli ledsagere i KV's EAPPI-program. Deltatt i NTSF-arbeidet fram mot notat om teologi og Midtøsten	Gjennomført. Gjennomført Gjennomført, men det burde jobbes enda mer med å rekruttere folk til å bli ledsagere. Gjennomført
Hatt dialog med romanifolket	Deltatt i arbeidsgruppe for forsoning mellom Den norske kirke og Romanifolkets landsforening. Bistått i deres arbeid mht. individuelle erstatninger. Bistått i deres arbeid mht. minnelund på Ris kirkegård og tiårsmarkering av organisasjonen.	Gjennomført Ført samtaler. Gjennomført.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Arbeidet med dette feltet krever at en stadig følger den daglige agenda i norsk og internasjonal politikk. Arbeid med asyl – og flyktningepolitikk tok mye ressurser og tid, men ble en viktig sak på KM 2005. KISP har arbeidet mye med denne saken, noe med krig/fred. Noe ustabil stabssituasjon på feltet, men likevel mange oppgaver utført.

8.5. Lokal kirke i et globalt fellesskap (KUI)

Hovedmål for feltet:

- 1) Bidra til at liturgisk materiale fra søsterkirker i Sør er gjort tilgjengelig og markedsført overfor norske menigheter
- 2) Bidra til internasjonalt solidaritetsarbeid i norske menigheter gjennom lokalmenigheters vennskapskontakter i Sør
- 3) Bidra til økt engasjement for oppfølging av KM-saken "Hiv & aids som en utfordring til Den norske kirke"
- 4) Bidra til økt engasjement for oppfølging av KM-saken "Forbruk og rettferd"

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidet brukervennlig gudstjenestemateriell til U-landssøndagen, Freds- og menneskerettighetssøndagen og Verdens aids dag - Markedsført og introdusert bok og CD "Syng håp"- sanger og bønner fra den verdensvide kirke - Gjennomført kontekstuell salme/gudstjenesteverksted med salmister og ressurspersoner fra søsterkirker i Sør og i Norden (August 2005)	<ul style="list-style-type: none"> -Gudstjenestemateriell utarbeidet til kirkens nord/sør-søndag: "Drømmefanger"(TV-aksjonssøndagen), til MR-søndagen: "Jeg var fremmed...", til verdens aidsdag: "Herre, løs lenkene, sett meg fri" og til Skaperverkets dag: "Ropet fra en såret jord". Sendt i menighetssending og lagt ut på nettsidene www.kui.no og www.kirken.no -Deltatt i minst 15 "Syng håp"-verksteder og -gudstjenester i menigheter, prostier, bispedømmer og organisasjoner. Boka har solgt i 4.500 ex og trykkes i 4.opplag. -Global Contextual Hymn&Song Workshop gjennomført 28.-31.8.2006 med 21 ressurspersoner fra hele verden. Fulgt opp med egen rapport og spesiell workshop på KV's generalforsamling i Brasil, febr.2006. Tatt initiativ til dannelse av nettverk mellom globale musikere og tekstforfattere. Workshoppen i Oslo (budsjett 170.000 NOK) ble støttet av KUI, MKR, KN, Areopagos, NMS, KV og LWF. - Vennskapsseminar avholdt i Hamar 29.-30.4.2005 (samarbeid KUI, MKR, SMM, FGI, Hamar bispedømme). Rapport ed evaluering foreligger. - Deltatt i prosess med utgivelse av "Solidariske skritt" - pedagogiske byggeklosser med inspirasjon fra IECLB i Brasil. (IKO forlag is samarbeid med KUI, KN og Kateketforeningen).
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Arrangert inspirasjons- og fagseminar for menigheter med vennskapskontakt (Hamar april 2005) - Tatt del i oppfølging av Dnk's vennskapskontakter i Brasil og Sør-Afrika	<ul style="list-style-type: none"> - "Positiv" utgitt (Verbum forlag) april 2005 (KUI i samarbeid med KN, NKR o.a.). Markedsført på Kirkeledermøte (NKR), Ungdommens kirkemøte, på møter med diakonirådgivere og på seminarer i forb. Med Verdens aidsdag. - Oversettelse til engelsk, sponset av UNAIDS, ferdigstilt des. 2005 og trykket hos CEBI (den lutherske kirke, Brasil) til distribusjon på KV's generalforsamling (febr. 2006) og aidskonferansen i Toronto (aug 2006). - Deltatt i utarbeidelsen av "One Body" materialet (Norden-Focccisa). Ferdigstilt og presentert på KV's generalforsamling, febr. 2006. - Fulgt arbeidet i EAA. Forbereder en deltaker fra MKR og en fra KUI til deltakelse i Toronto. - Deltatt i nasjonal arbeidsgruppe for "Miljø, Forbruk og rettferd" og medarrangør av oppfølgingskonferanse på Sjusjøen, nov. 2005
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Ferdigstilt, utgitt og markedsført (kursing) studiemateriellet for ungdom "Positiv" - Utarbeidet teologisk refleksjonsmaterieill om hiv&aids i samarbeid med NKR (Norden-Focccisa-initiativ) - Fulgt arbeidet i Evcumenical Advocacy Alliance frem mot konferansen i Toronto 2006	
4)	<ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp utvalgte vedtak fra strategikonferansen nov 2004	

	(Kjerringøy) - Markedsført konkrete tiltak som Max Havelaar og Grønn hverdag/Grønne menigheter	- Sittet i styret for Max Havelaar Norge (nestleder) og markedsført MHN-produkter i ulike sammenhenger.
--	---	---

Målsettinger i Årsplan 2005		Rapport / Evaluering
Løpende arbeid på feltet	<ul style="list-style-type: none"> - Oppdatert og markedsført KUIs nettsider og liturgibase - Skrevet innlegg i Kirkeaktuelt og andre relevante medier - Koordinert den interne oppfølging av KM-vedtaket om hiv&aids - Bidratt til kirkelig refleksjon om Nord/Sør-spørsmål i forhold til ansatte og frivillige i DNK samt utdanningsinstitusjonene - Bidratt til ferdigstillelse og markedsføring av "Solidariske skritt" (pedagogisk materiell fra Brasil) - Bidratt til at Nord/sør-perspektivet fortsatt vurderes inn i den faglige utvikling av trosopplæringsprosjektet - Deltatt i styret for Max Havelaar Norge p.v.a. Den norske kirke 	<ul style="list-style-type: none"> - Oppdatert. Ny web-medarbeider for KUI i 10 %. - Fulgt opp med redaktør i Kirkeaktuelt. - Fulgt opp. Egen sak på MKRs møte juni 2005. - Fagseminar under planlegging med kirkelige utdanningsinstitusjoner 20.4.2006 - "Solidariske skritt": se overfor - Mindre aktiv oppfølging - Se ovenfor

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

KUI har gjennomgått en intern evalueringsprosess og har pr.april 2005 skiftet navn fra Kirkens u-landsinformasjon til **Den norske kirkes nord/sør-informasjon** (fortsatt med KUI som forkortelse og web-adresse). Nytt informasjonsmaterieill er utarbeidet. Arbeidet med søknad om ny rammeavtale med NORAD (2007-2010), basert på ny informasjonsstrategi har vært prioritert i tillegg til overfor nevnte virksomhet.

8.6 Kjønn og likestillingsarbeid

Hovedmål for feltet:

- 1) Fremme kvinners deltakelse på alle plan i kirka
- 2) Synliggjøre og styrke kvinners arbeid med teologi, gudstjeneste- og trosliv

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	Arrangert et primært internt 2-dagers seminar i vårsemesteret om "Tjejer i kyrkan"- arbeidet i Finland. Undersøkt muligheten for å utgi heftet på norsk.	<p>Seminalet fant sted på Diakonissehuset Lovisenberg i juni med temaet "Jente- og guttegrupper som arbeidsform for ungdom over konfirmasjonsalder". Erfaringer både fra Finland, ACTA, KFUK og en menighet ble presentert. Det ble også levert et forskningsbasert bidrag til forståelse av ungdomskulturen i et kjønnsperspektiv. Foruten deltakerne fra Kirkerådets sekretariat var også representanter for KFUM/K-speiderne, Norges kristne råd, Rusmiddelutvalget, Arbeidsgruppe for kjønn og likestilling og UFUNG representert.</p> <p>Forfatteren av det finske materialet, som var en av foredragsholderne på seminaret, har i samarbeid med Kirkerådets sekretariat forsøkt å få utgitt materialet på norsk, men en har ikke lyktes med dette. Vurderingen etter seminaret er at vi, iallfall foreløpig, kan bruke den utgaven av heftet som er utgitt i Sverige. Med utgangspunkt i "Tjejer i kyrkan" vil spørsmålet om egne jente- og guttegrupper som arbeidsform bli fulgt opp neste år.</p>
2)	<p>Ha ferdigstilt materialet for kvinnegudstjeneste med samisk perspektiv og gjort det tilgjengelig for menighetene innen febr.</p> <p>Ha arrangert et seminar om språk og gudstjenesteutvikling i et kjønnsperspektiv 29.-30. sept. eventuelt som en integrert del av Mikkelmesskonferansen ved Liturgisk senter</p> <p>Vært medarrangør av gudstjeneste i Oslo domkirke 8. mars</p>	<p>Materialet forelå på bokmål, nynorsk og samisk noe etter fristen. Erfaringene fra arbeid med samiske mariagudstjenester ble presentert under årets mikkelmesskonferanse. Som del av konferansen ble det, med utgangspunkt i dette materialet, arrangert en mariagudstjeneste i Vår frues kirke i Trondheim. Arbeidet vil bli fulgt opp.</p> <p>Mikkelmesskonferansen ble som vanlig arrangert i Erkebispegården, dette året i et samarbeid mellom Liturgisk senter, Kirkerådet og Nordisk Ekumenisk Kvinnokomite ved Ekumenisk Institut för Norden. Temaet var "Språk og gudstjeneste- formyelse og tradisjon i samspill" og konferansen hadde vel 80 deltakere med blant annet ei islandsk og ei svensk gruppe. Konferansen førte til stor og positiv medieoppmerksomhet om temaet inkluderende språk i gudstjenesten. To av hovedforedragene er publisert i tidsskriftet St. Sumniva nr. 3-4/2005.</p> <p>Gudstjenesten ble gjennomført i et samarbeid mellom Oslo domkirke, Norsk Kvinnelig Teologforening, Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep og Kirkerådet.</p>
<p>Løpende arbeid på feltet</p> <p>Høringsut-talelser</p>	<p>Målsettinger i Årsplan 2005</p> <p>- Gitt innspill i ulike saker som gjelder kjønns- og likestillingsfeltet</p>	<p>Rapport / Evaluering</p> <p>Det er avgitt høringsuttalelse om Forskrift om organisasjon og virksomhet for Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda. Det er også gitt innspill til spørsmålet om kandidater til ny Likestillings- og diskrimineringsnemnd.</p>

<p>Ha kontakt med organer som arbeider med kvinne- og likestillingsspørsmål</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Oppnevnt og ivare tatt arbeidet i utvalget for kjønn og likestilling - Deltatt på møter i Presteforeningens Fagutvalg for kvinne- og likestillingsspørsmål (FAKLE) - Hatt kontakt med Norsk Kvinnelig Teologforening (NKTF) og Norsk økumenisk kontaktforum for kvinner (NØKK) - Ivare tatt medlemskapet i FOKUS – Forum for kvinner og utvikling - Deltatt i samarbeidet i Nordisk økumenisk kvinnekomite (NEKK) ved blant annet å være vertskap for møte i komiteen 1.okt. - Deltatt i samarbeidet med Det Lutherske Verdensforbunds nordiske kvinneneitverk (WICAS) 	<p>Utvalget, som har 8 medlemmer, hadde sitt første møte i desember.</p> <p>Er fulgt opp. Et faglig bidrag ble gitt ved foredraget "Hundre år med spørsmålet om kvinnelige prester i de skandinaviske land" under markeringen av unionsopplesningen i Margareta kyrkan i Oslo i juni, som preste foreningene i Skandinavia arrangerte.</p> <p>Er fulgt opp. Kirkerådet var blant annet representert på NØKKs seminar om trafficking i Oslo i mars.</p> <p>I forbindelse med TV-aksjonen 2005 i oktober arrangerte KFUK/M i samarbeid med Kirkerådet, Norges Kristelige Studentforbund og NØKK et seminar i Kirkens hus, Oslo med temaet "Blir kvinner utsatt for vold i kirken i dag?"</p> <p>Er fulgt opp. Komitémøtet i Norge ble lagt i tilknytning til Mikkelmesskonferansen.</p> <p>Er fulgt opp.</p>
--	---	--

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Spørsmål som gjelder kjønn og likestilling ble drøftet på Kirkerådets møte i mars. Kirkerådet vedtok da en revidert utgave av Strategiplan for kjønn og likestilling i Den norske kirke. Saken var utsatt fra september foregående år, men fikk denne gangen en bred drøftelse ved at det ble arrangert et miniseminar om forutsetninger for likestilling i forkant av selve saksbehandlingen. Her ble spørsmålet om menn og likestilling tatt opp, og fra Likestillingsombudets side ble likestillingslovens § 2 om unntak for indre forhold i trossamfunn belyst. Den viktigste endringen av strategiplanen, som Kirkerådet foretok, var å flytte den delen som gjaldt vold og overgrep ut av denne planen og til et eget felt i årsplanen. Ellers er fokus i Strategiplanen, som for øvrig er oversendt bispedømmerådene for regional oppfølging, flyttet fra kvinne- til kjønn og likestilling. Dette må bety at det videre arbeidet i større grad enn tidligere må fokusere på menn, noe som tilnærmingen til "Ijejer i kyrkan", med fokus også på arbeid for gutter, er et eksempel på. Å videreutvikle et slikt dobbelt fokus representerer en utfordring som Utvalg for kjønn og likestilling vil kunne gi gode bidrag til å gi møte og videreformidle til andre aktuelle sammenhenger. Samarbeidet om Mikkelmesskonferansen, der inkluderende språk var et viktig tema, har hatt betydning for å bedre integreringen av viktige anliggender. På grunn av lang tids arbeid og gode faglige bidrag opplever en nå at det finnes en positiv forståelse for inkluderende språk i gudstjenesten. Det vil være viktig at dette videreføres blant annet i gudstjenestereformen.

9. Informasjon og kommunikasjon

Hovedmål for feltet:

- 1) Har satt kommunikasjonsstrategi på dagsorden som forberedelse til Kirkemøte-behandling i 2006
- 2) Har bidratt til profesjonalisering av publiseringsevne i de sentralkirkelige råd

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<p>1.1 Har i samarbeid med bispeddømmene og eksterne ekspertise startet prosessen med å utarbeide et forslag til kommunikasjonsstrategi for Den norske kirke til behandling på Kirkemøtet 2006, blant annet ved å arrangere et startmøte sammen med bispeddømmene</p>	<p>- Det ble i vår arrangert startmøte med informasjonsmedarbeidere og webansvarlige ved bispeddømmekontorene med samtale om situasjonen og behovet for en kommunikasjonsplattform for kirken. Blant annet ved bruk av eksterne konsulentbistand ble det utarbeidet et prosessnotat med en foreløpig skisse til kommunikasjonsplattform for Den norske kirke. Notatet ble på høsten sendt på en første høring til stiftsdirektører og deltakere på startkonferansen, med varsel om en bredere involvering av bispeddømmerrådene senere. Det kom inn få kommentarer i første fase.</p>
2)	<p>2.1 Har fulgt opp med pressetjeneste og kontaktvirksomhet overfor medieredaksjoner, med utgangspunkt i Kirkemøtets dagsorden, og internasjonale møter i LVF i Jerusalem, KV i Athen, i Geneve og på Island</p> <p>2.2 Har informert kirkens organer og medlemmer med utgangspunkt i Kirkemøtets dagsorden</p> <p>2.3 Har bidratt til at prosjektene innen trosopplæring og gudstjenesteliv har fått gjennomslag i kirke og offentlighet</p> <p>2.4 Har arrangert et dagseminar for webredaktører ved bispeddømmekontorene</p>	<p>-Har hatt ansvar for pressetjeneste og pressekonferanser under Kirkemøtet, Ungdommens kirkemøte, Bispemøtet og rådsmøter i de sentralkirkelige råd, produsert 125 pressemeldinger – 7 av dem engelskspråklige - og fulgt opp overfor redaksjoner.</p> <p>-Har deltatt og rapportert fra internasjonale møter og konferanser i Betlehem/Jerusalem, Geneve og på Island, men av ressursgrunner ikke i Athen..</p> <p>-Har gjennom informasjonstjenestens informasjonnettverk informert ansatte og rådsmedlemmer, og gjennom pressetjeneste informert offentligheten.</p> <p>-Har profilert prosjektene innen trosopplæring og gudstjenesteliv gjennom pressetjeneste og på kirkens nettportal www.kirken.no</p> <p>-Har koordinert opprettelse av tre-årig prosjektstilling for netjournalist for å betjene blant annet prosjektene innen trosopplæring og gudstjenesteliv med netjenester på kirkens nettportal, og har rekruttert medarbeider fra mai 2006.</p> <p>-Har arrangert dagseminar om kommunikasjon, der også nettarbeid var tema og en rekke webansvarlige i bispeddømmene deltok.</p>

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
3)Rådgiving	<ul style="list-style-type: none"> - Har gitt rådsledere sentralt og i bispedømmene tilbud om kommunikasjonskurs/medietrening og bistått bispedømmene med informasjonstjenester - Har gitt veiledning til informasjonsmedarbeidere/webansvarlige på bispedømmekontorene - Har bidratt til økt informasjonstenkning i saksbehandlingen i sekretariatet 	<ul style="list-style-type: none"> -Har ikke hatt kontakt med bispedømmene om medietrening og –kurs, men har bistått Borg bispedømme og ny biskop med informasjonstjenester i forbindelse med bispevalget. -Har besøkt og gitt veiledning til webredaktører ved bispedømmekontorene. -Har gjennom møter og samtaler bidratt med informasjonsfaglige synspunkter overfor fagrådgivere.
4)Opplysningsstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - Har bidratt til etablering av et servicesenter for opplysningsstjeneste i samarbeid og samlokalisering med sentralbord - Har besvart henvendelser fra publikum 	<ul style="list-style-type: none"> -Har påpekt betydningen av kompetanse på sentralbord, som nå har fått fast bemanning med økt fokus på å yte informasjonsservice. Har i betydelig grad brukt ressurser på løpende å besvare og følge opp henvendelser fra kirke og offentlighet om aktuelle saker, på mail og telefon.

<p>5)Utvikle og drifte kirkens nettportal og – sted kirken.no</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har styrket samarbeidet med bispedømmeadministrasjonene om bruk av kirken.no - Har utviklet og løpende oppdatert valgsidene på kirken.no til å bli et informasjonssted for lokalkirken og velgerne - Har bidratt til oppbygging, utvikling og oppdatering av integrerte nettområder for prosjektene trosopplæring, kirkereformer, gudstjenestelivreform - Har videreutviklet nettportalen teknisk og innholdsmessig - Har publisert søndagsbetraktninger på søndagsportalen på kirken.no, ifølge samarbeidsavtale med Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet 	<ul style="list-style-type: none"> -Har bistått bispedømmene med råd og veiledning og praktiske tjenester i forbindelse med publisering og utvikling av sine nettsted på portalen kirken.no - Har etablert egne valgsider på kirkens nettportal med informasjon om forberedelse og gjennomføring av menighetsrådsvalget i september og oktober 2005. Har bidratt til etablering og publisering av obligatorisk elektronisk innrapportering av valgresultater via kirkens nettportal. Dette var et stort framskritt fra tidligere papirbasert innrapportering. Nå ble resultatene offentlig tilgjengelige samtidig som de ble registrert i database. -Har bidratt oppbygging, utvikling og oppdatering av integrerte nettområder for prosjektene trosopplæring, kirkereformer, rekruttering og gudstjenestelivreform, i særlig grad etter opprettelse av tre-årig prosjektstilling for netjournalist i informasjonsavdelingen fra sommeren av.. - Har videreutviklet nettportalen teknisk ved videreutvikling av flere nettområder. Har innholdsmessig tilført nettstedet mye nytt stoff. Har også startet arbeid med en redesign og omlegging av hele nettportalen i 2006 for å gjøre den mer publikums- og medlemsbasert. -Har publisert søndagsbetraktninger på søndagsportalen på kirken.no i samsvar med avtale med Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet.
<p>6)Utgivelse av Årbok for Den norske kirke</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har planlagt, redigert og utgitt årbokutgave nr. 54 etter en gjennomgang av produktet i forrige utgave. 	<ul style="list-style-type: none"> -Årboka er utgitt etter planen. Opplaget og salget har holdt seg stabilt og avtalen med Bibelselskapets bokhandel om distribusjon og salg har fungert tilfredsstillende. Det er satt i gang en prosess for å finne fram til en ny og bedre presentasjonsform av de kirkelige strukturen i bispedømmene i håndboken av boka. Dette krever blant annet tekniske omlegginger.
<p>7)Utgj bladet Kirkeaktuelt</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har utgitt og distribuert fire nummer av bladet Kirkeaktuelt, og lagt stoffet ut på kirken.no blant annet som stofftilbud til menighetsbladene 	<ul style="list-style-type: none"> -Kirkeaktuelt er utgitt etter planen og distribuert i et opplag på 19.000 til alle menighetsrådsmedlemmer og abonnenter. De tre siste numrene i 2005 kan lastes ned fra kirken.no Redaktøren har i hvert nummer satset på lokalreportasjer fra eksemplimenigheter, med god respons. Bladet har oppfylt språkkravet om minst 25 % nynorsk.

<p>8) Utgivelse av materiell</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har koordinert produksjon av kvartalsvise menighetssendinger, publisert materiellet på kirken.no, og distribuert ved e-brev og i posten - Har produsert og utgitt publikasjonene etter vedtatt utgivelsesplan, ved bruk av eksterne bearbeidelse, grafisk arbeid og layout, publisert det på kirken.no og markedsført det i nyetablert nettbutikk , 	<p>-Kvartalsvise menighetssendinger er koordinert og produsert etter planen. Sendingene er lagt ut elektronisk på nettportalen kirken.no og menighetene er varslet i e-brev. Sendingene går unntaksvis også pr. post, men det er ikke avsatt administrative ressurser til dette. Alle årets fire sendinger er likevel sendt pr. post til nærmere 2.000 mottakere fordi sendingene har inneholdt hefter og rundskriv i forbindelse med menighetsrådsvalget 2005 og Kirkemøtet 2005. Menighetene har også fått e-brev med aktuell informasjon ved en rekke anledninger.</p> <p>-De fleste planlagte utgivelser er utgitt. Planlegging, manusarbeid og produksjon av ny håndbok for menighetsråd og revidert lovsamling for Den norske kirke har vært særlig arbeidskrevende.</p>
<p>9) Veikirker</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har administrert oppdatering og utgivelse av brosjyren "Veikirker og andre åpne kirker 2005" som et selvfinansierende prosjekt med kjøp av eksterne tjenester 	<p>-Prosjektet er planlagt og administrert av informasjonsavdelingen, mens administrasjonsavdelingen har hatt ansvar for fakturering av kirkene. I perioder er det kjøpt eksterne konsulenttjenester til sekretariatsarbeid og layoutarbeid med brosjyre. Brosjyren er utgitt og distribuert i 22.000 eksemplarer og distribuert til turist-Norge og kirke-Norge. Det er informert om prosjektet i offentligheten. For å begrense produksjonsopp gavene er det planlagt overgang fra brosjyre til elektronisk oppdatering og publisering på nettportalen kirken.no i 2006.</p>
<p>10) Menighetsrådsvalg 2005</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har planlagt og gjennomført begrensede informasjonstiltak i forbindelse med valget, blant annet tilrettelegging og etablering av eget område på kirken.no, utgivelse av valghefte, håndbok for menighetsråd med mer. 	<p>- Har etablert egne valgsider på kirkens nettportal med informasjon om forberedelse og gjennomføring av menighetsrådsvalget i september og oktober 2005. har hatt ansvar for produksjon av valghefte og produksjon og markedsføring av håndbok for menighetsråd. Se kap. 12.5</p> <p>-Har bidratt til etablering og publisering av obligatorisk elektronisk innrapportering av valgresultater via kirkens nettportal. Dette var et stort framskritt fra tidligere papirbasert innrapportering. Nå ble resultatene offentlig tilgjengelige samtidig som de ble registrert i database.</p>
<p>11) Målbruk/oversettelse</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Har rapportert til Norsk Språkråds om nynorskbruk i sekretariatet og bidratt til å øke nynorskprosenten i informasjonsmateriell og på kirken.no - Har bidratt til oversettelse av pressestoff og dokumenter til engelsk og de samiske språk til bruk i offentligheten 	<p>-Har rapportert om målbruken i 2004 i trykksaker, rundskriv, skjema, annonser, pressemeldinger og på nettportalen kirken.no</p> <p>-En del pressestoff og dokumenter er publisert på de engelskspråklige sidene på kirken.no</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Den norske kirke preges av at den på alle nivåer har for liten bemanning til å løse de mange informasjons- og kommunikasjonssoppgavene og utfordringene som ligger foran. Sentralkirkelig er det i 2005 brukt en del ressurser på prosessarbeid med en kommunikasjonstenkning for kirken, men mesteparten av de altfor knappe ressursene er gått med til å betjene kirken på alle nivåer med informasjonstjenester inn Internett, trykksakproduksjon og pressetjeneste. En mer helhetlig kommunikasjonstenkning bør kunne føre til bedre prioritering av oppgaver og økte ressurser innen kommunikasjon og informasjon. Og det blir nødvendig for å kunne møte de store utfordringene i kirken i en reformtid, blant annet med å skape økt opplevelse av tilhørighet til kirken blant medlemmene.

9. 2 : Informasjon og kommunikasjon om samiske forhold

Hovedmål for feltet:

- 1) Utviklet en strategi for å øke kunnskap om samisk-kirkelige forhold

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	a) Har utviklet en felles informasjonspakke for bruk i ulike situasjoner b) Har tilrettelagt for økt bruk av samisk språk	Er ikke gjennomført grunnet ressursmangel.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Målgruppe
	- Har informert om samiske forhold i temamøter i tilknytning til rådsmøter.	Er gjennomført.
	- Har videreutviklet innholdet i info (sameinfo) som ble laget til 6 februar 2004 (jmf 2.2, løpende arbeid.)	Er gjennomført.
	- Har opprettet samarbeid med "veivisere i Sápmi", et prosjekt i regi av Kommunal- og regionaldepartementet	Har ikke opprettet formelt samarbeid grunnet ressursmangel.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Dnk har generelt behov for kompetanse innenfor samisk språk, kirke - og samfunnsniv dersom informasjon om samiske forhold skal gjennomføres på en god måte. Men takket være godt samarbeid mellom ansatte i info-avdelingen og samisk avdeling gjøres stadig fremskritt når det gjelder å få ut informasjon. Med større bevissthet i majoritetssamfunnet om behovene for økt kunnskap er det håp om at de nødvendige ressursene til dette feltet vil komme. Det mest åpenbare når det gjelder behov for informasjon og kommunikasjon om samiske forhold er innenfor trosopplæring.

10. Kirkelige samarbeidspartnere

10.2 : Kontakt med læstadianerne

Hovedmål for feltet:

- 1) Gjenopptatt kontakt med læstadiansk forsamling i Evenes/Skånland
- 2) Fortsatt samtalen og utdypet spørsmål av felles interesse.

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1) Gjennomføring av kontakt med læstadiansk forsamling	- Avholdt ett møte med grupper fra samme forsamling.	Dette har ikke blitt gjennomført på grunn av manglende ressurser.
2) Fortsette samtalen om spørsmål av felles interesse.	- Konkretisert et avgrenset samarbeidstiltak for 2005 vedrørende opplæring av barn/unge eller storfamilien.	Dette har ikke blitt gjennomført på grunn av manglende ressurser.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Dette feltet krever en annen type oppfølging enn det som man har hatt ressurser til nå. Dette er et både tid- og ressurskrevende arbeid. Krever studier og oppfølging på flere nivåer.

11. Ansatte – stillinger – frivillige

11.1 Stillinger og tjenester i kirken

Hovedmål for feltet:

- 1) Oppfølging av sak KM 08/04 Diakonal tjeneste i Den norske
- 2) Samordne arbeidet med retningsgivende planer og programmer for diakoni og kirkemusikk

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	- Utredet konsekvensene for forståelsen av diakontjenesten	Har arbeidet med saken. Har vært en del bytte i saksbehandlere så saken ligger noe etter skjema.
2)	- Vedtatt struktur for nye planer innen diakoni, kirkemusikk og undervisning - Plan for kirkemusikk klar til høring og startet arbeidet med planer for diakoni	Er utarbeidet et forslag til felles struktur for planene. Var vanskelig å følge helt ut i planarbeidet. Plan for kirkemusikk er klar for høring. Sendes januar -06. Plan for diakoni blir klar for høring og sendes ut jan. -06.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Godkjennings-saker	- behandlet innkomne søknader angående godkjenning som diakon, kantor og kateket	Det er behandlet 34 søknader om godkjenning og forespørsler om hva en må komplettere utdanning med for godkjenning. Det er godkjent 11 diakoner, 6 kantorer og 4 kateketer. Det er en sak som er blitt liggende lenge pgr av lang saksbehandlingstid ved Musikkhøgskolen. Det er autorisert en prest etter den nye autorisasjonsforskriften
Evaluering-nemnda	- saksbehandlet søknader og avviklet to møter i nemnda	Evalueringnemnda har hatt 3 møter og behandlet 6 søknader, 3 om tilkjenning av kompetanse og 3 om fravik fra kompetansekravene. Alle søknadene ble innvilget. Kirkerådet har deltatt i en arbeidsgruppe oppnevnt av departementet til å gjennomgå kvalifikasjonskravene for tilsetting som menighetsprest, og eventuelt fremme forslag om aktuelle endringer i forskrift om tilsetting av menighetsprest. Arbeidsgruppen leverer sin betenkning på nyåret 2006.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Det er en utfordring at det er flere år siden det er kommet nye stillinger innen kirken utenom trosopplæring. Det bør vurderes om en bør ha bemanningssituasjonen i menigheten som element i vurdering av prosjekter innen trosopplæringsprosjektet.

11.2 Utdanning

Hovedmål for feltet:

1) Vurdere stillingsstrukturen i Den norske kirke, med særlig henblikk på behov for stillinger på forskjellig utdanningsnivå

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	- Utarbeidet en oversikt over utdanningsstilbud som finnes og	Det er ikke gjort noe med dette. Er prioritert bort av kapasitetshensyn

	planlegges innen kirkelig utdanning - Vedlikeholde utdanningsoversikten over tilsatte i trosopplæringsreformen, og vurdere utdanningsbehov i forhold til dette	Trosopplæringssekretariatet har oppdatert oversikt over utdanningen til tilsatte innen reformen
--	---	---

Målsettinger i Årsplan 2005		Rapport / Evaluering
Løpende arbeid på feltet		
Kirkelige utdanninger	Vurdert søknader fra utdanningsinstitusjoner om godkjenning av utdanninger i henhold til kvalifikasjonskravene til diakon, kantor og kateket Holdt løpende kontakt med de forskjellige kirkelige utdanningsinstitusjoner	Det er ikke mottatt søknader i 2005. Deltatt på møte med kirkemusikkutdanningsinstitusjonene, Hatt møte med NMH. Samtaler med Staffeldsgt. og Misjonshøgskolen om deres utdanninger

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Fortsatt usikkert hvordan de nye utdanningskravene til diakon og kateket slår ut på utdanningsiden. Når det gjelder kateket er det bare ett utdanningssted nå. Det er også usikkert om det kommer flere. Det er krevende formange av utdanningsinstitusjonene å få kompetanse til å utdanne på mastergradsnivå. Det er et visst press på å få stillinger definert på lavere nivå enn diakon og kateket.

11.3. REKRUTTERING

Hovedmål for feltet:

- 1) Avklare Kirkerådets rolle og ansvar i rekrutteringsarbeidet
- 2) Oppdatere og videreutvikle nettstedet www.kirken.no/jobb
- 3) Nettverksarbeid inn mot bispedømmene

Målsettinger i Årsplan 2005		Rapport / Evaluering
Gjennomføring av hovedmål		
1)	- Rekruttert nye studenter og menigheter/organisasjoner til UTU-prosjektet, evaluere prosjektet - Invitert utdanningsinstitusjoner, fagforeninger og studenter til "Forum for rekruttering og utdanning"	Tre nye studenter. Laget ewvalueringsrapport Avholdt i oktober konferanse med tema rundt hvilken kompetanse menighetene etterspør i forbindelse med trosopplæringsprosjektet. I år ble ikke studenter invitert. God deltakelse

	<ul style="list-style-type: none"> - Jobbet målrettet mot å informere skolerådgivere om jobbmuligheter i kirken - Deltatt med stand på skolerådgiverlagets konferanse - Deltatt med stand på noen av sommerfestivalene, Ungdommens kirkemøte osv - Deltatt på Karrieresenteret, Blindern 	<p>Ble sendt ut materiell i vår, ikke gjort noe i høst etter rekr. rådgiver sluttet. Sendt ut materiell ti ludtanningsmessene</p> <p>Ikke gjort noe med.</p> <p>Deltok på Skjærgårds og Kristenrusstreff</p> <p>Ikke gjort noe med. Vedtatt ut fra bemanningssituasjonen. Ikke gjort noe med</p>
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Fornytt og oppdatert nettstedet. Gjort nettstedet kjent og brukervennlig - Videreutviklet materiell til rekruttering 	<p>Ble vedlikeholdt frem til rekr. rådgiver sluttet</p> <p>ikke gjort noe med. Det begynner å bli slutt på det vi har.</p>
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Prosjektperioden avsluttet august 05. Lagt til rette for at nettverkene er operative - Hatt avsluttende møter med S-og N-Hålogaland BD for å få etablert modellen om rekrutteringsnettverk. 	<p>Gjort, men usikker på hvor operative nettverkene er .</p> <p>Hatt møte.</p>

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Frivillighetsarbeidet	<p>Evaluert prosjektet "Ledelse av frivillighet" som var satsning for ansatte i Tunsberg og Oslo BD.</p> <p>Ivaretatt dette fokuset i alt rekrutteringsarbeidet</p> <p>Fokusert på om frivillighetsengasjementet i menigheter som er med i Trosopplæringsprosjektet er stigende.</p>	<p>Deltatt på evalueringsmøte sammen med K.A.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet	<p>Etter at de to rekrutteringsprosjektene ble avsluttet, finansiert over KKD og OVF, har det vært vanskelig å følge opp de utfordringer og oppgaver som ligger på feltet. Det har vært samtaler med KA om fordeling av oppgaver på feltet, men disse er ikke avsluttet.</p>
--	--

12. Kirkeordnings spørsmål – Kirkens organisasjon og ledelse

12.1 Kirkeordning – generelt

Hovedmål:

- 1) Videreføre arbeidet med å sikre kirken best mulige organisatoriske og rettslige rammevilkår som kan bidra til å realisere kirkens oppdrag
- 2) Gi råd overfor – og bidra til å kvalitetssikre juridiske sider ved arbeidet i – KR, menighetsråd og andre kirkelige organer

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - bistått styringsgruppa for kirkelig reformarbeid (SG) med oppfølging av Hovedplanen for kirkelig reformarbeid (se 12.2) - bidratt til å tilrettelegge juridiske og økonomiske rammevilkår for reformarbeidet (oppfølging av lovendringer) - I samarbeid med SG, fulgt opp arbeidet i Gjønnes-utvalget (innspill til utvalget) evt. arbeidet med reformområder som ligger utenfor SGs mandat (eks. verdigrunnlag) - I samarbeid med SG, utarbeidet retningslinjer for sokneinndeling/sammenslåing av sokn og valgmenigheter/menighetslignende forsamlinger 	<p>Seksjonen har arbeidet nært med SG om oppfølging av prosjekter/tiltak under Hovedplanen og har bidratt til utredningsarbeid og deltatt i styringsgruppens møter. Se 12.2.</p> <p>Aktuelle områder har vært knyttet til ordninger ved forsøk med felles mr/fr, jf kl § 5 og rammer for ev. forsøk med valgmenigheter, Arbeidet med rammevilkårene for KM sak 09/05 (valgmenigheter) la beslag på en relativt stor tidsressurs.</p> <p>Det har vært møter og kontakt med utvalget og en del dokumentasjon vedr. kirkeordning, statistikk m.v. er oversendt.</p> <p>Det har i liten grad vært arbeidet med eller utredet spørsmål som angår samfunnets verdigrunnlag</p> <p>Saksdokument med forslag til retningslinjer for kirkelig inndeling ble lagt frem for KM, sak 8/05 på bakgrunn av behandling i SG.</p> <p>Saksdokument om valgmenigheter og forsøk med valgmenigheter ble lagt frem for KM, sak 9/05 på bakgrunn av Ot.prp. nr. 30 (2004-05) og i noen grad drøftet med SG. Deltatt i konsultasjoner og møter med NMS.</p>
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Bidratt til å kvalitetssikre juridiske sider ved det generelle arbeidet i Kirkerådet - Bistått eksterne organer med juridisk rådgivning - Bidratt til generell utvikling av det kirkerettslige fagområdet, herunder gravferds-/kirkegårdsspørsmål 	<p>Juridisk veiledning og kvalitetssikring over et bredt felt, også mht. tolkning av regelverk, avtaler osv. Momenter er tatt inn i Håndbok for menighetsråd.</p> <p>Særlig overfor kirkelige organer og kirkens medlemmer vedr. rådgivning innenfor bestemmelser som er inntatt i Lovsamlingen for Dnk.</p> <p>Deltatt i nordiske kirkerettskonferanser og Norsk selskap for kirkerett og innenfor kirkegårdspolitikk og gravferdsjus, sitter i styret for Norsk forening for kirkegårdskultur (NFK). Se 12.4</p>

Løpende arbeid på feltet

Målsettinger i Årsplan 2005

Rapport / Evaluering

Høringsuttalelser	- utformet kvalifiserte uttalelser og gitt kvalifiserte innspill til uttalelser i ulike saker som berører rettslige sider av kirkelig virksomhet	Fulgt opp en rekke uttalelser vedr. kirkebygg, velholdte kirker, kulturminner, regler for inn/utmelding av kirken, inhabilitet m.v.
Ajourhold og videreutvikling av regelverk som Kirkemøtet forvalter	- Videreført arbeidet med spm. om ivaretagelse av mindretall i kirkelige organer - Videreført arbeidet med KR's rolle som forvaltningsorgan og relasjonene til andre organer - Oppdatert og gitt ut ny utgave av "Lovsamling for Den norske kirke" - Bidratt med kvalifiserte innspill til arbeidet i ulike eksterne grupper	Veiledende retningslinjer er tatt inn i Håndbok for menighetsråd kap. 7.6 Flere notater er utarbeidet og drøftet i ulike fora, særlig med KA, men noen nærmere konklusjoner mht, rolle- og ansvarsfordeling er ikke foreløpig fulgt opp Gjennomført. Også oppdatert lovsamling på kirken.no På feltet er det et nært samarbeid med mange instanser, både dept., KA, yrkesorganisasjonene, andre trossamfunn/ NKR, hvor ulike kirkerettslige temaer er tatt opp
Deltakelse i eksterne grupper		

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Arbeidet med kirkeordningsspørsmål og å sikre kirken gode organisatoriske og rettslige rammevilkår, må delvis sees i sammenheng med kap. 12.2. og de økonomiske og personellmessige rammebetingelsene for Dnk både sentralt og lokalt. Det har vært arbeidet med å legge til rette for regelverk, forsøk og FOU-arbeid som kan virke stimulerende for endring og omstilling i kirken. Med de ressurser KR har avsatt på feltet, er faren stor for at KR blir for lite proaktiv og konstruktiv samspillende med viktige organer og instanser i kirken, også knyttet til den generelle samfunnsutviklingen. Seksjonen har drøftet dette og påpekt behovet for ressurser bl.a. knyttet til oppfølgingen av Gjønnes-utvalgets utredning. Se også oppsummering under pktr. 12.2

12.2 Kirkelig reformarbeid (styringsgruppa)

Hovedmål for feltet:

1) Følge opp Hovedplanen for kirkelig reformarbeid

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1) Kirkeforståelsen	- Bidratt til å gjøre uttalelsen fra KM 2004 (sak 11/04) "Kirkens identitet og oppdrag" tilgjengelig og brukt i menighetene - Drøftet notat om kirkelig inndeling på alle nivåer i kirken - Sendt notat/forslag til inndeling/organisering ut på høring	KMs uttalelse er sendt ut til alle kirkelige organer og brukt som et viktig basisdokument i øvrige utredninger og dokumenter, ikke minst i saksforberedelsen til KM sakene 08/05 og 09/05. Det er avholdt konsultasjoner i fire bispedømmer og produsert flere notater om framtidig kirkelig organisering og laget en veiledning om sammenslåing av sokn, se www.kirken.no/reformer . Det er utarbeidet momenter og modeller for fremtidige løsninger som har vært drøftet i ulike sammenhenger, før det ble lagt frem for KM til en foreløpig behandling (KM 8/05). Saken har ikke vært sendt ut på høring.
2) Kirkelig organisering		

	<ul style="list-style-type: none"> - Bidratt til utarbeidelse av kirkemøtesak - Fulgt opp forsøk 	<p>Styringsgruppen arbeidet fram et stort materiale som sekretariatet brukte i forberedelsen av KM sak 8/05 om kirkelig organisering og kirkelig inndeling.</p> <p>Flere forsøk pågår bl.a. med felles menighetsråd for flere sokn eller sammenslåing/ samarbeid mellom fellesråd m.v. Se 12.1. Fullstendig oversikt over forsøk finnes i eget notat</p>
<p>3)Kirkelig økonomi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidet med finansieringspørsmålet - Fulgt opp utredningen "Ressursnivået i Dnk (KM sak 09/04) se også pkt. 12.3 og pkt. 15 - Fulgt opp eventuelle forsøk på feltet 	<p>Arbeidet med finansieringsordninger har vært noe nedprioritert på grunn av bl.a. arbeidet med St.meld. nr. 41 "Om økonomien i Dnk", og i påvente av Gjønnes-utvalgets innstilling.</p> <p>Denne har vært drøftet med sekretærene for Gjønnes-utvalget og er brukt i KR's møter med politiske partier og deres stortingsgrupper våren 2005.</p> <p>KR har ikke vært inne i direkte forsøk knyttet opp til økonomi, men har tatt opp økonomiske perspektiv i organisasjons- og arbeidsgiverforsøk, jf Regjeringens og departementets fokusering på kostnadseffektivitet og FOU-arbeid som KA og KR har vært involverte i, jf. St.meld.nr.41.</p>
<p>4)Samordnet arbeidsgiveransvar</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Drøftet saksområdet. Utredning - høring - Bidratt til utarbeidelse av kirkemøtesak - Fulgt opp forsøk 	<p>Se 12.2.2. Styringsgruppen og KR valgte å se organisasjons - og arbeidsgiverpørsmål sammen da man forberedte KM sak 08/05. SG avholdt en konsultasjon om arbeidsgiverpørsmålet og det har vært en begrenset høring som forarbeid til KM saken.</p> <p>Prosjektet har støttet forsøk med samordnet arbeidsgiveransvar i Byåsen og Asker, prosjektleder sitter i styringsgruppen for evaluering av det førstnevnte. Det har sammen med Stavanger bdr vært tatt initiativ til enda to forsøk med samordnet arbeidsgiveransvar uten at det førte fram i 2005.</p>
<p>5)Valgordninger</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp arbeidet med utvidet forsøkskjemmel. - Støttet informasjonsarbeid knyttet til menighetsrådsvalg (økt valgdeltakelse) - Evaluert prøveordningen for nominasjon og utnevning av biskop - Bidratt til oppfølging av forsøk 	<p>Saken ble fullført i 2005. Aktivt arbeid i hele prosessen fra seksjon for bemanning og forvaltning, jf arbeid i forbindelse med Ot.prp.nr. 30. Se 12.5</p> <p>Prosjektet har støttet fire forsøk (tre bispedømmer) økonomisk. For øvrig er det ytt svært mye hjelp fra seksjonen til enkeltmenigheter, også når det gjelder utforming av informasjon. Se 12.5</p> <p>Begge nominasjonsprosessene er evaluert av henholdsvis Arbeidsfellesskapet og KIFO og publisert på www.kirken.no/reformer.</p> <p>Prosjektet hadde et tett samarbeid med Høyland menighet, Sandnes, i forarbeidet til deres forsøk.</p>
<p>Løpende arbeid på feltet</p>	<p>Målsettinger i Årsplan 2005</p>	<p>Rapport / Evaluering</p>
<p>1) Nettstedet</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bedret kvaliteten ved oppdatering, nye linker og nytt egenprodusert stoff 	<p>Samarbeid med info-avd. om reorganisering av nettstedet i mai. Det hadde i perioder rundt 1500 treff pr. måned. Nyhetsbrev hver måned og nye aktuelle saker hver måned.</p> <p>Det er lagt ut flere linker til andre aktuelle nettstedet i Norge og i utlandet. Utredninger, KM saker osv er lagt ut, og det er hentet inn stoff fra andre kirkelige instanser. Prosjektbeskrivelser og rapporter fra forsøk er publisert.</p>

2) Forsøk	<ul style="list-style-type: none"> - Fulgt opp forsøkene som får støtte i 2004, - Utlyst og støttet nye forsøk i 2005 	<p>Det vises her til eget notat som er nevnt i 12.2.2. Bortsett fra to forsøk har de forsøk som er avsluttet nådd forventet og ønskelig resultat. Det ene av de to er utsatt pga sykdom .</p> <p>Nye forsøk ble utlyst våren 2005 og ble fulgt opp utover høsten. Totalt er det nå mange forsøk innenfor et bredt spekter av temaer. Her er det også arbeidet aktivt sammen med KA bl.a. i to konferanser for storkommuner (nettverksarbeid).</p>
-----------	---	---

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

<ol style="list-style-type: none"> 1. Prosjekt 102 Kirkelig reformarbeid i samarbeid med KR's seksjon for bemanning/forvaltning og info –avdelingen har i 2005 i stor grad arbeidet i tråd med framdriftsplanen i Hovedplanen, dog med noen avvik etter samråd mellom styringsgruppen og sekretariatet. Se egen Årsmelding for prosjektet. 2. Stortingets endring av kl § 5, som KR hadde bedt om, utvidet adgangen til forsøk. 3. Styringsgruppen ba om å bli oppløst og ble oppløst i september. Se sluttrapport fra dens arbeid utgitt i oktober 2005. Direktøren overtok ledelsen av Prosjekt kirkelig reformarbeid. Prosjektleder fortsatte sitt arbeid ut fra en mer fast plassering i KR's seksjon for bemanning og forvaltning. 4. Ut fra styringsgruppens arbeid ble to viktige saker fra reformarbeidet lagt fram for KM 2005 om organisering/kirkelig inndeling og valgmenigheter.. 5. Forsøksvirksomheten er utvidet og fulgt opp. KR har fått disposisjonsretten over Regjeringens tildeling av forskningsmidler i post 76. Det samarbeides her tett med KA, som fikk de fleste av forskningsmidlene også i 2005, dvs. 2 millioner kroner. Prosjekt Kirkelig reformarbeid brukte i 2005 kr 495 000 av post 76 til forsøk. Det redegjøres for bruken i egen rapport til KKD med vedlegg. Rapporten redegjør også for KAs bruk av tildelte midler.
--

12.3 Kirkebygg og kirkelig inventar

Hovedmål for feltet:

Bidra til at Den norske kirke har tjenlige velholdte kirkebygg

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
	<ul style="list-style-type: none"> - Gitt innspill til kulturminnevernemmeldingen og Eiendomsforvaltningsutvalgets innstilling - Utarbeidet revidert veiledningsmaterieell om bruk av kirken - Vurdert mulighetene for å utarbeide en plan for bygging av nye kirkebygg - Vurdert mulighetene for å få utarbeidet retningslinjer for orgelbyggsaker 	<p>KR har avgitt uttalelser om disse utredninger og deltatt i en rekke høringer, konferanser og møter bl.a. med Stortingskomiteer og med KA, RA, BM m.fl.</p> <p>Heftet "Bruk av kirken med merknader" er ajourført og lagt ut på kirkens nettsider, kirken.no.</p> <p>Det har vært gjort lite på dette feltet pga andre prioriteringer på feltet.</p> <p>Notat om saker foreligger og saken har vært drøftet med KA. Saken vil bli videreført i 2006.</p> <p>KR deltar i referansegruppen i KA om "Kirkebyggdatabasen".</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

2005 har vært preget av stor oppmerksomhet omkring manglende vedlikehold av kirkene, kirker som må stenges osv. Det har vært en rekke konferanser, møter om saken. Regjeringen har åpnet for at staten i større grad tar et ansvar for fredede og verneverdige kirker, jf. Kulturminnefondet og rentekompensasjonsordningen for istandsetting og oppgradering av kirkebyggene. Spenningen mellom kirker som kulturverdier og menighetens behov for funksjonelle brukskirker kan resultere i at bevilgningen til verneinteressene får forrang vedr. bevilgninger og at behovet for nødvendig oppgradering og bygging av nye kirker blir nedprioritert.

12.4 Kirkegårder og gravferdslov

Hovedmål for feltet:

Bidra til en tjenlig kirkegårdspolitikk

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidet videre med å klargjøre kirkens prinsipielle forhold til forvaltningen av kirkegårdene og andre aktuelle temaer på feltet (askespredning, vigsling av kirkegård, nye gravferdsformer m.v.) - Deltatt i ulike arbeidsgrupper (Norsk forening for kirkegårdskultur (NKK), Gravferdsrådet (GR), Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn STL)	<p>KRs arbeid og engasjement på feltet har vært forholdsvis beskjeden. Arbeidet har i hovedsak blitt ivaretatt gjennom KR's deltakelse i NFK, GR og STL og gjennom drøftelser med KA om KA's rolle. KR har i første rekke vært involvert i innføringen av den nye gravferdslovgivningen.</p> <p>KR avgitt uttalelse om vigsling av enkeltgraver.</p> <p>Er ivaretatt.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Selv om KR ikke har noe formelt ansvar for kirkegårdene, representerer kirkegårdene i vår tradisjon viktige religiøse, kulturelle og estetiske verdier både for samfunnet og for kirkens medlemmer. Det er behov for en fornyet gjennomgang av Dnks grunnleggende syn på kirkegården sett ut fra disse perspektivene i møte med et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn. Dette gjelder ikke minst der kirken og kirkegården utgjør en integrert helhet. Kirkens syn på disse spørsmål vil få økt oppmerksomhet ved oppfølgingen av Gjøannes-utvalgets utredning.

12.5 Kirkelige valg

Hovedmål for feltet:

- 1) Legge til rette for at menighetsrådsvalget 2005 kan gjennomføres på en best mulig måte, og at de valgte medlemmer får trygghet og inspirasjon i rollen
- 2) Forberede gjennomføringen av bispedømmerådsvalget 2006

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Bidratt til forberedelse og gjennomføring av menighetsrådsvalget i 2005 (regelverk med veiledningshefte, prøveordninger, håndbok, kursmaterie) jf. OT prp. 30. 	<p>Stortinget åpnet for forsøk med ulike valgordninger i april, jf. Ot.prp.nr.30. Dette medførte at KR måtte godkjenne forsøk og fastsette nærmere vilkår for disse på et tidspunkt hvor menighetene allerede var godt i gang med forberedelsene av valget. Valgheftet ”Alt om valget” var sendt ut og det måtte utarbeides nye rundskriv om prøveordningene, som mange ønsket å være med på. Dette medførte omfattende behov for veiledning pr. telefon og e-post. Det ble avholdt kurs sammen med bispedømmekontorene og KA om kursopplegg for nye menighetsråd. Håndbok for menighetsråd er utarbeidet med et opplag på 13 000 eks. og koordinert med Håndbok for fellesråd som KA har gitt ut. Valgrapportering skjedd elektronisk og er lagt ut på nettet. En foreløpig rapport om valget ble utarbeidet til KM 2005. Endelig rapport vil foreligge mars 2006</p>
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidet rapport om gjennomføringen av og oppslutningen om valget - Bidratt til forberedelse og gjennomføring av bispedømmerrådsvalget i 2006 - Utarbeidet veiledningsmaterie)l - Etablert ordning for valg av døvekirkelig representant i Oslo bdr - Utarbeidet notat om direkte valg til bispedømmerråd 	<p>Begrenset arbeid i 2005. En del utfordringer knyttet til nominasjon og valg av samiske representanter.</p> <p>Det er ikke utarbeidet nytt supplerende veiledningsmaterie)l. Stortinget vedtok endringer i kl § 23 og KR fastsatte endringer i regler for valg av bispedømmerråd.</p> <p>Notat er ikke utarbeidet. KR har ikke funnet det riktig å fremme saken nå ev. foreslå forsøk med direkte valg til bdr, bl.a. fordi bdr. plass og rolle kan bli endret i framtid, jf. KM 8/05 om kirkelig organisering og forvaltningsnivåer.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Valgoppslutningen er lav og mange menigheter sliter med å få folk til å stille til valg. Der menighetsrådsvalget ble avholdt samtidig med stortingsvalget lå valgoppslutningen på ca 10% mot 4.3% ved ordinære valg. Det er viktig å mobilisere velgerne til å delta ved valget, men å få til en valgordning der over 50% av de stemmeberettigede deltar fremstår som svært vanskelig. Dertil er myndigheten, rammebetingelsene og oppgavene i menighetsrådet av en slik art at de ikke gjør det svært attraktivt å stille til valg eller svært viktig at velgerne får velge sine representanter. Representativiteten og legitimiteten til rådet behøver likevel ikke anses som mikroskopisk, men et uttrykk for at kirkens medlemmer har tillit til at de som blir valgt ivaretar medlemmenes interesser på en god måte, slik at har gjort i lang tid.

Hvilke organer og forvaltningsnivåer Dnk bør ha, vil bli en viktig utfordring i det videre reformarbeidet og oppfølgingen av Gjøannes-utvalget. Dette vil også gjelde spørsmålet om direkte og indirekte valg eller kombinasjon av disse.

13. Kirkelige registre

13.1 Kirkebokføring og kirkelige registre

Hovedmål for feltet:

- 1) Etablere et nytt kirkebokregister for Den norske kirke som erstatter medlemsregisteret og dagens kirkebøker
- 2) Administrere ordningen med skattefritak og legge til rette for økt satsing på givertjeneste i Den norske kirke

3) Samordne ulike kirkelige databaser – utvikle en ”felles databank” for Den norske kirke

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Utarbeidet et ferdig konsept for nytt elektronisk kirkebokregister - Inngått nødvendige avtaler med tjenesteleverandører - Utarbeidet et innføringsprogram (teknisk implementering, opplæring ol) 	Arbeidet med å utvikle et konsept for elektronisk kirkebokregister har foregått og KKD har fått oversendt en orientering om arbeidets utvikling. Programmene har vært utviklet kontinuerlig og nye brukermuligheter tilbudt. Dette gjelder program for registrering av skattefrie gaver og innberetning av resultater fra menighetsrådsvalget. Behov for anbud når det gjelder fremtidig drift er drøftet.
2)	<ul style="list-style-type: none"> - Sendt inn korrekt informasjon for gaver 2004 til skattemyndighetene - Ha bygget opp god kompetanse i seksjonen på dette fagfeltet - Utarbeidet informasjonsmaterieil - Videreutviklet aktuell programvare til gode verktøy for administrasjon ol 	Det ble registrert innbetalt kr. 22.000.000 fra 7.000 givere i 334 menighets/fellesråd gjennom ordningen for skattefrie gaver. Kompetansen i avdelingen er økt spesielt gjennom møter og samtaler med leverandørene om videreutvikling av programmer og retting av feil.
3)	<ul style="list-style-type: none"> - Etablert et fungerende forum for databruk i Den norske kirke - Konsekvensutredet samordning av dataløsninger 	Det er ikke etablert noe forum for databruk. Samordning av dataløsninger har heller ikke skjedd.

Løpende arbeid på feltet	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Drift av medlemsregisteret	<ul style="list-style-type: none"> - Alle innkomne rapporter og retting er registrert ved kvartalsvis dumping av registeret - Det er produsert 4 utgaver av lokalt medlemsregister - Kvartalsrapporter fra alle menigheter for 2004 er registrert - Egne sider om medlemskap er på plass på www.kirken.no 	Det har vært en bedring når det gjelder innsending av kvartalsvise rapporter fra kirkebokførerne. Lister over kirkebokførere med restanser overlevert stiftsdirektørene. Det ble produsert 3 utgaver av lokalt medlemsregister. Den fjerde utgaven ble ikke produsert pga budsjettsituasjonen. Alle innkomne kvartalsrapporter registrert.
Drift av soknekatalogen	<ul style="list-style-type: none"> - Innkomne grensereguleringer og endringer er registrert i soknedatabasen - Det er utarbeidet oversikt over endringer samt ny soknekatalog ved årsskiftet - PAK oppdateres fortløpende 	Soknedatabasen er oppdatert. Det har vært holdt møter med Statens Kartverk for å finne mer hensiktsmessige løsninger når det gjelder sokneendringer, flytting av gater fra et sokn til et annet og og det fremtidige digitale kartverket. PAK er oppdatert.

Kirkebokføring	<ul style="list-style-type: none"> - Seksjonen er oppdatert når det gjelder regelverk ol - Det er laget nødvendig veiledningsmaterieill 	<p>Kompetansen i avdelingen er høynet gjennom utviklingsarbeid og drøftelser.</p>
----------------	---	---

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

2005 var et år preget av store ”praktiske” endringer. Alle fellestråd tok i bruk Lokalt kirkelig register og begynte å kommunisere elektronisk med avdelingen. Man lyktes godt med registreringen av skattefrie gaver og sammen med kolleger i informasjonsavdelingen initierte man utviklingen av et valgrapporteringsprogram som kunne vise resultatene av menighetsrådsvalg. Arbeidet med å ”konvertere” denne basen til en oppdaterbar oversikt over medlemmer i menighetsråd og fellestråd ble også gjennomført.

14. Kirkelig statistikk

Hovedmål for feltet:

- 1) Å få en mer samordnet, brukervennlig og nyttig statistikk for Den norske kirke
- 2) Utvikle en samordnet og tjenlig disposisjon for rapportering og tilstandsrapporter

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Tatt i bruk ny elektronisk årsstatistikk for Dnk knyttet til KOSTRA-rapporteringsystem, - Utarbeidet nye registreringsskjemaer og veiledningsmaterieill for menighetene - Bistått NSD med innsamling og kvalitetssikring av årsstatistikken for 2004 - Sørget for at NSDs Kirke database er gjort tilgjengelig via rapporter/kuber - Reforhandlet avtalen med NSD om videreføring av Kirke databasen - Lagt til rette for at tjenestedata kan kobles mot økonomitall og personell data - Utarbeidet rapport og analyser av 2004-statistikken. Info til menighetene/media - Bidratt til at statistikken blir tatt i bruk i de kirkelige organer - Gjennomført kurs for 	<p>Elektronisk rapportering ble tatt i bruk fom rapporteringsåret 2005. All rapportering skjer nå direkte til SSB. Rapport vil foreligge våren 2006</p> <p>Nye ajourførte skjemaer er utarbeidet av SSB etter omfattende prosesser med KR o.a. impliserte aktører</p> <p>Er gjennomført.</p> <p>Er gjennomført.</p> <p>Avtalen vil bli sluttforhandlet i 2006 på bakgrunn av flere møter og klargjøring av dept. tilskudd</p> <p>Er ivarettatt, men det kan vise seg at koblingen mellom de ulike registre pga ulike koder (Enhetsregisteret/organisasjonsnummer og Soknekodene) kan medføre enkelte problemer. Statistikk for 2004 er utarbeidet og publisert i Årboka og på nettet og lagt frem for KM 2005. Videre analyser av materialet er foretatt av KIFO i ”Tallenes tale 2005”</p> <p>Statistikken er tilgjengelig både på NSD og SSBs nettsider. Utfordringen er å gjøre statistikken lettere tilgjengelig og mer brukervennlig.</p> <p>I samarbeid med NSD har det vært gjennomført mindre kurs og seminarer med noen bispedømmer og</p>

	<p>BDR/proster/kirkeverger om bruk av kirkebasen m.v. i samarbeid med NSD og KIFO</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samarbeidet med KIFO og NSD om videreutvikling av "Kirkelig monitor" - Avklart på hvilken måte institusjonsstatistikk og data fra valgmenigheter o.a. skal inngå, innrapporteres og legges inn i kirkebasen - Avklart KR's rolle/ressursinnsats i forhold til KIFO o.a. når det gjelder analyse av statistikk materialet - Vurdert behovet for spesialinnsamlinger av data fra menighetene på avgrensede områder og samordning av ulike utvalgundersøkelser 	<p>menigheter</p> <p>KR's rolle har vært noe redusert. "Kirkelig monitor" vil først foreligge våren 2006.</p> <p>Arbeidet med dette pågår for å legge til rette for god kobling mellom ulike opplysninger og databaser. Inntil videre vil institusjonsstatistikken ikke inngå i NSDs eller SSB kirkestatistikk.</p> <p>Det er avholdt flere møter med KIFO for å finne frem til en tjenlig relasjon og samarbeid mellom KR og KIFO. Avtalen vil bli sluttført våren 2006.</p> <p>Saken vil bli drøftet videre med KIFO i 2006</p>
2)	<p>- Drøftet nærmere oppsett og disposisjon for BDRs og KR's årsrapporter og bruk av statistikk, og sammenhengen mellom sektor- og etatsrapportering</p>	<p>Dette representerer en stadig utfordring også av ressursmessige hensyn. Arbeidet med dette har vært noe nedprioritert i 2005.</p>

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Kirken trenger god og lett tilgjengelig statistikk om virksomheten. Kobling av ulikedatabaser vil være nyttig for kirken. Det er lagt til rette for dette og dermed for en bedre analyse av materialet. Utviklingen av elektronisk innrapportering og web-løsninger innen kirkelig statistikk, Dnks Medlemsregister knyttet til SSB/Kostra mht. økonomitall, personellstatistikk og tjenestestatistikk og annen statistikk, tilsier forenkling og effektivisering og en større bruk av dette materialet, utvikling av tjenlige rapporter bl.a. til bruk for kirkelige organer.

KRs ressurser på feltet til å utnytte og analysere materialet er svært begrenset. Det er derfor behov for å klargjøre nærmere KR's rolle som "statistikkontor" i forhold til bla. KIFO, NSD og SSB mht. ansvars- og oppgavefordeling både når det gjelder å sikre data, presentere, formidle og analysere tall og mer sammensatt statistikk.

15. Kirkens økonomi

Hovedmål for feltet:

- 1) Sikre kirken gode økonomiske rammevilkår
- 2) Utarbeidet forslag til statsbudsjett for 2006 og 2007

Gjennomføring av hovedmål	Målsætninger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1)	<ul style="list-style-type: none"> - Oppfølging av KM 9/04: "Ressursnivået i Den norske kirke", helhetskirkelig finansiering, rettferdig fordeling - Innspill til stortingsmelding om kirkens økonomi og kommuneøkonomiproposisjonen, de statlige rammeoverføringene til kommunene og kommunenes ansvar for kirken, jf. også eiendomsforvaltningsutvalget, kulturverminneutredningen - Utarbeidet en tjenlig mal for KR/KM behandling av kirkens økonomi, og hvem som bør finansiere hva (OVF-midler/satsingsområder, egenfinansiering osv) - Utarbeidet veiledningsmaterieill med sikte på videreutvikling av givertjenesten og bruken av ordningen med skattefrie	<p>Er fulgt opp i ulike sammenhenger overfor dept. og stortinget</p> <p>Er fulgt opp både med innspill, notater, uttalelser og møter</p> <p>Dette er bare delvis fulgt opp</p> <p>Det er utarbeidet lite veiledningsmaterieill om dette.</p>

	gaver	
2)	- Utarbeidet forslag til statsbudsjett for 2006 på bakgrunn av KMs signaler - Lagt frem et samordnet forslag til statsbudsjett for 2007	Etter ny økonomiinstruks er behandlingen av budsjett lagt om slik at regionale og sentrale råd fremmer forslag til budsjett. Forslagene sendes så ut på høring til bispedømmerådene og KA for Kirkerådet fatter endelig vedtak i sitt marsmøte. Budsjettforslag for 2007 er samordnet og sendt ut på høring med frist 15. januar 2006.

Løpende arbeid på feltet	Målsætninger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
Tilskudds- og lånesøknader til Opplysningsvesenets fond	Alle søknader har blitt behandlet på en best mulig måte innen fristene. Forslag til tildeling og rapporteringsdokumenter har kommet til rådene i riktig tid.	Tildelingene gjennom OVF ble behandlet i møter i Samisk kirkeråd, Mellomkirkelig råd og Kirkerådet i løpet av februar møtene. Rapport ble godkjent i Kirkerådets junimøte. Kirkerådet har behandlet 7 lånesøknader gjennom OVF i 2005. Fem av disse søknadene ble innvilget. En av søknadene bortfalt da søker ikke ønsket lånetilbudet. Lån ble innvilget til bygging av 1 kirke, 2 menighetshus og 1 retreatsted. I tillegg har departementet innvilget midler til døvekirke.

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Kirkens økonomi på kort og lang sikt, jf. statsbudsjettet og fremtidig kirkelig finansiering og finansieringsordninger representerer store utfordringer. 2005 har vært preget av et sterkt ønske om å finne løsninger, samtidig som en har ventet på Gjønnes-utvalgets utredning, jf. også St.meld. nr 41 og politikerens ønske om å bruke OVF-midler til vedlikehold. Kirkerådet har vedtatt ikke å legge statsbudsjettet frem for Kirkemøtet til orientering eller behandling hvert år. Samspillet med bispedømmerådene og KA o.a. er viktig for å få tilstrekkelig trykk for en god framtidig kirkelig økonomi.

16. Intern organisering og administrasjon

Hovedmål for feltet:

- 1) Flytte de sentralkirkelige råds administrasjon til 5. og 6. etg. i Kirkens hus
- 2) Ha innført miljøledelse
- 3) Ha etablert nytt biblioteksystem tilgjengelig for de tilsatte
- 4) Ha innført nytt arkivsystem for Kirkerådet
- 5) Videreutvikle IT-systemene slik at de gir nødvendig støtte i saksbehandlingen og brukerne har tilstrekkelig kompetanse til å bruke dem
- 6) Utvikle bedre styringssystemer for økonomi herunder årsrapportering
- 7) Utvikle livsfasepolitikk/seniorpolitikk for Kirkerådets sekretariat
- 8) Utvikle kompetanseplan for Kirkerådets sekretariat

Gjennomføring av hovedmål	Målssettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
1) Flytting	<ul style="list-style-type: none"> - Prosjektgruppen skal ha planlagt og gjennomført flytting til 5. og 6. etg. i Kirkens hus 	Flytting er i vesentlig grad planlagt og tilbud fra flyttebyrå er innhentet og kontrakt er inngått.
2) Miljøledelse	<ul style="list-style-type: none"> - Ha utredet og implementert system for miljøledelse 	Arbeidet er påbegynt og vi er i dialog med andre leietakere og huseier for å få hele Kirkens hus miljøsertifisert. (Miljøfyrtårn)
3) Bibliotek	<ul style="list-style-type: none"> - Alle bøker ferdig registrert og utlånsystemet satt i funksjon 	Alle bøker av vesentlig verdi er registrert i biblioteksystemet. Det gjenstår å vurdere noen bøker om disse skal legges inn. Det er etablert et midlertidig utlånsystem inntil vi har flyttet og biblioteket er endelig etablert.
4) Arkiv	<ul style="list-style-type: none"> - Nytt arkivsystem er valgt, kjøpt inn og implementert med nødvendig brukeropplæring - Alle tilsatte som bruker arkiv skal ha hatt opplæring i rutiner for bruken av dette. 	Systemet er satt i drift i desember og alle som har behov for det, har fått opplæring. Følges opp overfor de som har behov samt nyttilsatte i 2006. Det er i tillegg utarbeidet en helt ny arkivnøkkel i samarbeid med Asta as. som er tatt i bruk i det nye systemet. Innføring av nytt elektronisk saksbehandlersystem vurderes som vellykket.
5) IT-utvikling	<ul style="list-style-type: none"> - IKT-strategi for Kirkerådet skal ha vært gjennomgått og ajourført. - Alle saksbehandlere skal ha økt kompetansen på bruk av Word. - IT-ansvarlige skal ha gjennomført nødvendig opplæring i server 2003 - Bidratt til evaluering og vurdering av felles IT-opplegg for Kirkerådet og BDR 	<p>Opplæring gis løpende for nye tilsatte. Øvrige tilsatte følges opp fra arkivet som har en kvalitetssikringsfunksjon for at arkivloven med forskrifter følges.</p> <p>IT-strategien er midlertidig videreført inntil rapporten fra Rambøl management er behandlet i departementet og brukergruppa.</p> <p>Det er holdt kurs i Word, Exel og PowerPoint</p> <p>Gjennomført</p> <p>Rambøl-rapporten er sendt på høring og vil bli behandlet på nyåret i brukergruppa. Kirkerådet har sendt kommentarer til høringen og var enig i mange av de tiltak som er foreslått. Innføringen av ny IT-plattform er innført og anses som vellykket.</p>
6) Økonomi	<ul style="list-style-type: none"> - Videreutviklet og forbedret den månedlige rapporteringen og spørterutinene - Revidert internt økonomireglement i tråd med endringer i økonomireglementet i staten - Utviklet og etablert en internkontrollfunksjon - Vurdert innføring av e-faktura - Kartlagt behov/ønsker - Utviklet en livsfasepolitikk 	<p>Har skjedd løpende gjennom året samt at det er gitt råd og veiledning til de som har hatt behov for det.</p> <p>Reglementet er revidert og vedtatt av Kirkerådet.</p> <p>Utsatt på grunn av lite ressurser og manglende kompetanse på området.</p> <p>Vil bli innført i løpet av 2006.</p>
7) Livsfasepolit.	<ul style="list-style-type: none"> - Kartlagt behov/ønsker - Utviklet en livsfasepolitikk 	Ikke satt i gang på grunn av ressursmangel
8) Kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> - Påbegynt kartlegging av eksisterende 	<p>Grunnlagsmateriale er innhentet og fordelt, men prosjektgruppa er ikke kommet i gang med arbeidet p.g.a. ressursmangel.</p> <p>Prøver ut karriereplanleggingsprogram fra Moderniseringsdepartementet</p>

Gjennomføring av hovedmål	Målsettinger i Årsplan 2005	Rapport / Evaluering
	kompetanse i Kirkerådets sekretariat - Påbegynt kartlegging av behov for fremtidig kompetanse - Utviklet kompetanseplan/-strategi for Kirkerådets sekretariat	Ikke satt i gang på grunn av ressursmangel Ikke satt i gang på grunn av ressursmangel

Løpende arbeid på feltet Administrasjon	Målsettinger i Årsplan 2005	Målgruppe	Samarbeidspartner	Prosjekt / Budsjett
	Avdelingen har ivarett organisasjonens behov for økonomiske og administrative servicefunksjoner slik at organisasjonen kan fungere optimalt.	Alle		B

Oppsummering – Helhetlig evaluering av feltet

Mange av de planlagte oppgavene er blitt gjennomført i 2005, men det mangler ressurser for å få gjort utredningsoppgaver på personalområdet samt på økonomi hvor en også mangler økonomisk kompetanse på høyere nivå.

VEDLEGG 1: RAPPORT FRA PROSJEKT 102: KIRKELIG REFORMARBEID

Innledning

Årsmeldingen gir en oversikt over arbeidet med hovedområdene i Kirkerådets (KR) plan for prosjektet, relasjonen til det offentlige stat/kirke - utvalget og hvordan prosjektet har fulgt opp innspillene fra Kirkemøtet (KM) i 2004. Den bygger på styringsgruppens sluttrapport fra oktober 2005 og er å anse som et supplement til KR's årsmelding.

Sekretariatsressurser, budsjett og arbeidet i prosjektet

Prosjektet har følgende personellressurser:

- Prosjektleder i 100 % stilling,
- 25 % stillingsressurs fra KR's sekretariatet,
- 10 % av web – medarbeider i informasjonsavdelingen (fra august 2005)
- kjøp av tjenester fra styringsgruppens leder.

Revidert budsjett for 2005 balanserer med kr 2 394 444. De største inntektskildene er OVF –midler kr 1 900 000. I tillegg har Kirkerådet ytt tilskudd til forsøk fra statsbudsjettets post 76 med kr. 500 000. Pr. 01.12.05 ser det ut til å bli et mindreforbruk grunnet stram styring av driftsutgifter og forsøksmidler som ikke er disponert. Arbeidet i prosjektet har også i 2005 vært utfordrende med hensyn til styringsgruppens selvforståelse. I august vedtok styringsgruppen å be Kirkerådet legge den ned, noe rådet gjorde, jf KR sak 64/05. Prosjekt 102 fortsetter ut 2006, men prosjektleder rapporterer nå til Kirkerådets direktør via seksjons – og avdelingsleder. Styringsgruppen har hatt fem møter i 2005 og behandlet 39 saker. Økonomiutvalget som styringsgruppen nedsatte i 2003 hadde ett møte i 2005. Prosjektleder har arbeidet i tett kontakt med Kirkerådets kirkeavdeling, men har i løpet av året også hatt god kontakt med trosopplæringssekretariatet, generalsekretær for Samisk kirkeråd og førstekonsulenten med ansvar for ”Ung i kirken”. Prosjektleder har også hatt et nært samarbeid med KA og med noen av bispedømmerådene.

Prosjektet og stat/kirke - utvalget

Hovedplanen forutsetter dialog med det offentlige stat/kirke - utvalget. Det er avholdt to møter med utvalgets sekretariat i løpet av 2005.

Nettstedet kirken.no/reformer

Nettstedet skal primært være et orienteringssted om alt som har med kirkelig reformarbeid å gjøre. Nettstedet er under kontinuerlig revisjon og utvidelse. Det legges nå ut nyhetsbrev og nyheter hver måned. Prosjektleder er ansvarlig redaktør og samarbeider med infoavdelingens web – medarbeider. Antall besøk på nettstedet har i perioder vært rundt 1500 i måneden.

Kirkeforståelsen

Det er arbeidet lite med denne delen av Hovedplanen i 2005. Men det er lagt ut en del nye dokumenter på nettstedet.

Kirkelig økonomi

Styringsgruppens og prosjektets arbeid med økonomispørsmål har i 2005 vært knyttet til

- utarbeidelse av argumentasjon for kirkens økonomiske behov og bruken av Opplysningsvesenets fond til møter med de politiske partiene og deres stortingsgrupper.
- Styringsgruppens leder har deltatt i nevnte møter
- fokus på økonomi knyttet til kirkebygg og til den rentekompensasjonsordningen Regjeringen iverksatte
- bidrag i forbindelse med departementets arbeid med Regjeringens økonomimelding (juni 2005)

Kirkelig organisering

Dette har vært ett av hovedområdene for styringsgruppens og prosjektets arbeid i 2005. Spesielt kan nevnes

- utarbeidelse av refleksjonsnotat og konferansenotat om kirkelig organisering/inndeling
- ni konferanser i fem bispedømmer knyttet til kriterier for kirkelig inndeling
- utarbeidelse av en rapport til Kirkerådet/Kirkemøtet om kirkelig organisering inkludert en skisse til en mulig ny modell for en helhetlig organisering av Den norske kirke
- drøfting av andre grunneheter enn geografiske sokn og forsøk med slike
- oppfølging av forsøk

Det nevnte materialet, rapporter fra forsøk og en oppsummering fra konferansene er lagt ut på nettstedet. Tilsvarende gjelder vedtaket om kirkens organisasjon fra Ungdommens kirkemøte 2005.

Samordnet arbeidsgiveransvar

Dette har vært det andre av hovedområdene for styringsgruppens og prosjektets arbeid i 2005. Spesielt kan nevnes

- økonomisk støtte til og prosjektleders deltakelse i forsøket "Byåsen nye prosti" og forsøket i Asker prosti/fellessråd
  - utarbeidelse av et ressursdokument om arbeidsgiveransvaret og et dokument som ble sendt til menighetsråd/fellessråd/bispedømmeråd og arbeidstakerorganisasjoner for innspill
  - innarbeidelse av synspunkter på samordnet/felles arbeidsgiveransvar i rapporten til Kirkeråd/Kirkemøte om kirkelig organisering
  - initiert og oppfølging av forsøk.
- Det nevnte materialet, rapporter fra forsøk og en oppsummering av innspill fra kirkelige organer og organisasjoner er lagt ut på nettstedet.

Valgordninger

Etter at styringsgruppen i 2004 vedtok å be Kirkerådets sekretariat følge opp arbeidet med ev. direkte valg til bispedømmeråd, har prosjektet fulgt med på og støttet Kirkerådets arbeid med å skaffe hjemmel for forsøk med valgordninger, jf. KM sak 09/05. Prosjektet støtter forsøk med

- områdevalg ved menighetsrådsvalget i Høyland, Sandnes
- spesielle informasjonskampanjer ved menighetsrådsvalget 2005
- evaluering av prøveordningen ved nominasjon av biskop i Oslo og Borg bispedømmer

Det orienteres om endringer i kirkeloven og pågående forsøk på nettstedet. Evalueringene av bispenominasjonsordningen er også lagt ut.

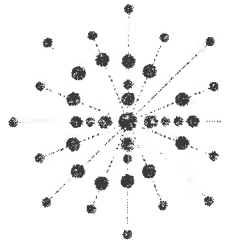
Forsøk

Prosjektet fikk overført over kr 600 000 av forsøksmidler fra 2004 til 2005. Kirkerådet fikk disposisjonsrett over en ny post 76 på statsbudsjettet og bevilget kr. 500 000 til prosjektet (samme beløp som prosjektet fikk fra KKD, post 72 i 2004). Samlet sett har 17 nye forsøk/evalueringer fått økonomisk støtte i 2005, mens tre tidligere forsøk har fått tilleggsbevilgning. Samlet for 2003, 2004 og 2005 er det nå gitt vel 2,2 mill kr. i støtte til 35 forsøk/evalueringer. (Liste over forsøkene er vedlagt.)

Kirkemøtet 2005

Det ble ikke orientert om styringsgruppens og prosjektets arbeid under orienteringssaker på Kirkemøtet 2005, men styringsgruppens sluttrapport har vært tilgjengelig for Kirkemøtets deltakere. I tillegg la Kirkerådet fram saken om Kirkelige reformer hvor styringsgruppens rapport utgjorde et vesentlig bidrag. Kirkemøtet gjorde, slik prosjektet ser det, viktige vedtak knyttet til kommende organisering av Den norske kirke, arbeidsgiverspørsmålet, valgmenigheters og forsøk, se KM - sakene 08/05 og 09/05. Disse vedtakene preget prosjektleders arbeid i årets siste måned.

Oslo 10.01.06 Gunnar Theiin prosjektleder

Vedlegg 2: Rapport fra Trosoppføringsreformen, 2.prosjektår - 2005.

1. Kort bakgrunn

Reform av trosoppfølgingen ble vedtatt av Stortinget 27.mai 2003 etter omfattende politisk og kirkelig forarbeid. Reformens målsetting er å utvikle en systematisk og sammenhengende trosoppfølging for alle døpte mellom 0 og 18 år med en antydnet dimensjoneringsnorm på 315 timer. Reformen innledes med en fem-årig forsøks- og utviklingsfase som gir grunnleggende erfaringer for utviklingen av en fornyet trosoppfølging i Den norske kirke. Reformen skal være innført i alle landets menigheter innen 5 – 10 år.

Det ble bevilget 5 millioner kroner til forprosjekter over statsbudsjettet 2003. Den 5 årige forsøks- og utviklingsfasen startet 1.januar 2004. Reformen ble tildelt 30 millioner over Statsbudsjettet for 2004. For 2005 ble det tilført nye 25 millioner kroner slik at økonomisk ramme for reformen dette året har vært 55 millioner. For 2006 er budsjettrammen økt til 78,1 millioner.

2. Styringsgruppa og sekretariat for reform av trosoppfølgingen

Reformens innledende 5 årsfase ledes av en styringsgruppe med sekretariat knyttet til Kirkerådet. Styringsgruppa har følgende sammensetning:

Generalsekretær Helga Haugland Byfuglien, Ås – leder.
Førsteamanuensis Oddbjørn Evenshaug, Drammen - nestleder
Sokneprest Rolf Steffensen, Hamarøy
Undervisningsrådgiver Marianne Bergsjø Gammelsæter, Bergen
Lærer Anne Marja Gaup Eira, Masi
Kirkeverge Jon Veflingstad, Elverum
Professor Trond Skard Dokka, Oslo
Student Johanne Grønning Mikalsen, Ytteren
Studentprest Sunniva Gylver, Oslo
Student Harald Gundersen, Oslo

Styringsgruppa har i 2005 hatt 4 møter. Arbeidet med utvelgelse av nye prosjekter og opplegg for en systematisk oppfølging av prosjektene har vært av Styringsgruppas viktigste utfordringer dette året. Styringsgruppa har hatt to møter med "Arbeidsfellesskapet (jfr p 7)" for å drøfte de fremlagte delrapportene fra evalueringsforskerne.

Samisk trosoppfølging har vært hovedsak på ett av møtene. Styringsgruppa har også arbeidet med saker som kommunikasjon, forholdet til barne- og ungdomsorganisasjonene, tilrettelegging og integrering for barn og unge med funksjonshemminger,

rekruttering, forhold til gudstjenestereformen, samt budsjett og fremdrift for reformen.

Sekretariatet har i 2005 bestått av: Anne Marie Eilertsen, Kjetil Bondevik, Kristine Aksøy Alveng, Dag-Håkon Eriksen, Kristin Frydenlund (engasjement fra august 05 til august 06) og Paul Erik Wirgenes (prosjektleder).

Det ble høsten 2005 utarbeidet en presentasjonsbrosjyre av trosoppføringsreformen som gir et godt bilde av reformens kjennetegn og utvikling.

3. Forsøks- og utviklingsarbeid i den lokale menighet

Biskop Helga Haugland Byfuglien er leder i Styringsgruppa

Reformens sentrale fokus er det utviklingsarbeid som pågår i utvalgte menigheter. I 2004 ble det valgt ut 99 menigheter som prosjektmenigheter, i 2005 ytterligere 65 menigheter, slik at det nå er 164 prosjektmenigheter fordelt på 78 prosjekter. Prosjektene leverer omfattende rapporter som gir grunnlag for å følge utviklingsarbeidet i den lokale menighet samt deres økonomiske forvaltning. I mars 2006 leveres den første årsrapport som gjenspeiler helårsvirkning i 1.årets prosjekter. I økende grad vil fokus for prosjektledelsen være en systematiserende bearbeiding av de erfaringer som gjøres lokalt med tanke på den omfattende fornyelse av trosopplæringen som er reformens målsetting.

a. Utlysning og søknadsprosess

Proessen omkring utlysning og utvelgelse av nye prosjekter i 2005 fulgte samme mønster som i 2004. Mange menigheter reviderte sine søknader fra 2004, men de fleste nyskrev sine søknader. Totalt har nå 912 menigheter søkt om utviklingsprosjekter. Det vil si at mer enn 70% av alle kirkelige staber og menighetsråd har gjort omfattende arbeid med sin egen strategi i lys av reformens verdier og utfordringer. Det var ingen bispedømmer hvor mindre enn 50% av menighetene som søkte og det var representert søkermenigheter fra alle landets prostier.

Alle menigheter som ikke fikk sine søknader innvilget har fått en tilbakemelding på sin søknad. Søknadsprosessen dokumenterte et stort engasjement og et vell av gode prosjekter. Utlysningene har dokumentert en stor utålmodighet i kirken etter videreutvikling og fornyelse av en systematisk trosopplæring i forhold til alle døpte.

b. Utviklingsprosjekter i reformens to første år.

Det er 31 prosjekter som skal favne hele aldersspannet 0-18 år, og 47 faseprosjekter som konsentrerer utviklingsarbeidet til utvalgte aldersfaser. Det er søkt å ta hensyn til ulike typer menigheter og geografisk bredde.

Det er 17 av prosjektmenighetene som har samiske perspektiver som en integrert del av sitt prosjekt.

I utvelgelsen er det også tatt hensyn til behovet for forsøks- og utviklingsarbeid i forhold til barn og unge med særskilte behov. Døvemenigheten i Trondheim er en av prosjektmenighetene.

Mange av de utvalgte prosjektene har et nært samarbeid med barne- og ungdomsorganisasjonene.

Alle prosjektbeskrivelsene er lagt ut på www.kirken.no under "Størst av alt".

c. Oppfølging av prosjektmenigheter

Som et erfaringsbasert forsøks og utviklingsarbeid er kvaliteten i det enkelte prosjekt sentralt. For å lykkes med en slik fornyelse av kirkens trosopplæring har Styringsgruppa vektlagt nødvendigheten av tverrfaglighet og samarbeid i den lokale menighet. Det ble høsten 2005 gjennomført kurs for stab og frivillige i alle prosjektenhetene. Kursenes målsetting er å sikre en bred fellesforståelse av reformens verdier og utfordringer samt å medvirke til god involvering i det lokale utviklingsarbeid og å beijene oppstartsfasen med faglig støtte. I 2005 har ca 800 deltatt på disse kursene. Kurset var sammensatt av ulike moduler som ble tilpasset det enkelte kurs.

Høsten 2005 er det også gjennomført oppfølgingskurs for førsteårs prosjektmenighetene med tema integrering og tilpasset trosopplæring for barn og unge med ulike funksjonshemninger.

Det er to fagkonferanser i året hvor alle ansatte i reformen møtes til faglig fordypning og prosjektene får dele erfaringer og nettverksgrupper aktiviseres. Konferansen i juni fokuserte særlig forståelse av læring i trosopplæringsreformen, mens konferansen i november hadde kommunikasjonsutfordringen i trosopplæringsreformen som hovedtema. Det er også etablert en blogg hvor prosjektene kan drøfte og diskutere hverandres erfaringer og utfordringer.

d. Mentortjenesten

Som et ledd i kvalitetssikring av det lokale forsøks- og utviklingsarbeid er det opprettet en mentortjeneste. Mentorenes rolle er å holde ved like de faglige problemstillingene i forsøks- og utviklingsarbeidet i det enkelte prosjekt. Tjenesten er etablert som et samarbeid mellom Styringsgruppa for Reform av trosopplæringen og IKO. Sekretariatet for

Et hellig ansvar : 44 008 barn ble døpt i 2004

denne tjenesten er lagt til IKO. Det var i 2005 femti mentorer knyttet til prosjektmenighetene. Det har i 2005 vært gjennomført kurs og fagdager for mentorene. Mentorenes rapporter blir også systematisert med tanke på denne tjenestens bidrag til reformens utvikling og utfordringer.

4. Erfaringsinnsamling

Utviklingsarbeidet i prosjektmenighetene har et dobbelt sikte. De skal drive et utøvende forsøks- og utviklingsarbeid i forhold til barn og unge i sin menighet. Samtidig skal det de gjør gi erfaring og kunnskap til utvikling av en fornyet trosopplæring i alle norske menigheter. Kvalitet i utviklingsarbeidet kombinert med gode systemer for systematisering og erfaringsdeling blir derved en hovedutfordring for videreføringen av reformen.

Prosjektene leverer årlig årsrapport med tiltaksrapporter. Årsrapportene for 2005 vil bidra til oppbyggingen av reformens erfaringsdatabase med mange hundre tiltaksrapporter. Erfaringsbasen er under utbygging med søkemulighet og mer inngående beskrivelser av enkelte tiltak.

5. Nasjonale og regionale utviklingsprosjekter

Reformen har behov for en omfattende og variert metodeutvikling. Styringsgruppa utlyste våren 2005 midler til regionale og nasjonale utviklingsprosjekter med en økonomisk tak på kr. 125000 pr søknad. Det er både god tradisjon og høy faglighet på metode utvikling i barne- og ungdomsorganisasjonene og i ulike institusjoner. Det kom inn hele 65 søknader og 21 av disse ble tildelt prosjektmidler. Spennet i prosjekter er stort noe følgende eksempler viser :

- "Skattejakten – med tre og stein gjennom bibelhistorien". Materieell på DVD for døve barn v døveprostiet/Det sør-Vestenfeldske distrikt.
- "Noe å leve for" Ungdomslederkurs med diakonalt fokus v. Changemaker.
- "Barneteologi og kirkens ritualer." Kompetanse- og kursutvikling v Det praktisk-teologiske seminar ved UiO.
- "Interaktiv bibelvandring" Undervisning og aktivitetsopplegg v.Norsk Luthersk Misjonssamband.

6. Nasjonalt kompetansenettverk

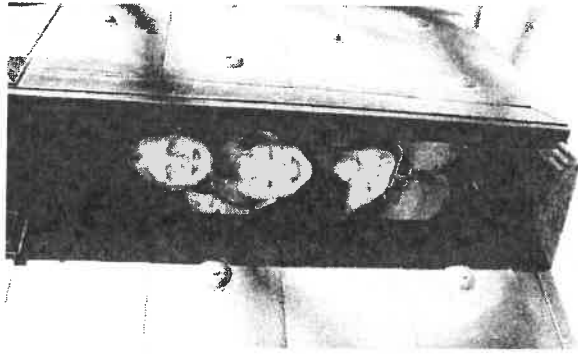
Et nasjonalt kompetansenettverk for trosopplæring har i reformens forsøks- og utviklingsfase som mål å skape dialog mellom det lokale forsøksarbeidet og ulike faggrupper og fagmiljø, både blant ansatte i kirken og ved institusjoner som arbeider innenfor f. eks pedagogikk, teologi og samfunnsforskning for at kirkens praksis og fagfeltet kirkelig opplæring kan utvikles gjennom reformen. Gjennom nettværksarbeidet i forsøks- og utviklingsfasen er det en målsetting å etablere samarbeid og interesse for fagfeltet som vil være en fortsatt drivkraft for fagutvikling på dette feltet på permanent basis.

En årlig fagkonferanse om trosopplæring vil samle nettverket , den første i mars 2006.

Kompetansenettverket vil i tillegg aktiviseres ved opprettelse av nettverksgrupper som skal knytte sammen lokal erfaring og faglig fordypning for å sette ord på og systematisere erfaringene, bringe ulike faglige perspektiv inn og videreutvikle praksisfeltet og fagfeltet gjennom denne prosessen. Disse nettverksgruppene vil levere viktige bidrag til et videre planarbeid og systematisering av metodeutviklingen i trosopplæringen. Disse gruppene blir satt sammen av fagpersoner som arbeider med trosopplæring på ulike nivå. Prosjektansatte (lokalt og sentralt), mentorer, kirkelige fagkonsulenter (bispedømme og sentralt), representanter for de kirkelige faggruppene og fagpersoner fra ulike utdanningsinstitusjoner/ forskningsmiljøer. Høsten 2005 er det opprettet to nettverksgrupper som skal levere materiale til konferansen i mars 2006. Gruppe 1 skal arbeide med "forståelse av læring" i reformen. Gruppe 2 skal arbeide med "Familiens rolle i trosopplæringen" og særlig se på familieritualer og kommunikasjon mellom kirke og foreldre. Gruppene opprettes med en virkeid på 6 til 9 måneder. KIFO har operatør ansvaret for de to første nettverksgruppene.

7. Evalueringsforskning

Storingsvedtaket stiller krav til en forskningsbasert dokumentasjon av forsøks- og utviklingsarbeidet. I mai 2004 ble det sendt ut en omfattende kartleggingsundersøkelse av status på trosopplæring i menighetene. Materialet bygger på rapporter fra 80% av norske menigheter. Rapporten blir offentliggjort høsten 2005.

Barn og unge er dagens kirke.

Reformen utfordrer til en fornyet forståelse av hva det er å være en barnedøpende kirke

Etter åpen anbudsrunde fikk "Arbeidsfellesskapet" evalueringoppdraget av reformen. I 2005 har de levert 2 delrapporter og Undervisrapport 1. Alle rapporter er offentliggjort på www.etor.no.

Delrapport 1 omhandler "søknader, søknadsbehandling og tildeling" av prosjektmenigheter i 2004. Rapporten konkluderer med at reformen er forvaltet i tråd med Stortingets vedtak og at det er gjort en faglig og administrativt godt begrunnet og vel gjennomført tildelingsprosess. Rapporten gav også viktige innspill til den tildelingen som ble gjort i 2005.

Delrapport 2 omhandler "organisering og oppstart av reformen". Rapporten går gjennom både de politiske og kirkelige prosesser i forkant av reformen og drøfter Styringsgruppas tilrettelegging og organisering i reformens innledende fase. Rapporten dokumenterer at Styringsgruppa har valgt en organisasjonsform og en metodikk som er i tråd med god prosjektledelse og som gir mulighet for god lokal prosjektutvikling samtidig som det er lagt til rette for strukturer som fremmer systematisering av erfaring. Undervisrapport 1 er en oppsummerende rapport for det første året. Rapporten går gjennom opplegget for evalueringen og drøfter sentrale hovedspørsmål både ut fra delrapport 1 og 2, men også ut fra grunnleggende spørsmål som "hva er trosopplæring".

Delrapport 3, "Oppstart og utforming av forsøkene", bygger på den første intervjurunden med første årets forsøksprosjekter. Rapporten fokuserer blant annet på samarbeid lokalt, forståelse av trosopplæring og forholdet mellom ansatte og frivillige.

Bak Arbeidsfellesskapet står Diakonhjemmets Høyskole, Menighetsrådet og Otto Hauglin. Den faglige bredden som arbeidsfellesskapet favner samt den evalueringsprofil som er valgt gir gode bidrag til en faglig refleksjon for trosopplæringsreformens utvikling.

8. På vei mot reformens 3.år.

I Stortingets vedtak om reformen legges det opp til en årlig økning i bevilgningene til reformen. I forslaget til statsbudsjett for 2006 er reformen gitt en ramme på 78 millioner, dvs en økning i 2006 på 23 millioner. Reformens profil som et erfaringsbasert forsøks- og utviklingsarbeid i lokalmenigheter vil bli videreført og økningen i bevilgningen gir rom for å involvere flere menigheter i utviklingsprosjekter.

Paul Erik Wirgenes
prosjektleder